

4-5

Śmiertelne żniwo głupiej zabawy



www.nj24.pl

nj

TYGODNIK Nr 49 (3152)
Rok 61, 3 grudnia 2019
cena 2,90 zł (w tym Vat 8%)
PI ISSN 0208-6883
Nr indeksu 366870

nowiny
jeleniogórskie



Chłopiec zmarł 16 listopada w szpitalu. Jego 13-letnia kuzynka czuje się dobrze i jej życiu nic nie zagraża. Wszystko wskazuje na to, że mali jeleniogórzanie brali udział w niebezpiecznej i głupiej zabawie, znanej jako „dezodorant challenge”. Polega ona na tym, że trzeba jak najdłużej utrzymać rozpylenie dezodorantu na skórze bądź jak najdłużej wdychać jego opary. Dla 11-latka wyzwanie okazało się tragiczne.



W swoim rytmie

Dorota Książkiewicz z Przesieki należy do najlepszych w Polsce muzyków specjalizujących się w grze na bębnach afrykańskich. Jej pasja zawiodła ją w swoim czasie do Afryki, teraz rusza do Australii i Nowej Zelandii.

3



Przystanek
już jest...

8

Czy
znamy
Czechów?

BB Skup aut
Kasacja pojazdów
tel. 792 18 22 17; 607 232 330
www.bb-recykling.pl

**ZAKŁADANIE
I PROWADZENIE FIRM
W NIEMCZECH
ROZLICZENIA
PODATKOWE
DLA FIRM I OSÓB
PRYWATNYCH**

Zgorzelec
ul. Iwaskiewicza 15a/1
75 613 89 54 • 698 939 497
WWW.BIURO-DANIEL.DE

49
9770208688133

Blog naczelnego

Pod publikacją „Jak żyje się młodym w Jeleniej Górze? Średnio”, zamieszczoną na naszym portalu nj24.pl, rozgorzała ostra dyskusja, która często wykracza poza ramy tego badania. Fundacja Schumana opublikowała ranking polskich miast „Europolis”, w którym oceniano ich atrakcyjność dla młodych ludzi. Na 66 miast na prawach powiatu, Jelenia Góra zajęła 49 miejsce. Fakt faktem, że ten wynik nie powala na kolana, ale nasuwa parę refleksji.

Jest coś takiego, jak specyfika miasta, są korzyści, których często nie dostrzegamy na co dzień, a za które trzeba zysownie zapłacić. Bywa że i w dosłownym tego słowa znaczeniu. Wystarczy bowiem wyjść z domu i w czasie nie dłuższym niż 30 minut możemy znaleźć się na łonie natury. Mieszkańcy innych miast mogą sobie co najwyżej pójść do parku miejskiego - my możemy podjechać, gdzie tylko nas oczy poniosą. Do wyboru: Karkonosze, Rudawy Janowickie, Góry Iżerskie, Dolina Bobru, stawy, górskie wodospady... Czego tylko dusza zapagnie. Płacimy za to cenę. Oczywiście. Jesteśmy peryferyjnie położonym miastem w Polsce, ale za to centralnie w Europie. Krótka jazda autobusem albo samochodem i już możemy cieszyć się smakiem oryginalnego, czeskiego piwa. Gorzej jest, kiedy mamy dotrzeć do Wrocławia, Poznania czy Łodzi. Czy jest to duży atut w oczach młodych ludzi? Zapewne nie, bo młodość z reguły lubi zgiełk dużego ośrodka, ale nie możemy jednocześnie mieć i jednego, i drugiego.

Góry są naturalną granicą komunikacyjną. Zimą szczególnie uciążliwą, bo przecież same opady śniegu w mieście mocno hamują inicjatywy uruchomienia systemu miejskich wypożyczalni rowerów czy elektrycznych hulajnog. Ważne, by w naszych górach nie dostrzegać oddzielających nas granic, ale wielką atrakcję turystyczną, którą my możemy się cieszyć na co dzień.

W badaniu pewne rzeczy martwią i dziwią jednocześnie. Zaledwie 64. miejsce zajęła Jelenia Góra pod względem otwartości? To znaczy, że nie jesteśmy przyjaźnie nastawieni do cudzoziemców i wszelkich „innych”. Jak sięgać pamięcią, to właśnie ziemie zachodnie były jak najbardziej otwarte na przybyszów z zagranicy. Teraz się to zmieniło, przynajmniej na tle innych miast w Polsce. Martwi też mała aktywność ludzi młodych w życiu samorządowym i politycznym. Z drugiej strony dziennikarze często słyszą narzekania ludzi młodych, że w różnorakich instytucjach, administracji, a nawet biznesie trudno się przebić przez nieformalne grupy osób od lat tu funkcjonujących i wzajemnie się wspierających. Nad tą kwestią warto by się poważnie zastanowić.

A skoro tak się złożyło, że Kotlina Jeleniogórska często jest wyborem osób, które tu spędzają jesień życia, to jak się ma opieka zdrowotna? 40. miejsce w tej kategorii też powoduje pytanie, czy nie powinno to lepiej wyglądać.

Jedno, co jasno wynika z tego rankingu - nie oceniając tego, jak w nim jest postrzegana Jelenia Góra. Skoro już chyba osiągnęliśmy średni pułap rozwoju, który zaspokaja podstawowe potrzeby w stopniu zadowalającym, to warto by było wypracować konsekwentnie wdrażaną wizję rozwoju. Taki stempel jakości, będący znakiem rozpoznawczym w całej Polsce, a nawet Europie. Coś, co z naszych naturalnych ograniczeń rozwojowych uczyni atut. A najlepiej by było, gdyby taka strategia działania obejmowała całą Kotlinę Jeleniogórską. Może to idea fixe, zadanie piekielnie trudne, ale na pewno wykonalne.

Andrzej Buda
a.buda@nj24.pl

Pozostaniesz na zawsze w naszych sercach, Kubku

Setki osób żegnały 28 listopada na cmentarzu w Piechowicach księdza Mariana Matule - Kubka.

Mszę świętą w kościele w Jagniątkowie, gdzie przez wiele lat ks. Kubek sprawował posługę duszpasterską, celebrował biskup pomocniczy diecezji legnickiej Marek Mendyk. Uroczystości miały charakter bardziej formalny, ale pozostały niezwykle poruszające i chwytające za serce. W kościele wiele osób wspomniało ks. Kubka.

Kiedy odchodzi człowiek, którego wszyscy kochali, zostaje po nim ogromna pustka - mówił Jerzy Łuźniak, prezydent Jeleniej Góry. Przypominał zwyczaj ks. Kubka, który przygotowywał co roku setki pocztówek bożonarodzeniowych i wysyłał je przyjaciółm. A miał ich wielu. Każdemu wypisywał osobiste życzenia, o nikim nie zapomniał.

Renia i Marta, siostrzenice ks. Kubka, dziękowały Mu za to, że nauczył je miłości do Karkonoszy. Będą przyjeżdżać w te góry i wędrować jego ulubionymi trasami, Koralową Ścieżką i trasą do Czarnego Kotła Jagniątkowskiego. O tych górskich wędrowniach Kubka wspominali także młodzi mieszkańcy Michałowic, którzy spotykali Go często na szlaku. Każdy przypominał, że ks. Kubek nie pozostawił nas samych. Przygotował wiernych, rodzinę, przy-



jaciół na swoje odejście. Zostawił nam wskazówki, jak żyć. Są zawarte w Jego felietonach, zamieszczanych co tydzień w „Nowinach Jeleniogórskich”. Żegnali ks. Kubka strażacy, ludzie gór, rzemieślnicy. - Do Kubka przyjeżdżało się wygadać, pośmiać. Potrafił przytulić do serca, ale też

opieprzyć - mówił Kazimierz Pichlak i przypomniał treść wierszyka, który napisał na jubileusz ks. Kubka „Być może my są trochę czubki, ale my jesteśmy kubkolubki”.

- Pozostaniesz w naszych sercach, Kubku - zapewniali mieszkańcy podległych Prochowic, a także Jagniątko-

wa, Michałowic, Jeleniej Góry i innych miast Kotliny Jeleniogórskiej.

Po mszy kondukt żałobny długim sznurem aut przejechał na cmentarz w Piechowicach. Ksiądz Kubek spoczął na górze z widokiem na Chojnik. Jego grób utonął w kwiatkach i zabrzmiała melodia piosenki Edith Piaf... ALKA

Mikołajkowa aukcja już 4 grudnia!

Gorąco zapraszamy do udziału w licytacji obrazu Dariusza Milińskiego „Wzruszająco fałszywy grzejek”. Telefoniczna aukcja już w **środe, 4 grudnia!** Środki uzyskane ze sprzedaży płótna zostaną przeznaczone na organizację Mikołajek w Pławnej.

Od lat Nowiny Jeleniogórskie pomagają w tym pięknym, dobroczynnym działaniu, organizując specjalną mikołajkową aukcję jednego z najnowszych obrazów Dariusza Milińskiego. W tym roku licytować będziemy obraz „Wzruszająco fałszywy grzejek” - olej na płótnie formatu 50x50 cm, oprawiony w drewnianą, ręcznie zdobioną ramę. Prezentowany na zdjęciu obraz czeka już na nowego właściciela w naszej

redakcji. Zainteresowani udziałem w licytacji mogą obejrzeć dzieło w godzinach pracy biura (od 8.00 do 16.00).

Jedno jest pewne: aukcja, bez względu na jej efekt finansowy, zawsze kończy się sukcesem. Milińscy, bez względu na to, za ile zlicytowany zostanie obraz, z rozmachem przygotowują mikołajkową zabawę oraz prezenty dla maluchów. Już dziś wiadomo więc, że i tym razem, podobnie jak w latach poprzednich, dla dzieciaków przygotowanych zostanie blisko 200 paczek z upominkami! Będą też nagrody w tradycyjnym, dorocznym konkursie plastycznym, organizowanym dla dzieci w szkole w Pławnej, którego

rozstrzygnięcie jest częścią mikołajkowego spotkania u Dariusza Milińskiego. Uczestników imprezy czeka, jak zwykle, nie tylko wyczekiwane zawsze spotkanie z Mikołajem rozdającym prezenty. Będą też wspólne zabawy i klaunada. Do tego poczęstunek oraz (jeśli tylko dopisze pogoda) zestaw dodatkowych atrakcji.

Jeśli obraz sprzedany zostanie za wysoką cenę, Dariusz Miliński zawsze dorzuci dodatkowe niespodzianki do bogatego zestawu mikołajkowych podarków. Prezent od Darka Milińskiego czeka na osobę, która nie wygra licytacji, ale jej oferta cenowa będzie druga pod względem wartości. Jest nim inna praca

artysty, która także już czeka w naszej redakcji na nowego właściciela.

Mikołajki w Grodzie Rycerskim przy Zamku Śląskich Legend w Pławnej odbędą się w tym roku tradycyjnie - 6 grudnia. Żeby zdążyć z przygotowaniem, mikołajkową aukcję przeprowadzimy telefonicznie, w **środe, 4 grudnia, w godz. od 10.00 do 16.00**. Wszyscy, którzy chcą wziąć w niej udział, muszą wcześniej zgłosić swój akces. Najlepiej telefonicznie - dzwoniąc pod redakcyjny numer 756424420 lub 601572243. Zgłoszenia dokonać można też przez internet, wysyłając e-mail na adres: d.antosik@nj24.pl. Warunkiem przyjęcia zgłoszenia jest podanie swojego imienia i nazwiska oraz numeru telefonu, za pośrednictwem którego kontaktować będziemy się z licytującym.

Do licytacji włączyć można się praktycznie do ostatniej chwili przed jej zamknięciem. Lepiej zrobić to jednak jak najwcześniej, choćby już. Kolejność zgłoszeń decyduje bowiem o kolejności, w jakiej dzwonić będziemy do licytujących z pytaniami o ich propozycję cen. Osoba, która zgłosi się jako pierwsza do licytacji obrazu, rozpocznie aukcję z ceną wywoławczą, która wynosi tradycyjnie 500 zł. Minimalne postąpienie w trakcie licytacji wynosi 50 zł lub wielokrotność 50 zł.

Uwaga! Do każdej z osób, które zgłoszą swój udział w licytacji, zadzwonimy z potwierdzeniem przyjęcia zgłoszenia. Jednocześnie poinformujemy szczegółowo o sposobie przeprowadzenia aukcji przed jej rozpoczęciem.

Gorąco zapraszamy do udziału w naszej szlachetnej zabawie! Stawką jest bezcenna radość dzieciaków oraz własna satysfakcja z osobistego udziału w dobroczynnej akcji. To, jak bogate będą prezenty dla dzieciaków, zależy od hojności uczestników licytacji! Pomóżmy muzykantom z Pławnej zagrać jak najpiękniej!

Daniel Antosik



Przystanek już jest, tylko jak tam się dostać?

Pierwsze pociągi na przystanku Jelenia Góra Zabobrze mają zatrzymywać się od 15 grudnia. Ekipy PKP PLK wykonują ostatnie prace. Ale do przystanku nie ma drogi dojazdowej, nie prowadzi do niego chodnik, nie ma przy nim parkingu a zaniedbane otoczenie nie zachęca do wsiadania i wysiadania. Dlaczego?

Do przystanku można dojść od strony Zabobrza lub od strony sklepu Tesco. Trasa jest wydeptana, bo przez tory chodzi tędy codziennie setki osób, choć to nielegalne i niebezpieczne. Po oddaniu przystanku do użytku przejście będzie możliwe tylko w wyznaczonym miejscu, zamykanym zaporą drogową. O nadjeżdżającym pociągu będą także ostrzegać pieszych światła i sygnał dźwiękowy.

Przystanek gotowy, droga w planach

Problem w tym, że na razie nie ma wygodnej i bezpiecznej drogi do tego przystanku. Od strony Zabobrza dojście obok garaży, wyrosniętych samosiejek, krzaków i wysepek gruzu albo pod estakadą nawet w jasny dzień może być nieprzyjemne. Po zapadnięciu zmroku tylko odważni zdecydują się na powrót z pociągu do domu. Nieco lepiej jest od strony Tesco, ale to dojście także trudno nazwać bezpiecznym i wygodnym.

Dlaczego mamy taki dysonans między nowoczesnym, bardzo porządnym przystankiem, oświetlonym, z zadaszonymi wiatami, a tak bardzo zaniedbanym otoczeniem?

Naszym zadaniem było wybudowanie przystanku kolejowego, zaś drogę dojazdową czy chodniki miał wykonać samorząd jeleniogórski - tłumaczy Mirosław Siemieniec, rzecznik prasowy PKP PLK.

Cezary Wiklik, rzecznik prasowy prezydenta Jeleniej Góry potwierdza, że były takie ustalenia: PKP PLK buduje przystanek, miasto zadba, by dotrzeć do niego wygodnie i bezpiecznie. Ale ta umowa mówiła o wiosnie 2020 roku. - Z informacji, jakie przekazało nam PKP PLK, wynikało, że przystanek za Zabobrze będzie oddany do użytku właśnie na wiosnę przyszłego roku - wyjaśnia Cezary Wiklik.

Miasto uważało więc, że ma sporo czasu, by zrealizować tę inwestycję. Samorząd jeleniogórski podkreśla, że nie został poinformowany przez PKP PLK, że przystanek Jelenia Góra-Zabobrze będzie gotowy już 15 grudnia. Wprawdzie przedstawiciele kolejarskiej spółki byli w Jeleniej Górze 22 listopada, spotkali się z dziennikarzami i mówili o inwestycjach w mieście, ale prezydent Jeleniej Góry nic nie wiedział o tym spotkaniu. - Bo to był briefing prasowy - tłumaczy Mirosław Siemieniec.

Z tego niedogadania się samorządu i PKP PLK najbardziej niezadowoleni mogą być jeleniogórzanie. Możliwość korzystania z przystanku

na Zabobrze wielu z nich ułatwiłoby życie. Ci z Sobieszowa czy Cieplic mogliby dojeżdżać pociągami do pracy, lekarza czy do sklepów. Ci z Zabobrza mieliby bliżej do domu czy do pociągu. Rzecz w tym, że zaniedbane otoczenie przystanku może ich odstraszać od podróży. Na razie trzeba mieć tylko nadzieję, że samorząd szybko zabierze się za budowę dojścia do przystanku PKP na Zabobrze.

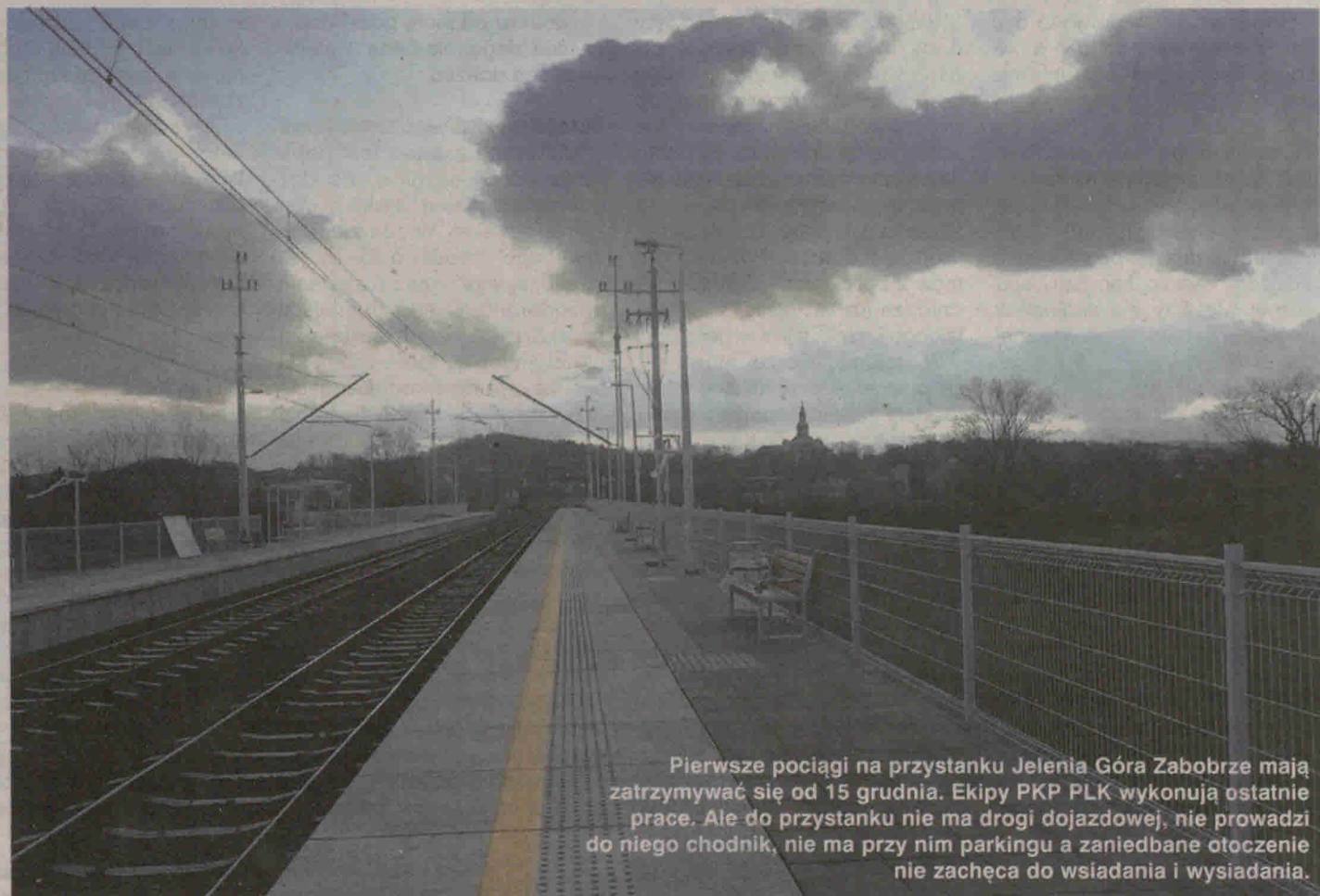
dolnośląskiego, a prowadzona przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.

Wygodnie i bezpiecznie

Przystanek na Zabobrze będzie posiadał dwa perony jednokrawędziowe. Na Jeleniej Górze Przemysłowej dostęp do pociągu będzie z jednego peronu jednokrawędziowego.

33 pociągi na nowych przystankach

Od 15 grudnia 2019 roku na nowych przystankach zatrzymają się pociągi KD i PR. Liczba pociągów w ciągu doby: Jelenia Góra Zabobrze 33 (weekendy 36); z tego 19 (22) do Szklarskiej Poręby; 14 do Lubania Śl.; Jelenia Góra Przemysłowa 12 (w weekendy 11). Zakres wykonanych prac objął nie tylko perony. Przebudowane zostały tory w rejonie nowych przystanków, zamontowano trzy nowe rozjazdy i od-



Pierwsze pociągi na przystanku Jelenia Góra Zabobrze mają zatrzymywać się od 15 grudnia. Ekipy PKP PLK wykonują ostatnie prace. Ale do przystanku nie ma drogi dojazdowej, nie prowadzi do niego chodnik, nie ma przy nim parkingu a zaniedbane otoczenie nie zachęca do wsiadania i wysiadania.

Cztery nowe przystanki w Jeleniej Górze

Przystanek PKP na Zabobrze jest jednym z czterech, które wybudowała lub zmodernizowała PKP PLK w Jeleniej Górze. Z nowych peronów już blisko pół roku korzystają podróżni na stacji Jelenia Góra Sobieszów i na przystanku Jelenia Góra Cieplice. Od 15 grudnia zostaną udostępnione dwa nowe przystanki: Jelenia Góra Zabobrze - położony w sąsiedztwie ulic Grunwaldzkiej i Paderewskiego oraz Jelenia Góra Przemysłowa, w rejonie ulic Spółdzielczej i Miarki.

Inwestycja kosztowała blisko 23 mln zł, współfinansowana była z RPO województwa

- Platformy mają długość 150 m. Ich wysokość (76 cm) ułatwi podróżnym wsiadanie i wysiadanie z pociągów. Przygotowano ławki i wiaty oraz czytelne oznakowanie i gabloty informacyjne - wylicza Mirosław Siemieniec, rzecznik prasowy PKP PLK.

- Na peronach zamontowano ekonomiczne, energooszczędne oświetlenie ledowe, którego natężenie jest automatycznie regulowane w zależności od światła dziennego. Dojścia do pociągów są przystosowane dla osób o ograniczonej możliwości poruszania się - dodaje Andrzej Kudła, zastępca dyrektora regionu Centrum Realizacji Inwestycji w PKP Polskie Linie Kolejowe. Dla bezpieczeństwa podróżnych są urządzenia rogatkowe i monitoring

powiednio przebudowano sieć trakcyjną. Przygotowano urządzenia sterowania ruchem dla zapewnienia sprawnego i bezpiecznego przejazdu pociągów.

- Łatwiejszy dostęp do komunikacji kolejowej przyczyni się do większego wykorzystania tego środka transportu, bardziej przyjaznego dla środowiska niż transport drogowy - mówi Mirosław Siemieniec. Jak podkreśla, jest to szczególnie ważne w atrakcyjnym turystycznym regionie, gdzie w sezonie letnim i zimowym znacząco wzrasta liczba turystów udających się w pobliże Karkonosze i Góry Izerskie. Lepsza dostępność kolei to ograniczenie ruchu drogowego, odciążenie zatłoczonych tras drogowych.

ALKA

By zjeżdżać, należy dojechać

W ostatnich dniach w Szklarskiej Porębie część miłośników narciarstwa i władze miasta nie podążają tą samą drogą. Niezgoda dotyczy głównej drogi dojazdowej do stoku SkiArena Szrenica i planowanych na niej zmian organizacji ruchu. Amatorzy białego szaleństwa twierdzą, że to poważny cios. Włodarze przewrotnie zaś, że ich poczynania są w interesie wszystkich.

Aby móc cieszyć się z uroków szusowania, należy najpierw dojechać do stoku. I tu pojawił się śliski temat. Droga dojazdowa do SkiArena Szrenica. Ze względu na wciąż rosnącą liczbę zmotoryzowanych miłośników narciarstwa, problem z roku na rok się pogłębia. Szklarska Poręba komunikacyjnie nie jest w stanie przyjąć takiej liczby pojazdów. Wąskie ulice, brak miejsc par-

kingowych, wzrastająca popularność turystyki górskiej zapowiadają kłopoty. W tym przypadku widoczne to jest m.in. na ulicach Uroczej i Turystycznej. Ze względu na utrudnienia wynikające z wzrastającego ruchu komunikacyjnego władze wyszły z propozycją zakazu dojazdu do stoku autokarów. Ten fakt stał się kluczowy. Natychmiast pojawił się sprzeciw środowiska związanego m.in. ze szkołkami narciarskimi. - Taka decyzja skutkuje ograniczeniem dostępu do usług SkiAreny, zmuszając nas do zamknięcia działalności lub przeniesienia się do innych ośrodków narciarskich, czym nie jesteśmy zupełnie zainteresowani - czytamy w piśmie do Rady Miasta. Przeciwnicy podkreślają jednocześnie, że przez cały sezon, siedem dni w tygodniu, przewożą jednorazowo w ten sposób

minimum 60-osobowe, zorganizowane grupy dzieci i dorosłych. Podnoszą nie tylko ich kwalifikacje, propagują zamiłowanie do sportu i przyrody, ale również współpracują z firmami przewozowymi i hotelami. Cała grupa zasila lokalny budżet. W piśmie wymieniano konsekwencje propagowanych zmian.

Pracownicy miejscy postrzegają sprawę odmiennie. - Szukamy rozwiązań w zimowym okresie - mówi sekretarz miasta Agnieszka Gwóźdź. - Jeden z pomysłów zakłada wprowadzenie technicznych zmian drogowych oraz, do stoku, zakazu ruchu autokarów. Z większych pojazdów mogłyby to być jedynie busy. Zwróciliśmy szczególną uwagę na podniesienie przejeźdźności i bezpieczeństwa.

I taki miejski projekt z niewielkimi zmianami został przyjęty i wprowa-

dzany jest w życie. Obecnie znajduje się na etapie zapytania ofertowego na realizację niewielkiej inwestycji, która ma zostać zrealizowana do świąt. - Staramy się wypracować najlepsze rozwiązania - wyjaśnia Janusz Wnuczak, kierownik Referatu Inwestycji UM. - Dotychczasowe doświadczenia z zimowego okresu, warunków pogodowych, komunikacyjnych, „ręcznego” sterowania ruchem, niesubordynacji kierujących, to była porażka. Stąd nasze działania w tym zakresie - dodaje. Najpoważniejsze zmiany dotyczą ulicy Uroczej. Będzie ona jednokierunkowa, z dwoma pasami ruchu. Lewy będzie służył do jazdy celowej w kierunku parkingów przy stoku. Prawy dla ruchu ciągłego, ale z możliwością krótkotrwałego postoju. - Obowiązywać będzie jednocześnie zakaz poruszania się autokarów - mówi J. Wnuczak. - Dotychczas po części taki zakaz istniał. Do stoku mogły podjeżdżać jedynie

autokary z przepustkami. Naszym zdaniem była to sytuacja niesprawiedliwa.

Przedstawiciele szkół zaznaczają jednak, że problem rozwiązałby chociażby zakaz jednostronnego parkowania, tak by umożliwić przejazd autobusów. - Gdy samochody pozostawiane są po obu stronach ulic to przejazd między nimi jest niemożliwy nawet osobówką - mówi jedna z kobiet, która chce pozostać anonimowa. - Autokary podjeżdżają pod stok tylko na czas wysadzenia podróżnych, wracają na parking i oczekują na wezwanie. Jeden autokar to odpowiednik 15 aut osobowych. Busy mają również swoje ograniczenia, nie tylko liczby miejsc, ale i przestrzeni na sprzęt narciarski. Trzeba pamiętać, że ze stoku korzysta wiele dzieci, dla których przesiadki lub dojścia do celu z całym ekwipunkiem to poważny problem, także dla ich opiekunów.

(war)

Dzieci odurzały się dezodorantem

Chłopiec zmarł 16 listopada w szpitalu. Jego 13-letnia kuzynka czuje się dobrze i jej życiu nic nie zagraża. Wszystko wskazuje na to, że mali jeleniogórzanie brali udział w niebezpiecznej i głupiej zabawie, znanej jako „dezodorant challenge”. Polega ona na tym, że trzeba jak najdłużej utrzymać rozpylenie dezodorantu na skórze bądź jak najdłużej wdychać jego opary. Dla 11-lątka wyzwanie okazało się tragiczne.

- To nieszczęście powinno być ostrzeżeniem dla rodziców - mówi Edyta Bagrowska z jeleniogórskiej policji. Nieinteresowanie się tym, co dzieci robią, z kim się spotykają, nierozmawianie z nimi, brak serdeczności, zrozumienia, miłości w rodzinie, może skończyć się nieszczęściem. Jako przestrożę można przypomnieć rodzicom hasło z kampanii społecznej „Jeśli ty nie znajdziesz czasu dla swojego dziecka, znajdzie je diler”.

Odurzali się w pustostanie

Do zdarzenia doszło w 16 listopada. Około godziny 15.00 dzieci pojawiły się w jednym ze sklepów spożywczych i kupiły dezodorant. Niedrogi i popularny. Potem poszli do pustostanu przy ulicy 1 Maja. Miejsce było im dobrze znane. Ze śladów, jakie są wokół, widać, że nie oni jedni tu przebywali, a przychodzący odurzali się nie tylko dezodorantem.

- W pewnym momencie chłopiec źle się poczuł i wyszedł na zewnątrz - relacjonuje Edyta Bagrowska. Nieprzytomnego

11-lątka zauważył przechodzący obok mężczyzna. Wezwał pomoc i podjął reanimację. Gdy przyjechało pogotowie, chłopiec był już w stanie krytycznym. Nie udało się go uratować. Po około 3 godzinach zmarł w szpitalu. Na oddział szpitalny trafiła także jego 13-letnia kuzynka. Dziewczynka czuje się dobrze. Podczas rozmów z policjantami, miała tłumaczyć, że już wcześniej robili coś takiego i mieli „fajne wizje”.

W Jeleniej Górze mówi się, że pustostan przy ulicy 1 Maja to stałe miejsce spotkań dzieci i młodzieży. Piją, ćpają, wdychają różne specyfiki. W budynku i wokół niego znaleziono pełno pustych pojemników. - Skoro ludzie wiedzieli, dlaczego nie reagowali? - pyta Edyta Bagrowska podkreślając, że policja nie miała żadnego zgłoszenia w takiej sprawie. Odludnych miejsc, gdzie spotykają się młodzi ludzie, by nie tylko pogadać, jest w mieście sporo. Jak podkreśla Bagrowska, mundurowi starają się je monitorować i sprawdzać, ale bez pomocy mieszkańców

i sygnałów od nich, gdzie dzieje się coś złego, nie będą w stanie wszędzie dotrzeć.

Dezodorant challenge zbiera żniwo

Idiotyczna zabawa jest popularna wśród uczniów, bo dezodoranty są tanie, a efekty odurzania szybkie. W „dezodorant challenge” chodzi o to, by jak najdłużej utrzymać rozpylenie dezodorantu w jednym miejscu na skórze. Efektem są oparzenia chemiczne, które mogą się skończyć nawet koniecznością przeszczepu skóry. Wdychanie oparów dezodorantu to kolejna wersja tego niebezpiecznego „internetowego wyzwania”.

Zagraniczna prasa opisuje przypadek 18-letniej Holenderki, która traktowała wdychanie oparów dezodorantu jak narkotyk. Kobieta zmarła na atak serca. Nie żyje 19-latek z Rotterdamu, który w czerwcu tego roku owinął sobie ręcznik dookoła głowy i użył dezodorantu, by się odurzyć. Mężczyzna na początku stał się nadpobudliwy, skakał po pomieszczeniu, następnie

w jego ciele ustał przepływ krwi i nastąpił atak serca. Trafił natychmiast do szpitala, gdzie został wprowadzony w stan śpiączki farmakologicznej, jednak nie udało się go uratować. Dr Kelvin Kramp ze szpitala Maastad w Rotterdamie przekonywał potem, że konsekwencje wdychania chemikaliów zawartych w dezodorantach nie są do końca znane i odradzał jakiegolwiek próby.

Apel do rówieśników

Na jeleniogórską tragedię zareagowali drhowie z Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej OSP Wiejska, którzy nagrali filmik z przestrożą i wrzucili go do internetu. Mówią w nim, jak niebezpieczne jest wdychanie oparów dezodorantu. „Lepiej kup sobie coś słodkiego” - proponują swoim rówieśnikom.

Nieoficjalnie wiadomo, że 11-letni zmarły chłopiec, uczeń IV klasy, pochodził z rodziny patologicznej. Nie chodził do szkoły, oczekiwał na to, by sąd wyznaczył mu kuratora. Jego

mama nie reagowała na wezwania szkoły i przestrogi nauczycieli. Ten fakt nie powinien jednak uspić czujności innych rodziców. Specjaliści od uzależnień przestrzegają, że na eksperymentowanie z używkami, może wpaść każdy młody człowiek, niezależnie w jakiej rodzinie by się wychował. - Dlatego tak ważne jest, aby z dziećmi rozmawiać - podkreśla Edyta Bagrowska. Oczekiwanie, że uświadamianiem nastolatków, jak groźne są różnego rodzaju uzależnienia, zajmie się tylko szkoła, może okazać się błędem. Warto na świeżo, tuż po tragedii, pogadać o tym ze swoimi dziećmi. W przypadku odurzania się dezodorantem rodzice powinni przede wszystkim zwracać uwagę na zapach. Jest on charakterystyczny i powinien zaalarmować otoczenie, że nastolatek próbuje tej niebezpiecznej praktyki.



W Jeleniej Górze mówi się, że pustostan przy ulicy 1 Maja to stałe miejsce spotkań dzieci i młodzieży. Piją, ćpają, wdychają różne specyfiki. W budynku i wokół niego znaleziono pełno pustych pojemników.



11-latek nie żyje



Psychologowie podkreślają, że najważniejszy jest czas, jaki trzeba poświęcić dzieciom. Robić z nimi wspólnie różne rzeczy, jeść posiłki, oglądać filmy, bawić się, grać, słuchać muzyki. Niestety, obecnie często przeważa model rodziny pochłoniętej internetem.

Odurzają się na różne sposoby

Wdychanie oparów dezodorantu sprawia, że organizm przez krótką chwilę jest pobudzony. Może także dochodzić do halucynacji i do utraty kontroli nad własnym ciałem. Skutkiem może być uzależnienie, choroby, zatrucie organizmu, aż w końcu śmierć. Z informacji Gdańskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień wynika, iż 12 proc. młodzieży uzależnionej deklaruje, że wdychało dezodoranty w sprayu. W sieci można znaleźć gotową instrukcję, jak uzyskać „tani odłot”.

Jak tłumaczy toksykolog, dr Eryk Matuszkiewicz, w dezodorantach znajdują się gazy, które są nośnikami np. dla substancji zapachowych, i to właśnie te gazy powodują odurzenie. Gdy się ich nawdychamy, czujemy się nieco senni, rozkojarzeni, nasze ruchy są spowolnione. Jednak przy intensywnej lub długotrwałej ekspozycji na gazy odurzenie może spowodować problemy oddechowe. Powoduje także skurcz krtani, który może doprowadzić do niedotlenienia, a w konsekwencji do zatrzymania krążenia. Reakcja

organizmu jest kwestią indywidualną. Czasem objawy mogą wystąpić już po kilku minutach.

Według badań, najczęściej przypadków odurzania się takimi substancjami notuje się u młodzieży w wieku 15-19 lat. Produkty użytku domowego (chemikalia do czyszczenia, kosmetyki) bywają wykorzystywane często w więzieniach oraz zamkniętych ośrodkach, gdzie nie ma możliwości pozyskania innych substancji psychoaktywnych. Jak wynika z amerykańskich badań, co roku w USA umiera 125 osób z powodu odurzania się chemikaliami. Lekarze w polskich szpitalach podkreślają, że cały czas hospitalizują młodych pacjentów z powodu zatrucia m.in. alkoholami niespożywczymi, grzybami, lekami, a także różnymi substancjami, których używa się w domu, np. środkami do dezynfekcji, płynami do czyszczenia, rozpuszczalnikami, farbami, a nawet proszkiem do prania czy proszkiem do pieczenia. Lista jest długa. Nadal zdarzają się przypadki zatrucia dopalaczami. Z badania CBOS „Młodzież 2018” wynika, że najpopularniejszą substancją psychoaktywną wśród nastolatków jest alkohol. Aż 44 proc. ankietowanych uczniów przyznało, że w ciągu miesiąca upiło się przynajmniej raz. Badania wskazują na to, że młodzi ludzie nie mają też problemu z dostępem do narkotyków. Najczęściej sięgają po marihuanę i haszysz oraz leki uspokajające i nasenne.

Tekst: Alina Gierak
Fot. Łukasz Płocki

Rozmowa

z Joanną Małecką, specjalistą psychoterapii uzależnień Szpitala MSWiA w Jeleniej Górze.

- Kiedyś dzieci wachały klej, teraz pojawiły się dezodoranty. Czy to jakiś nowy sposób odurzania?

- Wdychanie gazu, który znajduje się w dezodorantach czy innych produktach w aerozolu, nie jest nowym, ale ostatnio najpopularniejszym, tanim i łatwo dostępnym sposobem odurzania się przez dzieci i młodzież. Jest to bardzo niebezpieczne dla młodych ludzi, ze względu na bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia osoby inhalującej przy długotrwałej ekspozycji na gazy ale także, ze względu na wiek, uszkodzenia przede wszystkim mózgu.

- Czym najczęściej odurzają się dzieci i młodzież?

- Młodzież i dzieci wciąż najczęściej odurzają się marihuaną i alkoholem.

- Jakie objawy powinny zaniepokoić rodziców?

- Przede wszystkim rodziców powinny zaniepokoić jakiejkolwiek zmiany w zachowaniu dziecka: izolowanie się, wagarowanie, zmienność nastrojów, kradzieże. Jeżeli chodzi o podejrzenie stosowania środków wziewnych, należałoby zwracać uwagę na charakterystyczny, intensywny zapach odzieży i zmiany w zachowaniu.

- Ile lat mają najmłodsi pacjenci poradni uzależnień MSWiA? Czy wiek uzależnionych osób się obniża?

- Pojawiają się osoby już w wieku 12, 13 lat eksperymentujące z używaniem substancjami chemicznymi. Często są to ich pierwsze próby odurzania, szybko zauważane przez otoczenie. Pacjenci, u których diagnozuje się już uzależnienie od substancji chemicznych, zwykle są starsi. Obniża się, niestety, wiek inicjacji narkotykowej w ogóle. Warto zwrócić uwagę, że coraz więcej pacjentów w młodym wieku przyjmujemy na

terapię z powodu uzależnień od czynności (uzależnienie od internetu, telefonu).

- Jak rodzice i szkoła mogą przeciwdziałać? Uświadamiać? Kontrolować? Gdzie mogą szukać pomocy?

- Rodzice powinni dbać o więź emocjonalną z dzieckiem, być czujnym na problemy dziecka i pomagać je rozwiązywać. Trzeba zwracać uwagę na wszelkie niepokojące sygnały, dotyczące używania jakichkolwiek substancji chemicznych. Rola szkoły jest mocno związana z profilaktyką uzależnień i wsparciem dziecka. W sytuacjach, kiedy jest potrzebna porada, terapia czy konsultacja, zapraszam do Poradni Leczenie Uzależnień SPZOZ MSWiA. Nie trzeba mieć do tego celu skierowania, a rodzice mogą dostać rzetelne informacje o sposobach reagowania w stosunku do dziecka, wobec którego mają podejrzenie odurzania się. Dostaną też informację, jak zwrócić się o dziecko z tego typu problemem. Oczywiście pomocni przy szukaniu pomocy będą pedagodzy w szkołach czy punkty konsultacyjno-informacyjne ds. uzależnień, które funkcjonują w każdej gminie.

- Nieoficjalnie wiadomo, że 11-latek pochodził z patologicznej rodziny. Czy to oznacza, że w innych rodzinach mogą spać spokojnie? Czy to każdego może spotkać?

- Problem ten może dotyczyć każdego dziecka, bez względu na rodzinę, w jakiej żyje, czy też jej brak. Pamiętać należy jednak, że w rodzinach, gdzie są dysfunkcje (w wyniku nałogów, niedostępności emocjonalnej opiekunów, problemów finansowych) ryzyko sięgania po używkę przez dzieci i młodzież jest większe.

- Dziękuję za rozmowę

Alina Gierak

Przy redakcyjnym telefonie dyżurował Arkadiusz Wojciechowki

Drzewa pod piłę, a czasu brak

Czas dyżuru to kwintesencja naszej pracy. Każda informacja od Czytelników jest tak samo ważna. Oczywiście zdarzają się spostrzeżenia niemal absurdalne, ale i one są natchnieniem. Pamiętajmy, że gazeta nie jest NASZA, ale WSPÓLNA. Im więcej oczu, tym obraz staje się pełniejszy. Dziękujemy i prosimy o więcej.

Wraz z rozbudową miast pojawiają się opinie, że coraz częściej zieleni zastępują połacią betonu. Tak jest również w tym przypadku. Od dawna pojawiały się głosy, że w naszym sąsiedztwie wybudowany zostanie kolejny duży sklep - mówi pani Krystyna, mieszkanka Zabobrza. - Likwidacja zielonego terenu jest z pewnością jego zapowiedzią.

Kobieta wskazuje (cały czas prace obserwuje przez domowe okna), że wycinane są drzewa na działce przy ul. Sygietyńskiego niedaleko poczty i ul. Jana Pawła II. - Nasza dzielnica słynie z naturalnych krajobrazów, ale coraz częściej zalewane są one betonem - żali się. - Widać, dla władz miasta czyste powietrze nie jest

najważniejsze. Obecnie z sąsiedniej działki zniknęło około jednej trzeciej drzewostanu, a wycinka prowadzona jest nadal. Powstaje coraz więcej powierzchni brukowanych i marketów. W jakim celu? - pyta.

Przedstawiciele miasta również zadają pytania. - Przecież inwestycje powstają po wcześniejszych zapowiedziach - wyjaśnia Cezary Wiklik, rzecznik prasowy magistratu. - Każda uwarunkowana jest planem zagospodarowania przestrzennego. Mieszkańcy mogą w takich przypadkach zgłaszać swoje uwagi, które muszą zostać uwzględnione. Ich brak to zgodna na zaplanowane inwestycje.

Wskazany teren przygotowywany jest pod sklep meblowy. Jak zapewnia C. Wiklik, nie jest wycinany starodrzew. - Trzeba pamiętać, że zgodnie z przepisami zlecono nowe nasadzenia - mówi. - W ten sposób w tym roku na terenie miasta posadzonych zostało około 21 tys. drzew.

Kolejne zgłoszenie dotyczyło awarii popularnego w mieście ze-

gara przy ul. 1. Maja 22/23. - Zainstalował go i dbał o niego znany zegarmistrz - mówi mieszkanka Jeleniej Góry. - Wydaje mi się, że gdy umarł, od tego momentu wskazówki stanęły.

Sprawdziliśmy. Czasomierz został ponoć ściągnięty do naprawy. - Niedługo trafi z powrotem na miejsce, byśmy żyli już w nowym roku według jego wskazań - dodaje Czytelniczka.

(war)

Zadzwoń do nas

W środę
od godz. 10 do 14
czekamy na sygnały
od Czytelników o tym,
co drażni, niepokoi
i wymaga dziennikarskiej
interwencji

75/64-24-485
694 792 203

Na marginesie

BOGATYNIA

38-letnia kobieta dźgnęła nożem wychodzącego z jednego z lokali mężczyznę (34 lata). Ofiara ataku znalazła się w szpitalu. Na miejscu zdarzenia policjanci zabezpieczyli nóż. Po kilku dniach zatrzymano niedoświadczoną zabójczynię. W jej mieszkaniu znaleziono 11 sztuk amunicji. Kobięcie grozi nawet dożywocie (nie mniej niż 8 lat pozbawienia wolności).

BOLESŁAWIEC

Ukradł na terenie Niemiec BMW o wartości 90 tys. zł, a kilka godzin potem został zatrzymany przez policję. 28-latek z Legnicy ułatwił sprawę policjantom, bo kierował pod wpływem narkotyków, zachowując się na drodze nietypowo. Mężczyzna był już karany za podobne przestępstwa. Recydywiście grozi do 15 lat więzienia.

JELEŃ GÓRA

Mieszkanka ul. Sudeckiej wyszła na spacer ze swoim małym pieskiem, gdy nagle zwierzę zniknęło z jej pola widzenia i długie minuty się nie pojawiał. Przypadkowa osoba poinformowała ją, że słysząc skomlenie z jednej ze studzienek w okolicy. I rzeczywiście, piesek wpadł do studzienki, uwiązł 2-3 m poniżej gruntu. Kobieta zadzwoniła po policję, a funkcjonariusze podjęli się tej nietypowej interwencji. Wyciągnęli czworonoga, który na szczęście był jedynie wystraszony i nieco wyziębiony, ale poza tym cały i zdrowy.

Nie można zakazać fajerwerków

We wrześniu tego roku do Urzędu Miasta Świeradów Zdrój trafiła petycja w sprawie całkowitego zakazu używania fajerwerków hukowych. Kilkuset mieszkańców chciało, aby Nowy Rok witany był w tym roku bez dręczenia zwierząt i nękania wrażliwych na hałas ludzi. Pomysł poparło Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami. Niestety, samorząd nie może zakazać takich zabaw.

Przykre jest to, że mieszkamy w środku lasu i jest przyzwolenie na ludzką głupotę, bezmyślność i draństwo, jakie człowiek funduje przede wszystkim zwierzętom leśnym - czytamy w petycji, pod którą podpisało się 377 mieszkańców miasta. Wnioskodawcy ponadto argumentowali, że wybuchy i strzały powodują, że boją się dzieci oraz osoby starsze. Właściciele zwierząt domowych nie mogą opanować strachu swoich pupili po fajerwerkowych zabawach. Resztki wystrzelonych fajerwerków spadają często na dachy domów, co rodzi zagrożenie.

Autorów petycji wsparło Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami Oddział w Jeleniej Górze. Wasze piękne miasto leży w otulinie lasów, które zamieszkują zwierzęta. Wiele miast w Polsce zakazało używania fajerwerków i hałasowania, co szkodzi zarówno zwierzętom, jak i ludziom. Obliguje Was do tego fakt, że jesteście miastem-uzdrowiskiem. Po wprowadzeniu zakazu

chroniącego zdrowie ludzi i zwierząt będziecie mogli wykorzystać ten fakt marketingowo, a nasze Towarzystwo będzie Was w tym wspierać - napisał obrońca zwierząt.

Roland Marciniak, burmistrz Świeradowa Zdroju, podzielał argumenty przeciwko fajerwerkom, wyjaśnił, że taki zakaz nie jest możliwy, bo tę drogę przeświadczyły już inne samorządy. - Zakazanie przez Radę Miasta używania fajerwerków nie jest zgodne z prawem. W 2018 r. Rada Miasta Karpacza podjęła uchwałę o zasadach używania fajerwerków, petard i innych materiałów pirotechnicznych. Niestety, w styczniu br. wojewoda dolnośląski uchylił tę uchwałę rozstrzygnięciem nadzorczym. W uzasadnieniu wskazano, że Rada Miasta nie jest kompetentna do ustalania zasad używania materiałów pirotechnicznych, ponieważ reguluje tę kwestię Ustawa o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego - wyjaśnił.

W tej sytuacji miłośnikom zwierząt, samorządowcom przychyliającym się do zakazania wybuchowych atrakcji nie pozostaje nic innego, jak czekać na nowelizację stosownej ustawy. W tej sytuacji wszystko, co mogą zrobić samorządy, to nie organizować pokazów fajerwerków. Osób prywatnych, właścicieli hoteli i pensjonatów nic w tym względzie nie ogranicza.

(sad)



PRACA

SZUKAM od zaraz (albo od stycznia) opiekunki do starszej pani w Kowarach, Tel. 795-334-138. M1014-K

RÓŻNE

ZAGUBIONO dowód osobisty, paszport oraz dokumenty, Tomasz Dembowski. M1140-G

Prezydent Miasta Jeleniej Góry

Ogłoszeniem nr 105/2019 z dnia 29 listopada 2019r. ogłasza w dniu 14 stycznia 2020r. o godz.

1100, w siedzibie Urzędu Miasta Jelenia Góra przy ul. Sudeckiej nr 29 - I piętro, sala nr 13, przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż niezabudowanej nieruchomości gruntowej położonej w Jeleniej Górze przy ul. Wrocławskiej w granicach działki nr 2/1, 3/1 i 3/3 o łącznej pow. 0,5346ha, Obr. Maciejowa-II, AM-1, KW JG1J/00066877/6. Podstawowe przeznaczenie nieruchomości w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego - tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny zabudowy usługowej.

Cena wywoławcza: 237 200 zł netto (+23 proc. VAT); Wadium: 23 800 zł

Wadium w pieniądzu winno wpłynąć na konto depozytowe: Miasto Jelenia Góra - Bank MILLENNIUM S.A. I Oddział w Jeleniej Górze nr 97 1160 2202 0000 0000 6011 5681, najpóźniej do dnia 8 stycznia 2020 roku.

Wpłata wadium powinna zawierać oznaczenie numeru geodezyjnego działki, której wpłata dotyczy oraz oznaczenie uczestnika przetargu.

Ogłoszenie nr 105/2019 z dnia 29.11.2019 roku zamieszczone zostało w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Miasta bip.jeleniagora.pl w zakładce „oferty nieruchomości” oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Jelenia Góra przy ul. Ptasiej nr 2-3, I piętro. Dodatkowych informacji dotyczących przedmiotowej nieruchomości można uzyskać w Wydziale Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Jelenia Góra przy ul. Ptasiej nr 2-3, I piętro, pokój nr 101 lub telefonicznie pod numerami: 75/75-46-303 lub 75/75-46-304 lub na stronie internetowej www.nieruchomosci.jeleniagora.pl

URZĄD MIASTA JELEŃ GÓRA



osób. Złodziej został zatrzymany, kiedy jechał rowerem jedną z jeleniogórskich ulic. Rower, rzecz jasna, pochodził z kradzieży. Sprawcy grozi do 10 lat pozbawienia wolności.

LUBAŃ

41-latek próbował ukraść ze sklepu alkohol, a gdy ochroniarz próbował udaremnić jego zamiar, groził pracownikowi sklepu, szarpał się z nim i próbował użyć gazu pieprzowego. Mężczyźnie udowodniono dodatkowo kradzież dokumentów pewnej kobiecie. Sprawca trafił do aresztu na 2 miesiące. Grozi mu do 10 lat pozbawienia wolności.

LWÓWEK ŚL.

Wiele kilometrów trwał policyjny pościg za seatem, którego kierowca podejrzany był o kradzież paliwa. Ostatecznie uciekający skończył ucieczkę na polu, gdzie skończyła się droga, a przed autem wyrosła skarpa. Okazało się, że samochodem kierował 21-latek, który pozostawał pod wpływem narkotyków. Wśród czworga pasażerów zarzuty usłyszy także 19-latek, przy której znaleziono amfetaminę oraz sprzęt do porcjowania narkotyków. W samochodzie ujawniono ponadto kilka tablic rejestracyjnych oraz pojemniki na paliwo. Kierowcy grozi do 5 lat więzienia, kobiecie - do 3.

ZGORZELEC

Sześciokrotnie okradła perfumierię, wynosząc pachnidła o wartości około 7 tys. zł. Połasiła się także na telewizor z domu noclegowego (1,2 tys. zł) oraz posługiwała się skradzionym dowodem osobistym. Teraz 35-latek stanie przed sądem, który może posłać ją za kraty nawet na 5 lat.

(sad)

Czekamy na kolejne kandydatury

Człowiek Roku to w tej chwili najbardziej prestiżowe wyróżnienie w naszym regionie, mające najbogatszą historię i wspaniałych laureatów. Przypomnijmy, że w ubiegłym roku Kryształ Górski trafił do rąk Rafała Froni, wcześniej naszymi laureatami byli m.in. Kazimierz Pichlak, Zuzanna Dziedzic, Julian Gozdowski, Dariusz Miliński. W 2000 roku tytuł ten przypadł nieodżałowanemu Księdzu Kubkowi.

Kogo szukamy? Mieszkańców naszego regionu, którzy wyróżniają się z tłumu. Ludzi z charyzmą, pasją, liderów lokalnych społeczności, działających na rzecz innych. Zarażających swoją dobrą energią naokoło, inspirujących innych do aktywności.

Człowiekiem Roku może zostać działacz społeczny, lekarz, prawnik, ksiądz, menedżer, ale też osoba będąca nieaktywną zawodowo. Ma się jednak wyróżniać w swoim regionie. Przywracać wiarę w ideały i sens działania. Symbolem tych wyborów jest Kryształ Górski, czyli nagroda główna. Minerale szlachetny, piękny, niepospolity, przykuwający uwagę oraz zachwyt. Kumulujący i oddający dobrą energię. Słowem - skarb naszego regionu.

Uwaga! Jeżeli zgłoszenia chce dokonać pojedyncza osoba, powinna ona przekonać do tego dodatkowych dziewięć osób, tak aby pod zgłoszeniem widniało dziesięć podpisów (imię i nazwisko oraz kontakt telefoniczny bądź mailowy) - co nie powinno być zbyt trudnym zadaniem, kiedy dotyczy ono prawdziwego lidera danego środowiska. Kandydatów mogą także zgłaszać reprezentanci organizacji, stowarzyszeń, fundacji, samorządów, zgromadzeń religijnych. O wskazanie swoich faworytów poprosimy także laureatów z poprzednich lat. Bardzo prosimy o krótkie uzasadnienie zgłoszenia.

Prosimy też o niezgłaszanie finalistów wyborów z ubiegłego roku. Mogą za to startować finaliści wyborów z poprzednich lat, którym nie udało się zdobyć Kryształ Górskiego. Prosimy także nie zgłaszać osób, które w poprzednich latach otrzymały tytuł „Człowieka Roku”.

Zgłoszeń dokonujemy mailowo (a.buda@nj24.pl) bądź listownie na adres redakcji.

Na kandydatów można głosować zarówno za pomocą kuponów z gazety, jak i sms-em. Kupon ma siłę dwóch punktów, sms - jednego. Uwaga! Koszt jednego sms-a to jedynie 1,23 zł brutto. Sms-y wysyłamy na numer 71051 o treści np. CR.44 (44 to numer przypisany danemu kandydatowi, a CR jest skrótem od Człowieka Roku). Między CR a przypisanym kandydatowi numerem należy postawić kropkę.

Na podstawie ilości głosów otrzymanych od Czytelników zostanie wyłoniona finałowa piątka. Czytelnicy dalej będą mogli głosować na swoich faworytów. Tuż przed rozstrzygnięciem będzie obradować kapituła złożona z dwóch przedstawicieli organizatorów (redakcji NJ i Fundacji NJ) oraz ze zwycięzców z ostatnich lat. Suma głosów uzyskanych od czytelników oraz członków kapituły zadecyduje o tym, kto zo-

stanie Człowiekiem Roku i otrzyma Kryształ Górski.

W zeszłym tygodniu dotarły do nas kolejne propozycje do tego zaszczytu:

WOJCIECH CHADŻY sms na numer 71051 CR.5

Zgłoszenia dokonała Lucyna Musiał-Jabłońska w imieniu Stowarzyszenia Pomocy Chorym im. Jana Musiała „Dąb”.

Wojciech Chadży, 59 lat. Ma dwóch dorosłych synów, córkę i dwoje wnucząt. Pewnie zna Go Państwo jako Przewodniczącą Rady Miejskiej Jeleniej Góry, radnego czy właściciela firmy Kry-Cha. Jednak niewielu wie, że od ponad 20 lat aktywnie działa na płaszczyźnie społecznej. Działa, ale jak to Wojtek, nie chwali się tym. Ba, nawet nie lubi, by o tym opowiadać. Jako Jego znajomi, postanowiliśmy raz złamać tę zasadę i pokazać inne, to nieupubliczne oblicze: człowieka wrażliwego na potrzeby innych, nad życie kochającego swoje dzieci, pracowitego, inteligentnego, z ogromnym poczuciem humoru. Wojtko, jako człowieka, który zawsze pomoże, zna kluby sportowe, organizacje osób niepełnosprawnych, grupy polonijne za wschodnimi granicami naszego kraju. Nigdy nie pozostaje obojętny na prośby o pomoc. Ale oprzyjmy się na faktach:

Co świadczy o Jego niezwykłości? Za swoją działalność, tylko w ostatnich latach, otrzymał odznaczenia i wyróżnienia: Brązowy Krzyż Zasługi Prezydenta RP, nadany przez Pana Prezydenta Komorowskiego, tytuł honorowy i Medal Zasłużony dla Turystyki RP, nadany przez Panią minister Muchę, tytuł Zasłużony dla Województwa Dolnośląskiego, brązowy Medal Zasługi dla Polskiego Związku Łowieckiego, złotą Odznakę Dolnośląskiej Izby Turystycznej, srebrną Odznakę Ligi Obrony Kraju, odznaki: Zasłużony dla Polskiego Związku Niewidomych, Zasłużony dla Polskiego Związku Koszykówki, Zasłużony dla Polskiego Związku Lekkiej Atletyki, medal Za Zasługi w Rozwoju Sportu Młodzieży Szkolnej, złotą Honorową Odznakę Okręgowego Związku Piłki Nożnej, Odznakę Szkarłatnego Serca oraz Medal Polskiego Towarzystwa Walki z Kalectwem.

Co jeszcze? Jako jeden z nielicznych w Polsce był przez dwie kadencje Prezydentem Rotary Club. Współzałożyciel Bractwa Kurkowego Ziemi Jeleniogórskiej. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego w Polskim Związku Łowieckim, egzaminator, instruktor

i sędzia strzelectwa myśliwskiego. Członek wspierający Związku Bojowników o Wolność i Demokrację (ZBoWiD).

I proszę uwierzyć, że to tylko wierzchołek lodowej góry. Ciężko w kilku zdaniach ukazać całą Jego niezwykłość i wszystkie Jego działania. Ale wiemy jedno - warto doceniać właśnie takich ludzi: którzy pracują i pomagają z potrzeby serca, w zaciszu własnego domu, nie licząc w zamian na zaszczyty i laury chwały.

Przypominamy pozostałe kandydatury:

LUCYNA KORNOBYS sms na numer 71051 CR.1

Jej zgłoszenia dokonał nasz laureat z poprzednich lat, Zbigniew Ładziński:

Pani Lucyna Kornobys to reprezentantka Polski w sportach paralekkoatletycznych, paraolimpijka, podwójna medalistka paraimistrzostw świata w Dubaju, rekordzistka świata w pchnięciu kulą. Wolontariuszka, działaczka społeczna, urzędnik Urzędu Miasta Jeleniej Góry na rzecz osób niepełnosprawnych.

Mimo bardzo trudnego startu w dorosłość, mierząc się od 15 r.ż. z nieuleczalną chorobą, która przykuła ją do wózka inwalidzkiego - LUCYNA KORNOBYS jest inspirującym przykładem nieugiętej woli walki z przeciwnościami losu. Oddana pracy zawodowej na rzecz osób najbardziej potrzebujących, nieprzerwanie od ponad dwóch dekad odnosi sukcesy na niwie sportowej, przywracając Nam wiarę w ideały i sens działania. W tegorocznych Mistrzostwach Świata w Zjednoczonych Emiratach Arabskich, mimo bardzo poważnej kontuzji ręki, wywalczyła brązowy medal w rzucie oszczepem (16,99 m) i złoty medal w pchnięciu kulą (7,81 m), ustanawiając rekord świata i zapewniając sobie kwalifikację olimpijską na przyszłoroczne igrzyska paraolimpijskie w Tokio. Nominuję LUCYNĘ KORNOBYS do zaszczytnego tytułu Człowieka Roku 2019 w uznaniu: jej niewątpliwie charyzmy i zarażania innych swoją dobrą energią; efektywnego wspierania i sprawowania opieki nad niepełnosprawnymi mieszkańcami naszego miasta i przywracania im wiary w to, że są w pełni wartościowymi osobami; za promowanie sportu, jako dziedziny wzmacniającej zdrowie i kształtującej charakter, a nade wszystko za mistrzowskie reprezentowanie Polski i naszej małej ojczyzny - Jeleniej Góry, na arenie międzynarodowej. Do zgłoszenia dołączam listę osób popierają-

cych kandydaturę pani Lucyny Kornobys.

ANNA PORĘBA sms na numer 71051 CR.2

Spółcznica z Sobieszowa, walcząca bezkompromisowo o rozwój tej dzielnicy Jeleniej Góry. Jak mówi, Sobieszów jest jej drugą miłością, zaraz po rodzinie. Jest członkiem Stowarzyszenia Sympatyków Sobieszowa. Za pracę w stowarzyszeniu została w roku 2015 uhonorowana tytułem „Zasłużony dla Sobieszowa”. Gdzie diabeł nie może, panią Annę pośle. Przypilnuje, by przy inwestycjach w Sobieszowie nie odstawiali fuszerki, interweniuje, gdy nie świecą się latarnie, reaguje na potrzeby mieszkańców. Wydaje się, że zna w Sobieszowie wszystkich i ludzie też ją znają. Bezpośrednia i życzliwa, dba, by samorządowcy nie zapominali o Sobieszowie.

Udziela się też czynnie w klubie MKS Karkonosze Sporty Zimowe w Jeleniej Górze. Ostatnio jej oczkiem w głowie jest budowa treningowego, plastikowego toru saneczkowego, który miałby powstać na terenach przylegających do Transgranicznego Centrum Turystyki Aktywnej w Jeleniej Górze - Sobieszowie. Z toru tego korzystałyby dzieci ze szkoły Podstawowej Nr 15 w Jeleniej Górze i zawodnicy MKS Karkonosze Sporty Zimowe Jelenia Góra.

URSZULA JONKISZ sms na numer 71051 CR.3

Poetka o artystycznej, niepokornej duszy i dobrym sercu. Aktyvistka i społeczniczka z zamiłowania. W Karpaczu pani Ula prowadziła dziecięcy zespół teatralny. Jej zawdzięczamy pomysły obchodów rocznicy urodzin Henryka Tomaszewskiego. Dzięki niej pamięć o wielkim mimie jest kultywowana. W swoim domu w mieście pod Śnieżką stworzyła Dom Lalki Adoptowanej, zbierając lalki niechciane i naprawiając te zepsute. Zna ją także w Jeleniej Górze bywalcy wernisaży, spotkań ludzi pióra oraz uczestnicy różnych koncertów. Nie wiadomo, jak to robi, ale jest zawsze tam, gdzie dzieje się coś interesującego i twórczego. Wnosi do tych wydarzeń swoją osobowość i inspiruje innych. Często wykonawcom przynosi własnoręcznie wykonane, drobne prezenty. Zachwyca do tego artystycznym, niecodziennym

wyglądem. Oryginalności ubioru może jej pozazdrościć niejedna artystka. Nie ustaje w organizowaniu nowych projektów. O sztuce i realizowaniu siebie potrafi rozmawiać z młodymi i z seniorami. Z wielkim oddaniem obserwuje artystyczną karierę swojej córki, Diany Jonkisz, młodej aktorki i scenografki.

KONRAD KUŹMIŃSKI sms na numer 71051 CR.4

Jeleniogórzanin, student IV roku prawa; współzałożyciel i prezes Dolnośląskiego Inspektoratu Ochrony Zwierząt. Najmłodszy w stowarzyszeniu. Miłość do zwierząt zaszczepił mu jego dziadek Marian, który także bardzo aktywnie działał na rzecz zwierząt. Stowarzyszenie, którym kieruje, dało się poznać z wielu spektakularnych akcji, których celem było odebranie oprawcom krzywdzonych zwierząt.

- Konrad Kuźmiński zasługuje na uznanie nie tylko za swoją bezkompromisowość w obronie naszych mniejszych braci, ale także za wytrwałość i niepoddawanie się ogromnej presji. Na każdym kroku życie utrudniają mu organy władzy samorządowej i organy ścigania. Ci pierwsi odmawiają współpracy lub wręcz przeszkadzają w działaniach na rzecz zwierząt. Drugi - stawiają irracjonalne zarzuty i stosują dotkliwie środki karne (jak się okazuje w sądach - bezzasadnie). Trzeba mieć naprawdę wielki hart ducha, by nie porzucić szczytnej idei po takich zdarzeniach, jak 40-godzinny areszt bez jedzenia, picia, nawet papieru toaletowego, albo jak zatrzymanie z użyciem kajdanek zespolonych, stosowanych tylko wobec najgroźniejszych przestępców - czytamy w uzasadnieniu zgłaszających pana Konrada do plebiscytu na Człowieka Roku.

Czekamy na Państwa kolejne kandydatury.

Andrzej Buda
a.buda@nj24.pl

CZŁOWIEK ROKU

nowiny
jeleniogórskie

Głosuję na:

KUPON PLEBISCYTOWY

Kupon nie służy do tworzenia zbioru danych osobowych i ich przetwarzania

Ważny do 9.XII.2019 r.

Z samego mieszkania przy granicy nie wynika znajomość Czechów

Rozmowa z **MARIUSZEM SUROSZEM**, przewodnikiem, dziennikarzem, autorem książek „Pepiki. Dramatyczne stulecie Czechów” oraz „Ach, te Czeszki”, gościem Jeleniogórskiego Dyskusyjnego Klubu Książki „Czeski Čtvrtek albo inny dzień tygodnia”, działającego przy Książnicy Karkonoskiej.

- Nam się wydaje, że jako mieszkańcy pogranicza znamy Czechów. Jeździmy do nich na zakupy, na narty, spotykamy się w czeskich schroniskach czy miastach, zwiedzamy jarmarki. Wiemy, że nie należy używać słowa „szukać” (w języku czeskim ma pejoratywne znaczenie) i to nam wystarczy, i więcej nie musimy na ich temat wiedzieć. Ale tak chyba nie jest?

- Jest jeszcze inaczej. Wy tutaj mieszkając, w zasadzie nie sąsiadujecie z Czechami ale z Sudetami. I jak się nie zna przedwojennej historii tych terenów, to nie ma mowy o poznaniu sąsiadów. Większość tego, co jest, i większość tego, czego w Sudetach nie ma, a zdaje się, że około 200 gmin zniknęło z ziemi, jest poniemieckie. Czesi pojawili się najpierw po wymordowaniu, potem wypędzeniu, a na końcu wysiedleniu Niemców. Jeżeli się tego nie załapie, to różnica jest duża. Poza tym oni mają silną regionalność. Co innego jest na Morawach, co innego na Śląsku, co innego w Sudetach. Z samego faktu mieszkania przy granicy nie wynika znajomość Czechów. Aczkolwiek jest to dobry punkt wyjścia, żeby się nimi zainteresować.

- Czy jest jakiś szczególny powód?

- Podobnie jak z każdym innym narodem i krajem. Znajdziemy rzeczy fajne, gdy się porównamy i wyjdziemy gorzej, i znajdziemy rzeczy, gdy się porównamy i docenimy siebie sami. A przy dłuższym mieszkaniu jeszcze się zyskuje krytyczność. Bo te krótkie wizyty kończą się najczęściej tym, że Polacy zachwycają się knedlikami, dają radę przeżyć te dwa, trzy dni na czeskiej kuchni. Ale niech spróbują mieszać tak jeść, to wszyscy się odżegnają i od razu jest tęsknota i za polskimi zupami, i za polskimi surówkami, i za polską różnorodnością. Pracuję także jako przewodnik i zdarza mi się w Pradze usłyszeć pytanie: „Gdzie tu można zjeść żurek i pierogi?”. Więc ja wtedy mówię: „Najbliżej do Kłodzka”. I Polacy są lekko zdziwieni. Bo nam się wydaje, że bliskość językowa powoduje, że my się znamy. Ale tak nie jest.

- Takie inicjatywy, jak Jeleniogórski Klub Miłośników Czeskiej Książki, który działa przy Książnicy Karkonoskiej, sprzyjają prawdziwemu poznawaniu się Czechów i Polaków? Czy spotkał się pan z podobnymi inicjatywami?

- Ich nie ma za dużo z tego, co ja wiem. Ale zawsze będę mówił, że najlepszym punktem wyjścia, by poznać inny kraj, to jest jego kultura. Jeżeli zaczyna się od dobrych pisarzy, różnorodnych, to nie będzie się twierdziło, że wyznacznikiem czeskości jest tylko Bohumil Hrabal. Bo jak się zna jeszcze Josefa Skvreckiego czy ich laureata Nagrody Nobla, Jaroslava Seiferta, to widzi się, że ta czeskość ma różne smaki i różne barwy. W Kotlinie Jeleniogórskiej tych spotkań z czeskimi twórcami macie coraz więcej. Czescy artyści szklarze przyjeżdżają się z artystami ze Szklarskiej Poręby od wielu lat, wymieniają się zespoły rockowe, są przeglądy filmowe, kon-

taktują się przewodnicy. Z pewnością Czesi są bardziej u was obecni, niż w innych częściach Polski.

- Jaki jest u nas powszechny obraz Czechów?

- Generalnie w Polsce od lat panuje moda na Czechy. Potwierdzają to nie tylko badania socjologów. W 2018 r. CBOS po raz 25. zapytał Polaków, jaki naród lubią najbardziej. Czesi byli na pierwszym miejscu. Tuż za nimi uplasowali się Włosi i Amerykanie. Zawsze po ogłoszeniu tych wyników, dzwonią do mnie czescy dziennikarze i zawsze proszą o komentarz. Mam więc to przemysłane.

opozycyjnym podziemi mieli wzór i sojusznika. Z Polski do nas trafiała wtedy literatura i zagraniczne przekłady. Ta grupa powoli umiera. Nowe pokolenie ma inne priorytety.

- Nasz stosunek do południowych sąsiadów określa też powiedzenie: „Czeski film, czyli nikt nic nie wie”.

- A wie pani, skąd się ono wzięło? To był tytuł pierwszej powojennej komedii czeskiej z 1947 roku, w reżyserii Josefa Macha. Europa lizała rany, a Czesi odważyli się zrobić film o wojnie. Opowiadał o dwóch tramwajarzach, którzy zabili esesmana i próbują ukryć jego zwłoki. O filmie już nikt nie pamięta,

nas na zakupy, mają kontakty podczas realizacji różnych przygranicznych projektów. Więc to chyba jest ta droga. Wprawdzie nie ma tu jeszcze takiej zażyłości, jak przy granicy czesko-austriackiej, ale to kwestia czasu.

- Czy po 1989 roku, po aksamitnej rewolucji Czesi bardziej się zainteresowali Polską?

- To jest zainteresowanie, które określiłbym jako elitarne. Nie mamy drugiego takiego kraju, gdzie prymas mówi po polsku. W pewnym momencie był u nich rząd, gdzie pół ministrów mówiło po polsku. Starsze pokolenie czeskie, jak się spotka, to oni wszyscy wspominają, że się wychowali na polskiej telewizji i radiu. I z tego powodu mówią lepiej lub gorzej po polsku. Ale generalnie Czesi sami o sobie mówią, że ich interesuje tylko to, co jest czeskie. W przypadku Polaków i Czechów ja mówię o takiej naturalnej obecności. Proszę sobie wyobrazić, że w Polsce wychodzi rocznie 30-35 książek czeskich autorów w przekładzie na język polski. Tymczasem w Czechach wychodzi około 100 polskich książek, a był rok że przetłumaczono na czeski 148 książek polskich autorów. Najpopularniejszym polskim autorem jest Andrzej Sapkowski, a kiedyś był Stanisław Lem. No i teraz, ze względu na tematykę, znany jest Mariusz Szczygieł. Ale i Olga Tokarczuk ma swoich czytelników. Gorzej jest z filmami. Bo ostatnim popularnym polskim filmem była u nich „Seksmisja”. Ale na przeglądach filmów coraz częściej są współczesne polskie obrazy. Jak się porozmawia z czeskimi filmowcami, to oni będą chwalić polskie filmy Smarzowskiego czy Pawlikowskiego i narzekać na swoją kinematografię.

- Ale za to Polacy często spoglądają na Czechów przez pryzmat ich filmów...

- Jeżeli ktoś się zainfekował czeskim filmem z dobrych lat, czyli mówię o latach 60. XX wieku, i przełomie lat 90., to później nawet te gorsze filmy zaczynają mu się podobać. Odnajduje w nich te małe elementy z wybitnych filmów z Nowej Czechosłowackiej Fali, czyli Milosza Formana, Jana Nemeca czy Jirzi Menzla. Ludzie w Polsce wciąż wspominają czeskie seriale „Szpital na peryferiach”, „Kobieta za ladą”, dobranocki z Krecikiem i Patem i Matem, czyli „Sąsiadami”. I nie ma w tym nic złego. Ale minęło od tego czasu wiele lat i dużo się zmieniło.

- W tytule swojej książki użył pan słowa „Pepiki”. Czy to nie jest obraźliwe?

- Czesi dziwią się, ale nie obrażają. Pepik to zdrobnienie od Józef, a drugie to określenie cwaniaczka, takiego, który potrafi sprzedać kolumnę Zygmunta. Trzeba im wyjaśnić, że my tak na nich mówimy. Ale przyznaję, miałem sygnały, że są czytelnicy, których odepchnął tytuł i nie sięgnęli po tę książkę. Ci, co już przeczytali, to przyznawali, że dzięki niej inaczej spojrzeli na Czechów. To duża satysfakcja dla mnie. Teraz pojawiło się na rynku rozszerzone drugie wydanie „Pepików”,

Z tymi słowami uważaj

Zachód - to nie strona świata, a toaleta (zachod).

Laska - to miłość.

Poprawa - oznacza wykonanie (poprava), również egzekucję.

Sklep - to piwnica.

Čerstvý (czerstwy) - oznacza po czesku świeży.

Nápad - to pomysł.

Porucha - oznacza to awarię albo coś zepsutego.

Divák - to widz.

Pokula - mandat.

Odbýt - to sprzedaż.

które pisałem w Pradze, gdzie mieszkam od 2011 roku. Dodałem w nim sześciu bohaterów. Każdy z nich jest ważny dla historii Czechosłowacji. Piszę między innymi o Václavie Klemencie i Václavie Laurinie, którzy stali się budowniczymi potęgi czeskiego przemysłu motoryzacyjnego. To nimi szczyli się tak bardzo koncern Škoda. Jest tekst o Karelle Čapku, literacie, dziennikarzu. Bez tej postaci obraz czeskiego życia intelektualnego byłby niepełny i ubogi. Przedstawiam dwóch Słowaków-prezydentów: księdza Jozefa Tiso oraz prawnika Gustáva Husáka. Opisuję ponadto Emanuela Moravca i Heliodora Píkę, przedwojennych oficerów. Ten pierwszy w czasie wojny trwał wiernie do końca przy III Rzeszy i jest nazywany „czeskim Quislingiem”. Pika natomiast walczył o Czechosłowację. Generalnie „Pepiki” to opowieść o sławnych Czechach i nie mniej ważnych dla czeskiej historii postaciach drugiego planu.

- Czy łatwo się mieszka w Czechach? Niekiedy Polacy przy granicy takie mają marzenia, gdy jadą przez zadbane czeskie wioski.

- Zależy gdzie się chce mieszkać. Praga jest poza zasięgiem. To europejska metropolia, cena za metr kwadratowy mieszkania dochodzi tu do 23-25 tysięcy złotych. W Pradze żyje 300 tysięcy obcokrajowców. To pracownicy korporacji, ambasad, spółek. Poza Pragą są dwa większe miasta: Brno i Ostrawa. Kolejne - Pilzno - ma zaledwie 170 tysięcy mieszkańców. Jeżeli ktoś chce żyć w spokojnym miasteczku czy też na wsi, to czeskie są idealne. Ale niech pamięta, że tam się po godz. 17.00 nic nie dzieje.

- Siedzą w domach czy w gospodach?

- Z tymi gospodami to nie jest tak, jak nam się wydaje. Jest ich sporo, bo Czesi dostają w pracy bony żywnościowe i gospody opłaca się utrzymywać. To także oczywiście sprawa kulturowa. Większość gospód jest zamykana około godz. 23, bo następnego dnia trzeba iść do roboty.

- Chwalimy jednak czeską służbę zdrowia.

- Powiem szczerze: Czesi narzekają na swoją służbę zdrowia, dopóki gdzieś nie wyjadą i nie skorzystają z opieki medycznej. Wtedy wracają i złego słowa nie dadzą powiedzieć. Nie ma kolejek do specjalistów, nie czeka się na zabiegi. Dobre jest także zabezpieczenie socjalne. Państwo czeskie dba o dzieci. Kobieta, która urodziła, dostaje jednorazowo 250 tys. koron i sama decyduje, w ciągu ilu lat je wyda. Są ogromne zwolnienia podatkowe dla rodziców, tak że nasze 500+ przy tym się chowa. Są plusy i minusy mieszkania w Czechach. Na pewno warto poznać ich bliżej, odrzucić stereotypy i być bardziej otwartym. Sąsiedztwo temu sprzyja.

- Dziękuję za rozmowę.

Alina Gierak



Dorota z Przesieki rozwija swój talent, grając na bębnach afrykańskich

W swoim rytmie

Dorota Książkiewicz z Przesieki należy do najlepszych w Polsce muzyków specjalizujących się w grze na bębnach afrykańskich. Jej pasja zawiodła ją w swoim czasie do Afryki, teraz rusza do Australii i Nowej Zelandii. - Chcę korzystać z życia, przeżywać je jak najpełniej - mówi. W tym dążeniu jest konsekwentna i uparta, wbrew swoim poważnym problemom zdrowotnym.

- Gra na bębnach to ciężka fizyczna praca. Czasem ręce są poranione, bardzo bołą. Zdarza się, że grasz i masz łzy w oczach. Ale kiedy siedzę i gram, czując rytm, to odczuwam wielką radość i satysfakcję. To rzecz, której poświęciłam życie. Dzięki bębnom podróżuję, poznaję ludzi, życie nabiera barw - opowiada Dorota Książkiewicz.

29-letnia dzisiaj absolwentka cieplickiego „Norwida”, podstawowej szkoły muzycznej w klasie skrzypiec i anglistyki na KPSW w Jeleniej Górze, muzyką interesowała się od zawsze. Jako nastolatka bywała regularnie na rozmaitych festiwalach i imprezach muzycznych. Z bębnami pierwszy raz spotkała się na festiwalu w Bielawie. - Bardzo mi się to spodobało. Wróciłam i zaczęłam szukać informacji na ten temat. Okazało się, że w jeleniogórskim ODK warsztaty bębniarskie prowadzi Mariusz Rażny. Zaczęłam chodzić na takie zajęcia - opowiada Dorota. Szybko się okazało, że ma do tego dryg. Opanowała stosowne techniki, miała świetne poczucie rytmu. Wszystko to weryfikowała na kolejnych warsztatach, organizowanych w różnych miejscach w Polsce, gdzie prowadzyci mi byli Afrykańczycy.

Potem nadszedł czas na wyjazd do Afryki, do źródeł muzyki i kultury,

w których rozsmakowała się Dorota. - Pierwszy wyjazd do Gwinei trwał trzy tygodnie. Oprócz warsztatów bębniarskich były zajęcia taneczne. Ten wyjazd był zorganizowany, mieliśmy wszystko zapewnione. Tam było jak w raju, ale funkcjonowaliśmy w pewnym odizolowaniu od normalnego życia. - opowiada.

Niedługo potem ruszyła wraz z koleżanką na trzymiesięczną wyprawę do Gwinei na własną rękę. To była okazja do lepszego poznania kraju, kultury i obyczajów. W Afryce zachodniej bębny są elementem codziennej kultury. Poszczególne rytmy towarzyszą rozmaitym świętom i sytuacjom społecznym (np. żniwom). Służyły też do komunikowania się na odległość. Wyjazd Doroty i jej koleżanki do Gwinei był o tyle osobliwy, że w tamtejszej kulturze kobiety raczej na bębnach nie grają. Dorota jednak grała na djembe (rodzaj bębna) z muzykami mężczyznami. Zdarzało jej się bywać na wieczorach panieńskich, weselach i innych imprezach, gdzie wygrywała rytmy na bębnach. - Robiło wrażenie to, że jestem biała i do tego gram. Tam jest taki zwyczaj, że jak się gra podoba, to słuchacz przylepia banknot do czoła muzyka. Kilka takich dostałam... - wspomina mieszkanka Przesieki.

Gwineę, którą odwiedzała Dorota Książkiewicz, to jeden z najbiedniejszych krajów świata, miejsce raczej omijane przez turystów. Dla Polki kłopotem na początku był język francuski, który dominuje w tym kraju (po angielsku mało kto mówi). Z czasem opanowała go na poziomie pozwalającym sprawnie się porozumiewać. W czasie drugiego, dłuższego pobytu kraj i ludzi poznała znacznie lepiej.



Bębny afrykańskie to pasja Doroty Książkiewicz. Dzięki nim podróżuje po świecie i poznaje ciekawych ludzi.

S. SADOWSKI

Zdarzyło się kilka nieprzyjemnych sytuacji. Spotkała się z próbami naciągania, wymuszania prezentów. Na przykład z lotniska odebrał Polki nie ten muzyk, z którym się umawiała, a inny znajomy. Potem przez długie dni nie chciał ich „wydać”, ale woził po swojej rodzinie i przyjaciółach, za każdym razem tłumacząc, że muszą im zanieść jakieś prezenty. Znamienne, że osoba, która zadeklarowała, że je przyjmie i się zaopiekuje na czas pobytu, wcale nie starała się, żeby przejąć Polki. W końcu po swoistych negocjacjach udało się opuścić dom naciągacza. Dorotę raziło podejście do czasu, które zakrawało na totalne lekceważenie. - Powiedzenie, że Euro-

pejczycy mają zegarki, a Afrykańczycy mają czas, co rusz się potwierdzało - mówi. Młode Polki generalnie budziły niechęć Afrykanek. Ich obecność zmieniała ustalone zwyczaje. Choćby ten, że kobiety siedzą osobno i generalnie nie rozmawiają z mężczyznami (zwykle nawet nie znają francuskiego). To są dwa światy. - Życie rodzinne wygląda tam zupełnie inaczej niż u nas. Kobiety z dziećmi mieszkają osobno, a mężczyźni osobno - opowiada.

Choć bębny w kulturze afrykańskiej, ale też południowoamerykańskiej, są wykorzystywane w rytuałach szamańskich do wywoływania transu, Dorota jest daleka od takich klimatów. Interesuje ją jedynie czysto muzyczna

strona gry na bębnach. - Miałam propozycję uczestniczenia w takich misteriach, gdzie chodziło o wprowadzenie w trans uczestników. To były dobre płatne zlecenia, ale się nie zgodziłam - opowiada Dorota.

Środowisko grających tradycyjną muzykę afrykańską na bębnach jest w Polsce, to jasne, niewielkie. - Wszyscy się znamy, bywa, że razem gramy, uczestniczymy w warsztatach - opowiada Dorota.

Teraz utalentowana mieszkanka Przesieki rusza do Australii, na konferencję do Sydney. Ta przygoda też związana jest z bębnami. - Któregoś dnia zadzwonił do mnie mężczyzna i zapytał, czy może ode mnie wypożyczyć instrumenty. Potrzebne były na ślub w w Pałacu Wojanów, w którym za Polaka wychodziła kobieta z Zimbabwe. Kiedy odbierałam instrumenty, poznałam tę kobietę, Gertrudę. Przyjechali do mnie do Przesieki. Okazało się, że ta pani to działaczka społeczna, organizatorka akcji opartej na pomysle zorganizowania tysiąca konferencji w różnych częściach świata, gdzie kobiety opowiadają o swoich sprawach, nawiązują kontakty, dzielą się doświadczeniami, inspirują się wzajemnie. W przyszłym roku zaplanowano taką konferencję właśnie w Kotlinie Jeleniogórskiej. Pomogłam im nakręcić film do promocji takiej imprezy. Zostałam też zaproszona na tegoroczną konferencję do Sydney - opowiada. Na konferencji w Australii Dorota wystąpi i jako uczestniczka, która przygotowuje swoje wystąpienie, i jako muzyk. Na antypody ruszy z koleżanką z Zielonej Góry. W planie tej podróży jest też wizyta w Nowej Zelandii.

- Cenię sobie to, że mogę żyć w swoim rytmie, nie jestem uzależniona od pracodawcy, godzin pracy itd. Wszystko zależy ode mnie: dokąd pojedę, czy chcę poprowadzić jakieś warsztaty, czy też nie. Staram się korzystać z tego, co los podsuwa, mimo poważnych kłopotów zdrowotnych, które mam - mówi Dorota.

Dorota Książkiewicz współpracuje z wrocławską filharmonią, uczestniczy w koncertach, audycjach dla dzieci. Grywa na koncertach Leniwca (ostatnio na Woodstocku). Zdarzył się też epizod współpracy z kabaretem Hrabi.

(sad)

Gwineę, którą odwiedzała Dorota Książkiewicz, to jeden z najbiedniejszych krajów świata, miejsce raczej omijane przez turystów.



Arch. prywat.

Przybywa skarbów Ducha Gór

Właśnie przyznane zostały kolejne certyfikaty Karkonoskiej Marki Lokalnej. Aktualnie prawo do posługiwania się tym szczególnym znakiem promocyjnym posiada już 27 produktów i wyrobów lokalnych (w tym 1 produkt turystyczny) oraz 15 usług turystycznych.

Niektóre z produktów oznaczonych Karkonoską Marką Lokalną dostępne są m.in. w Galerii Produktu Lokalnego - Skarbiec Ducha Gór/Informacji Turystycznej w Karpaczu. To wyjątkowe miejsce, uruchomione w 2012 r. w ramach projektu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich. Galeria należy do sieci Kulinarnej Dziedzictwa Dolnego Śląska. Otrzymała również w 2017 r. złoty znak przewodnika Gault&Millau, który nadal posiada.

Inne miejsca wspierające Karkonoską Markę Lokalną to niepubliczne punkty Informacji Turystycznej, informujące o regionie, produktach i usługach (w tym z marką lokalną), gabloty promujące produkty lokalne, materiały o regionie. Sieć miejsc promujących Karkonoską Markę Lokalną stanowi 15 punktów, w tym m.in. Wiejskie Delicje Łomnica, Ośrodek u MUSA w Karpaczu, Muzeum Sentymentów w Kowarach, Camp 66 Ściegny, Osada Śnieżka, Muzeum Ziemi Juna, Łomnicka Hala Mleczna.

Produkty lokalne poznać można także wirtualnie. Dostępna jest już witryna internetowa www.skarbiecduchgor.pl z produktami Karkonoskiej Marki Lokalnej.

Certyfikaty Karkonoskiej Marki Lokalnej przyznane w 2019 r.

PRODUKTY I WYROBY LOKALNE:

1. KLT Zygfryd Szygula i Kornelia Szygula: **Omasta karkonoska**
2. Pracownia Stara Walizka Martin Waszczuk: **Rysie Karkonoskie (zabawki z recyklingu)**
3. Marek Bartnik „Paseka karkonoska”: **Miód leśny z terenu Karkonoszy**
4. Wydawnictwo-Poligrafia „ADREM” Regina Chreścińska: **Wydawnictwa regionalne dotyczące historii, tradycji i zasobów lokalnych**
5. P.G.U.H. Siedlisko Pstrąga Grzegorz Wojtunik: **Pstrąg w zalewie słodkowinnej Mysłakowice**

USŁUGI TURYSTYCZNE:

1. Piaskowy koń Natalia Poniatowska-Wasiak: **Piaskowy koń- slow travel**
2. Handel i Usługi Sebastian Zarzycki: **Lada Karkonosko-Izerska, galeria artystyczna i sklep z produktami lokalnymi**
3. Muzeum Ziemi Minerals & Rocks JUNA: **Muzeum Ziemi JUNA - Strażnica Walońska**
4. Lokalna Grupa Działania Partnerstwo Ducha Gór: **Skarbiec Ducha Gór - Galeria Produktu Lokalnego - sklep z produktami lokalnymi oraz Informacja Turystyczna**
5. Muzeum Sentymentów - Andrzej Olszewski **Muzeum Sentymentów w Kowarach**
6. Pasieka Juliusza Michał Piwowarski - warsztaty & apiterapia: **Warsztaty pszczelarskie i apiterapia**
7. REHMED Sylwia Kośmider Kurowska: **Ziołowy Zakątek Laboranta**
8. Fundacja Ogrody Karkonoszy: **Plac Zabaw Ducha Gór**
9. Stowarzyszenie Karkonoskie Zachełmie: **Centrum Dziedzictwa i aktywności twórczej „Stara Remiza”**



Przyznane w tym roku nowe certyfikaty wręczone zostały 26 listopada, podczas konferencji kończącej projekt współpracy „Zrównoważony ruch turystyczny w Sudetach Zachodnich na pograniczu polsko-czeskim”.

Certyfikaty Karkonoskiej Marki Lokalnej przyznane do 2018 r.

USŁUGI TURYSTYCZNE:

1. Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Dorado: **Wiejskie Delicje - sklep z wyrobami tradycyjnymi i regionalnymi**
2. Gospodarstwo „Kowalowe Skąły”: **Warsztaty edukacyjne „Od owieczki do niteczki”**
3. Goetz-Consulting Dorota Goetz: **Warsztaty piernikarskie**
4. Pasieka Juliusza - warsztaty & apiterapia: **Warsztaty zielarskie tworzenia naturalnych mydełek**
5. Usługi Turystyczne i Sportowe „Dom Górski” Tomasz Popławski: **Szkolenie narciarskie w technice telemark**
6. Przewozy Turystyczne - Kolejka Irena Talaga: **Kolejka Turystyczna - Karpacz-Ekspres**

PRODUKTY I WYROBY LOKALNE:

1. Gospodarstwo Rolne Wiktor Zimmer: **Mięso wołowe, karpie, jajka od kur wolnowybiegowych**
2. Karkonoskie Smaki Barbara Matyja: **Przetwory owocowe - konfitury, soki, rogaliki orzechowe**
3. Goldom Daniel Sokołowski: **Sery Łomnickie z Koziej Łąki**
4. Goetz-Consulting Dorota Goetz: **Pierniki trzeńskie**
5. Abditus Sp. z o.o.: **Likier Karkonoski**
6. Zygfryd Szygula KLT s.c. Zygfryd Szygula Kornelia Szygula: **Rolada śląska (z łomnickiej wołowiny) z kluskami i modrą kapustą**
7. Jelenia Struga MEDICAL SPA sp. z o.o.: **Unikalna woda źródłana z Karkonoszy POTENCJAŁKA AO x Etno ze ZDROJU Jelenia Struga**
8. Samotnia Magdalena Siemaszko-Arcimowicz: **Kaiserschmarren (Omlet Cesarski)**

9. Aquakultura s.c.: **Karp Podgórzyski**
10. Biuro turystyki Młodzieżowej Maciej Stanisław-Podgórski: **Kluski Izerskie**
11. Piekarnia „UliJanka” Urszula Klejps: **Chleby na zakwasie „Karkonoski” i Pyłowy 100 proc. żytni**
12. Kawiarnia „Spokojna” Cukiernia Elżbieta Godyń: **Rolada Karkonoska z bitą śmietaną i karkonoskimi jagodami**
13. KLT Zygfryd Szygula Kornelia Szygula s.c.: **Karkonoska zupa gulaszowa z lokalnej wołowiny, z kładzionymi kluskami**
14. Krzysztof Marcinkiewicz-rolnik: **Szafrań (Crocus Sativus) Izerski**
15. Ewa Sidor i Jolanta Piątkowska: **Bransoletki i koszule z haftem zachełmiańskim**
16. Krystyna Matusiak: **Limitowane kartki pocztowe z grafikami i akwarelami autorki o tematyce - Karkonosze**
17. Barbara Sokołowska i Alina Pawłowska: **Tomiki wierszy ilustrowane**

18. Gospodarstwo „Kowalowe Skąły”: **Wyroby rękodzielnicze z wełny owczej, wrzosówki, filc robiony ręcznie**
19. Beata Makutynowicz: **Karkonoskie Anioły Staroskrzydłe, Bose Anioły z Karpacza, Karkonik, Drewniaszek, Karkonoskie fragmenty, czyli ChatkiBeatki.**
20. Beata Grzesiak: **Patery szklane, artystyczna biżuteria szklana, ozdoby ze szkła, szkło użytkowe**
21. Manufaktura Drewniany Piotrula: **Użytkowe i ozdobne wyroby ze starego drewna z ręcznie kutymi elementami metalowymi, z wstawkami ceramicznymi ręcznie malowanymi motywami kulturowymi Krainy Ducha Gór**
22. Miasto Szklarska Poręba: **Magiczny Szlak Ducha Gór**



Lokalna Grupa Działania

Partnerstwo Ducha Gór

ul. Konstytucji 3 Maja 25

58-540 Karpacz,

www.duchgor.org,

tel. 75 644 21 65

e-mail: sekretariat@duchgor.org

Galeria Produktu Lokalnego

Skarbiec Ducha Gór

Informacja Turystyczna w Karpaczu

ul. Konstytucji 3 Maja 25

58-540 Karpacz

www.skarbiecduchgor.pl

tel. 75 76 18 605

e-mail: it@karpacz.eu

<https://www.facebook.com/KarkonoszeSlow/>

<https://www.facebook.com/skarbiecduchagor/>



„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Materiał opracowany przez LGD Partnerstwo Ducha Gór.

Materiał współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania 19.4 Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Laureatami Filip Springer i Lisa Palmes

Autor książki „Miedzianka. Historia znikania” Filip Springer oraz tłumaczka na język niemiecki literatury polskiej Lisa Palmes odebrali pierwszą w historii Karkonoską Nagrodę Literacką.



- To ważny moment dla naszego regionu – mówił przewodniczący kapituły dr Józef Zaprocki z Karkonoskiej Państwowej Szkoły Wyższej. - Filip Springer stał się swoistym architektem polsko - niemieckiego dialogu kultur, który w Kotlinie Jeleniogórskiej i na pograniczu toczy się od stuleci i przetrwał do dzisiaj – uzasadniał werdykt.

- „Laureat nie przejdzie obojętnie nawet obok niemieckiego korka od butelki (historia z „Miedzianki”). Ten reportażysta snuje opowieści, które są w stanie przenosić nas w czasie” – usłyszeliśmy w laudacji dla laureata.

- Za swoją powieść reporterską o Miedziance (Kupferbergu), wsi, która zniknęła z powodu rabunkowego górnictwa, Filip Springer otrzymał wiele nagród. Książka stała się także podstawą spektaklu w Teatrze im. Cypriana Kamila Norwida oraz zainspirowała twórców do wystawy fotograficznej. - Ta powieść jest nie tylko zjawiskiem literackim, ale także społecznym – podkreślał dr Zaprocki.

- Spłacam dług Miedziance do dzisiaj – przyznawał Filip Springer, dziękując za nagrodę. Jego zdaniem los wsi i jej mieszkańców może

być dzisiaj przestrogą. Pokazuje, co staje się, gdy człowiek nie respektuje praw natury. - Czekamy katastrofę ekologiczną - przestrzegali laureaci. - Smog, usychające drzewa, wysychające rzeki – ten obumierający krajobraz jest wspólny z tym, jak przed laty wyglądała Miedzianka. Jego zdaniem literatura może pomóc w uświadomieniu zagrożenia i dlatego Festiwal Reportażu Miedzianka Fest 2020, którego Filip Springer jest współorganizatorem, będzie miał temat wiodący „Katastrofa ekologiczna jako kryzys wyobraźni”.

- Karkonoska Nagroda Literacka była dla mnie zaskoczeniem – przyznał Filip Springer. - Cieszę się, że ją ustanowiono i że jestem jej pierwszym laureatem. - Karkonosze i Kotlina Jeleniogórska są dla mnie wyjątkowo ważne. Ze względu na spektakularny krajobraz oraz złożoność historii tego

Przewodniczący kapituły nagrody dr Józef Zaprocki w uzasadnieniu werdyktu wyjaśniał, że Filip Springer stał się swoistym architektem polsko-niemieckiego dialogu kultur, który w Kotlinie Jeleniogórskiej i na pograniczu toczy się od stuleci i przetrwał do dzisiaj. Natomiast dzięki znakomitemu przekładowi Lisy Palmes, która od 10 lat tłumaczy na język niemiecki literaturę polską, powieść Filipa Springera „Miedzianka. Historia znikania” ma tak duże oddziaływanie.



regionu. Właściwie w każdej wiosce mam tu gotowy materiał na książkę – dodaje laureat.

Zaskoczenia nagrodą nie kryła także Lisa Palmes, która od 10 lat tłumaczy na język niemiecki literaturę polską.

- Dzięki jej znakomitemu przekładowi powieść Filipa Springera ma tak duże oddziaływanie – wyjaśnia Józef Zaprocki. Jak dodaje, wspierać będą pisarzy polskich i niemieckich, którzy przyczyniają się do porozumienia obu narodów i dzięki którym Kotlina Jeleniogórska odgrywać będzie w tym ważną rolę. Wtórą mu Christopher Schmidt-Münzberg, przewodniczący Stowarzyszenia Pielęgniownia Kultury i Sztuki Śląska (VSK).

- Po bardzo pozytywnym odbiorze tej nagrody, jestem przekonany, że będzie miała kontynuację w Jeleniej Górze i w Karkonoszach – twierdzi przewodniczący VSK. Podobnego zdania jest dr Jens Baumann z Ministerstwa Spraw Zagranicznych Saksonii.

- Karkonoska Nagroda Literacka ma szansę stać się inspiracją dla polskich i niemieckich pisarzy – uważa przewodniczący VSK.

Zdaniem Marka Obrębskiego, wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Dolnośląskiego, Karkonoska Nagroda Literacka znakomicie wpisuje się w wielokulturowość regionu karkonoskiego. Zaświadcza, że tu jest odpowiednie miejsce do aktywności kulturalnej w wielu dziedzinach. Marek Obrębski zasygnalizował, że warto w związku z tym pomyśleć o stworzeniu Dolnośląskiego Centrum Literatury, w oparciu o dwa muzea w naszym regionie, zajmujące się twórczością noblisty Gerharta Hauptmanna.

Prof. Marian Ursel, rektor KPSW w Jeleniej Górze zaakcentował wagę Śląska:

- Ludzie, którzy tutaj mieszkali, znajdowali drogę, której politycy nie potrafili. Czesi, Niemcy, Polacy, Żydzi zgodnie żyli ze sobą i z tego dziedzictwa warto dziś czerpać – zaznacza rektor KPSW. Laureat pierwszej Karkonoskiej Nagrody Literackiej udowadnia, że historia tego współzycia może być ciekawa dla dzisiejszych pokoleń oraz bardzo inspirująca.

Karkonoska Nagroda Literacka ma na celu uhonorowanie twórców indywidualnych, organizacji, instytucji za wybitne osiągnięcia w dziedzinie literatury, związane z literaturą i kulturą Śląska, które odznaczają się szczególną wymową humanitarną i służą duchowi porozumienia.

Nagrodę przyznaje: Stowarzyszenie Pielęgniownia Kultury i Sztuki Śląska (VSK) przy wsparciu Saksońskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz Karkonoskiej Państwowej Szkoły Wyższej w Jeleniej Górze. Patronat nad nagrodą objęli marszałek województwa dolnośląskiego Cezary Przybylski i premier Wolnego Państwa Saksonii Michael Kretschmer.

Organizator

Wspierane przez

Patronat honorowy

STAATSMINISTERIUM
DES INNERN

Wydarzenie realizowane pod Patronatem Marszałka Województwa Dolnośląskiego i Premiera Wolnego Kraju Związkowego Saksonii.

Projekt dofinansowany ze środków Saksońskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.



Rajdowicze zakończyli tegoroczne wędrówki

Pieszą wycieczką z Maciejowej przez Dziwiszów i Wzgórze Sośnia w kierunku Zabobrza, biesiadą w Domu Harcerza przy ul. Wiejskiej, tradycyjnym konkursem krajoznawczym oraz uhonorowaniem najaktywniejszych turystów zakończyła się 1 grudnia tegoroczna, 49. już edycja Rajdu na Raty.

Impreza ta, będąca znakiem firmowym jeleniogórskiego oddziału PTTK „Sudety Zachodnie”, stanowi fenomen na skalę ogólnopolską. Odbyna się cyklicznie i bez przerwy od początku lat 70. XX w., a grono jej entuzjastów można liczyć w tysiące osób – w tym roku np., w 46 wycieczkach wzięło udział 1851 osób. Większość imprez stanowiły 1-dniowe wyprawy piesze, o długości od 12 do 22 km, ale rajdowicze brali też udział w wędrówkach 2-dniowych, nocując w schroniskach górskich, a także wybierali się na kilkudniowe wycieczki autokarowe, z których najdłuższa, trwająca 8 dni, zawiodła ich aż do Kijowa.

Twórca Rajdu na Raty, nieżyjący już Teofil Ligęza vel Ozimek (rajdu nosi jego imię) dochował się godnego następcy. Od 2002 r. komandorem rajdu jest przewodnik sudecki i przewodnik turystyki, Wiktor Gumprecht, który nie tylko szczegółowo planuje

wycieczki na kolejny sezon turystyczny, ale też, podobnie jak jego poprzednik, gromadzi wokół siebie grono przewodników-entuzjastów, którzy rajdowe wędrówki prowadzą bezpłatnie, „w czynie społecznym”. Jest ich wielu: Jarosław Kapczyński – prawa ręka i najprawdopodobniej następca Wiktora Gumprechta, Jolanta Kupeć, Elżbieta Marut, Urszula Pawlikowska, Paweł Idzik, Krzysztof Zajac. W Rajdzie na Raty udziela się jako przewodnik sam prezes jeleniogórskiego PTTK, Krzysztof Tęcza. Wszyscy oni zostali uhonorowani gorącymi podziękowaniami od rajdowiczów oraz drobnymi podarkami podczas uroczystego zakończenia 49. edycji rajdu.

Gratulacje i nagrody otrzymali również najaktywniejsi turyści. W 2019 r. najwięcej, bo aż 42 wycieczki w ramach Rajdu na Raty odbył Andrzej Makowski. Niewiele ustępowali mu



Rajdowicze, po pokonaniu trasy z Maciejowej przez Dziwiszów na Zabobrze, podążają na uroczyste zakończenie tegorocznego Rajdu na Raty.

Mirosław Jaskółowski i Wiesław Ziółkowski – każdy z nich wziął udział w 39 wypadach na rajdowe trasy. Rekordzistką wśród par okazała się Elżbieta Marcinkiewicz z 38 wycieczkami oraz Danuta Sulewska, która 36 razy wybrała się na rajdowe szlaki.

Rajdowicze wzięli też udział w tradycyjnym, podsumowującym sezon konkursie krajoznawczym, obejmującym wiadomości z tras tegorocznych wycieczek. Rywalizacja była zażarta,

a zwyciężył w niej Maciej Cieślak, zdobywając 19 punktów. Drugie miejsce zajął Paweł Wojtczak z 18 punktami, a trzecie – Danuta Skiers (17 p.).

Popularność Rajdu na Raty wiąże się z... łatwością przyłączenia się do rajdowej imprezy. Dzięki patronatowi medialnemu „Nowin Jeleniogórskich” wystarczy sprawdzić w wydaniu drukowanym tygodnika lub na portalu nj24.pl, jaka trasa planowana jest na najbliższą niedzielę, a jeśli

się spodoba – po prostu przyjąć na miejsce zbiórki. Jedyną formalnością to zgłoszenie czekającemu tam przewodnikowi chęci udziału. W ten sposób można przyłączyć się w przyszłym roku do pierwszej wycieczki w sezonie, która planowana jest (bez względu na pogodę) na niedzielę 23 lutego 2020 r., a zainicjuje jubileuszową, 50. edycję Rajdu na Raty.

Tekst i zdjęcie: Ewa Kiraga-Wójcik

Nie przegap

JELEŃ GÓRA

Spotkanie w ramach „Strefy Po-droźnika”: Bajkał zaplanowano 5 grudnia o godz. 18.00 w Mikavka Cafe & Gallery, ul. Marii Konopnickiej 1. O Jeziorze Bajkał i podróży po Rosji opowie Małgorzata Ciepla, która wielokrotnie przemierzyła Rosję od Murmańska na Północy, przez całą Syberię, aż po Kamczatkę na wschodzie.

Marcin Sójka, polski piosenkarz, autor tekstów i realizator dźwięku, zwycięzca dziewiątej edycji programu The Voice of Poland, wystąpi 6 grudnia o godz. 19.00 w JCK.

Wystawę „Świąteczne LEGO” można oglądać w BWA od 6 do 8 grudnia.

Koncert laureatów XI Konkursu Piosenki Polskiej „Głosowisko” 2019 zaplanowano 6 grudnia w MDK Muflon o godz. 18.00. Zaprezentują się laureaci konkursu oraz Renata Galik. W odsłonie świątecznej wystąpią również dzieci z pracowni wokalne MDK Muflon prowadzonej przez Annę Kosę. Wstęp wolny.

W Filharmonii Dolnośląskiej 6 grudnia o godz. 19.00 odbędzie się koncert „Na kanwie muzyki”. Wystąpią: Szymon Makowski – dyrygent, Claudio Bohórquez (Niemcy) – wiolonczela oraz Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Dolnośląskiej. Repertuar: Ludomir Różycki – Preludium symfoniczne na orkiestrę *Mona Lisa Gioconda* op. 29/31, Antonín Dvořák – Koncert wiolonczelowy h-moll op. 104, Paul Hindemith – Symfonia *Mateusz malarz*.

Koncert świąteczny „Swingin’ Santa” odbędzie się 7 grudnia w JCK o godz. 19.00. Wystąpią młodzi ludzie z Polski i Niemiec, z programem składającym się z kolęd oraz świątecznych piosenek w stylu big-bandu. Podczas koncertu usłyszymy klasyczne utwory w języku

angielskim, niemieckim i polskim. Znane melodie zabrzmią w aranżacjach jazzowych, wykonane będą na zmianę w wersji big-bandowej i nastrojowej a capella. Koncert zostanie powtórzony 8 grudnia o godz. 15.00.

7 grudnia o godz. 18.00 Miejski Dom Kultury „Muflon” w Jeleniej Górze zaprasza miłośników i miłowników teatru na spektakl komediowy w wykonaniu kowarskiego Teatru 55, pod znaczącym tytułem „Pożądanie w cieniu pokrywki”, autorstwa Jacka Getnera.

Wystawę prac nagrodzonych w konkursie na kartkę świąteczną można oglądać od 7 grudnia godz. 10.00 w Książnicy Karkonoskiej. X Ogólnopolski Konkurs Na Kartkę Świąteczną „Życzenia Prosto z Serca” – 2019

organizowany jest dla osób pozbawionych wolności, przebywających w polskich jednostkach penitencjarnych, dzieci i młodzieży szkolnej z Jeleniej Góry oraz osób przebywających w Domach Pomocy Społecznej Miasta Jeleniej Góry i Powiatu Jeleniogórskiego. Na koncert mikołajkowy w wykonaniu Ewy Paprotnej (sopran liryczno-koloraturowy) i Prince’a Zeki, pochodzącego z Konga piosenkarza, rapera, kompozytora i muzyka można się wybrać 8 grudnia o godz. 19.00 do Zdrojowego Teatru Animacji. Znane światowe, świąteczne przeboje oraz polskie piosenki złożą się na interesujący program.

Koncert „Zaczarowane Święta” z Pectus oraz Cleo odbędzie się 8 grudnia o godz. 17.00 w hali widowiskowo-sportowej, ul. Złotnicza 12. Jest to koncert charytatywny, który pozwala na integrację osób niepełnosprawnych z niepełnosprawnymi w niezwykłej oprawie. Celem jest integracja dzieci oraz zbiórka pieniędzy dla jeleniogórskich placówek.

Balet Baśniowe Jezioro Łabędzie obejrzy 9 grudnia o godz. 18.00 w Filharmonii Dolnośląskiej. Wystąpią artyści Teatru Wielkiego w Poznaniu. Wernisaz wystawy Malwina Hajduk „Dobre duchy” odbędzie się 10 grudnia

o godz. 17.00 w Książnicy Karkonoskiej. „Dobre duchy” to wystawa ilustracji, które powstały z fascynacji dorobkiem kulturowym Dolnego Śląska. Prezentowane grafiki pochodzą z książki „Jak Duch Gór został nazwany Liczyrzepą i inne historie”, która jest efektem dyplomu artystki, zrealizowanego pod opieką Tomasza Brody na Wrocławskim ASP w 2016 roku.

W DKF Klaps w JCK wieczór z Wojciechem Smarzewskim. 10 grudnia o godz. 18.00 obejrzy film „Małżowina” oraz spotkanie z reżyserem.

Jarmark bożonarodzeniowy na Placu Ratuszowym potrwa od 13 do 15 grudnia. Kupicie na nim lokalne smakołyki, prezenty, ozdoby choinkowe oraz wspólnie pokolejdziecie.

Koncert bożonarodzeniowy w Filharmonii Dolnośląskiej odbędzie się 13 grudnia o godz. 19.00. Wystąpią: Jan Miłosz Zarzycki – dyrygent oraz Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Dolnośląskiej. W programie: Arcangelo Corelli – Concerto grosso g-moll op. 6 nr 8 Bożonarodzeniowy, Pietro Antonio Locatelli – Concerto grosso f-moll op. 1 nr 8 Bożonarodzeniowy, Piotr Czajkowski – I Symfonia g-moll *Zimowe marzenia* op. 13.

XIV Integracyjna Wigilia Literacka – spotkanie z cyklu „Ars poetica” odbędzie się 16 grudnia o godz. 17.00 w ODK, ul. Krzysztofa Komedy-Trzcńskiego 12. Spotkanie połączone jest z promocją książki „W imię wielkiej nadziei” Anny Boruty-Lechowicz. Przewidywany jest otwarty konkurs jednego wiersza pod hasłem „Pojednanie”.

Koncert świąteczny uczniów i pedagogów Państwowej Szkoły Muzycznej I i II st. im. S. Moniuszki odbędzie się 17 grudnia o godz. 17.00 w Filharmonii Dolnośląskiej.

BUKOWIEC Biuro Discover Silesia wraz z Gildią Przewodników Sudeckich zaprasza 7 grudnia o godz. 18.00 na Spacer z Pochodniami śladami von Redenów.

KARPACZ

Uroczyste Rozświetlenie Choinki

Miejskiej zaplanowano 6 grudnia o godz. 17.30 na skwerze przy Urzędzie Miejskim. W programie: rozświetlenie miejskiej choinki (17.30), spektakl „Elfy w tarapatach” Teatr AVATAR (16.00), wspólne koledowanie ze Szkolnym Zespołem Muzycznym (17.00), świąteczny koncert zespołu G.Łoś (18.00), kiermasz ciast Rady Rodziców Szkoły Podstawowej w Karpaczu (od 16.00), warsztaty bożonarodzeniowe (16.00-18.30).

Spektakl „Pomoc domowa” obejrzy 14 grudnia o godz. 20.00 na scenie Hotelu Gołębiowski. Jest to wystawiana kilkadziesiąt tysięcy razy farsa, uznana za czołówkę najzabawniejszych przedstawień polskich i światowych scen.

KOWARY

Uroczystość poświęconą tradycjom górniczym miasta odbędzie się 4 grudnia o godz. 15.00 w Miejskim Ośrodku Kultury w Kowarach (ul. Szkolna 2). W programie m.in.: akademie ku czci kowarskich górników, występy artystyczne dzieci z kowarskich szkół i przedszkola, podpisanie porozumień o współpracy między miastem Kowary a ukraińskimi miastami Trembowla i Wiśniowiec.

6 grudnia o godz. 19.00 do MOK Kowary zawita kolejny raz Wrocławski Teatr Komedia, tym razem ze sztuką pt. „Łatwo nie będzie” autorstwa Jean-Claude Isler’a. Jest to francuska komedia o miłości, pozorach, szukaniu szczęścia na przekór konwenansom i tolerancji dla własnych wybryków.

Spektakl „Napromieniowany raj” w wykonaniu aktorów Teatru Ucieczkowego obejrzy 8 grudnia o godz. 18.00 w MOK.

LUBAŃ

11 grudnia o godz. 15.30 grupa teatralna działająca przy Uniwersytecie Trzeciego Wieku zaprasza do MDK na premierę przedstawienia kabaretowego „Leci Kabarecik”.

ŁOMNICA

Na kiermasz adwentowy można wybrać się 7, 8, 14 i 15 grudnia do pałacu i folwarku. To największy z łomnickich kiermaszów, na którym liczna grupa wystawców oferuje bogaty wachlarz oryginalnych wyrobów – idealnych prezentów dla najbliższych pod choinkę.

PRZESIEKA

Zimowy koncert mikołajkowy „W górach jest wszystko, co kocham” zabrzmi tradycyjnie w Schronisku Odrodzenie 7 grudnia o godz. 20.00. Gospodarzem muzycznym wieczoru będzie zespół Dom o Zielonych Procach. Bilety 50 zł.

SZKLAŃSKA PORĘBA

7 grudnia na Skwerze Radiowej Trójki odbędzie się Jarmark Dobroci, rodzinne wydarzenie z okazji Mikołajek. Będzie można zakupić dzieła lokalnych artystów, rzemieślników i pszczelarzy, a także spróbować dań świątecznych z Bliźniego Wschodu. Głównym programem będzie wspólne ubieranie choinki znajdującej się na skwerze ozdobami przygotowanymi wcześniej na Mikołajkowych Warsztatach Rękodzieła w Miejskim Ośrodku Kultury, Sportu i Aktywności Lokalnej w Szklarskiej Porębie.

ZGORZELEC

Od 6 do 22 grudnia w Goerlitz, na Śląskim Jarmarku Bożonarodzeniowym kulinarne specjalizacje z regionu oraz pamiątki rękodzielnicze zaprezentuje ponad 100 wystawców, handlarzy i gastronomów z Polski, Czech i Niemiec. Na scenie jarmarku prezentowany będzie bogaty program muzyczny, od chórów, orkiestr dętych, przez świąteczny jazz, aż do wspólnego śpiewania i koledowania.

ALKA

Więcej imprez (ze szczegółami), na które warto się wybrać w zakładce Kalendarz imprez na www.nj24.pl.

TELEWIZJA

4 GRUDNIA
ŚRODA

TVP 1

05.05 Jeden z dziesięciu - teleturniej
05.40 Jaka to melodia?
06.15 Przysięga (63) - telenowela, Turcja
07.05 Elif (620) - serial obyczaj., Turcja
08.00 Wiadomości, Pogoda - inf.
08.15 Kwadrans polityczny - public.
08.40 Korona królów (295) - telen. hist.
09.20 Ranczo 6 (68) - serial obyczaj., Pol.
10.10 Komisarz Alex 5 (62) - serial, Pol.
11.05 Ojciec Mateusz 18 (230) - serial
12.00 Wiad., Agrobiznes, Agropogoda
12.40 Rok w ogrodzie extra - magazyn
12.55 Afryka Południowa (2) - film dok.
14.00 Elif (621) - serial obyczaj., Turcja
15.00 Wiadomości, Pogoda, Alarm!
15.35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16.05 Przysięga (64) - telenowela, Turcja
17.00 Teleexpress, Pogoda - inf.
17.25 Jaka to melodia?
18.00 Klan (3566) - telenowela, Polska
18.30 Korona królów (296) - telen. hist.

WIDOWISKO



21.00
Wielki test o Barbórce

18.55 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19.25 Sport, Wiad., Pogoda, Alarm!
20.30 Leśniczówka (169) - telen., Polska
21.00 Wielki test o Barbórce
22.25 Gramatyka nieobecności - film dokumentalny, Polska 2017
23.25 SEAL Team - komando Fokl (13)
00.20 Kompania X 2 (5/10) - serial
01.05 wojsko-polskie.pl - cykl reportaży
01.35 Warto rozmawiać - talk-show

TV PULS

06.00 112 - na każde wezwanie (17, 18)
07.00 Kobra - oddział specjalny (1): Powrót
08.00 Lombard. Życie pod zastaw 2 (75)
09.00 Rodzinny interes (5): Oldtimer
10.00 Zaklinaczka duchów 4 (76, 77) 12.00 Kobra - oddział specjalny (1, 2): Powrót Komisarza
14.00 Agenci NCIS: Los Angeles 9 (8): To właśnie robimy
15.00 Lombard. Życie pod zastaw 2 (76) 16.00 Rodzinny interes (5, 6)
18.00 Lombard. Życie pod zastaw 4 (153, 154) 20.00 Igrzyska śmierci - dramat, USA 2012
22.55 Gwiezdne wojny: Część 4 - Nowa nadzieja - film SF, USA 1977
01.20 Górka Dolna 3 (5) 02.25 Złoty tygrys: Przypadki Cezarego P (4) 03.05 Tajemnice medyczne (10) 04.05 Tak jest świat 4 05.00 Dyżur (13) 05.35 Dyżur 2 (27)

TVP INFO

06.45 Serwis Info 06.50 Wstaje dzień
07.00 Serwis Info 07.12 Jedziemy 07.50 Agrobiznes 07.55 Agropogoda 08.00 Jedziemy dalej 08.15 Serwis Info 08.18 Minęła osma 09.00 Serwis Info 09.11 Minęła dziewiąta 10.00 Serwis Info, Pogoda Info 14.59 Serwis Info 15.29 Info dzień 15.54 Pogoda Info 15.59 Info dzień 17.00 Teleexpress 17.15 Teleexpress Extra 17.32 O co chodzi 18.00 Panorama 18.20 Panorama opinii 18.37 O tym się mówi 19.30 Wiadomości 19.58 Gość „Wiadomości” 20.13 Minęła dwudziesta 21.00 Nie da się ukryć 21.28 Flesz Info Wieczór 21.40 Studio LOTTO 21.49 W tyle wizji 22.31 W tyle wizji extra 23.00 INFO wieczór 23.30 W akcji 23.55 Serwis Info, Pogoda Info

POLSAT SPORT NEWS

06.00 Piłka nożna: Liga czeska - mecz FC Viktoria Pilzno - Bohemians Praga 1905
08.00 Sport flesz 08.07 Piłka nożna: Liga holenderska - mecz FC Twente - AFC Ajax
10.00 Sport flesz 10.07 Hokej: Liga Mistrzów - mecz czterech finałów: Djurgården Stockholm - EHC Red Bull München 12.00 Sport flesz 12.07 Siatkówka mężczyzn: Liga włoska - mecz Itas Trentino - Sir Safety Conad Perugia 14.30 Hokej: Liga Mistrzów - mecz czterech finałów: Frolunda Indians - EHC Biel Bienne 17.00 Piłka nożna: Liga holenderska - mecz FC Emmen - PSV Eindhoven 19.10 Piłka nożna: Liga czeska - mecz FC Viktoria Pilzno - Bohemians Praga 1905 21.20 Hokej: Liga Mistrzów - mecz czterech finałów: Mounthfield HK - EV Zug 23.30 Siatkówka mężczyzn: PlusLiga

TVP 2

04.40 Koło fortuny - teleturniej, Polska
05.20 Doktor z alpejskiej wioski - nowy rozdział (146) - serial
06.10 Pozytywni.pl - magazyn
06.40 Familiada - teleturniej
07.15 Pytanie na śniadanie - magazyn
11.25 Rodzinka.pl (47) - serial kom., Pol.
11.55 Barwy szczęścia (2148) - serial
12.30 Koło fortuny - teleturniej, Polska
13.05 Teściowie i synowie. Kto tu rządzi?
13.35 Gotowi do gotowania. Start!
14.10 M jak miłość (1475) - serial, Pol.
15.10 Doktor Kleist - lekarz rodzinny (22)
16.00 Koło fortuny - teleturniej, Polska
16.35 Familiada - teleturniej
17.10 Więzień miłości (195) - telen., Tur.
18.00 Panorama, Pogoda - program inf.
18.30 Gotowi do gotowania. Start!
18.55 Teściowie i synowie. Kto tu rządzi?
19.35 Barwy szczęścia (2148) - serial
20.10 Barwy szczęścia (2149) - serial

KOMEDIA



22.35
500 dni miłości

20.40 Kulisy seriali „Na dobre i na złe” i „Na sygnale” - cykl felietonów
20.55 Na dobre i na złe (759) - serial
21.55 Na sygnale (250) - serial, Polska
22.35 500 dni miłości - komedia romantyczna, USA 2009, reż. Marc Webb
00.20 Świat bez tajemnic: Bitwa - film dokumentalny, Polska 2019
01.15 Instykt (13-ost.) - serial, Polska
02.05 Cudownie ocalony - komedia

PULS 2

09.10 Tomek i przyjaciele 19 (2) 09.25 Bob Budowniczy 20 (70) 09.35 Psi Patrol 3 (7) 10.00 Marta mówi 2 (9) 10.30 Monchichi (46) 10.40 Baranek Shaun (12) 10.55 Przylut mnie 2 (1, 2) 11.05 Moonzy (10) 11.25 Bing (66, 67) 11.45 Molang 2 (10, 11, 12) 12.00 Gumisie (7, 8) 13.00 Psi Patrol 3 (8) 13.35 Alvin!!! I wiewiórki (3, 48, 49) 14.10 Mustang: Duch wolności (3, 4) 15.00 Miraculous: Biedronka i Czarny Kot (30, 31) 16.10 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata (21, 22) 17.00 Fineasz i Ferb 3 (1, 2) 18.00 Pingwiny z Madagaskaru (4, 6) 19.00 Dzieciak rządzi: Znowu w grze (5, 6) 20.00 Lombard. Życie pod zastaw 5 (253, 254) 22.00 Zabójcze umysły 7 (155, 156) 23.50 Wstydlive choroby (13)

FOKUS TV

06.00 Wehikuł czasu 06.05 Redakcja Dział Śledczy (24) 07.05 Wehikuł czasu 07.25 Niebezpieczeństwo nadchodzi (3) 07.45 Mordercze przepawy (13) 08.45 Działalność bojowa (3) 09.20 Milantary 20 (10) 10.20 Gwiazdy lombardu 11.00 Starożytni kosmici (10) 12.15 Poszukiwacze fortuny (9) 13.00 Patrol Tatry 14.15 Gwiazdy lombardu 15.25 Wojny magazynowe 16.05 Patrol Tatry 17.00 Kryptomim szef (8, 10) 18.50 Starożytni kosmici (1) 19.45 Premiera: Gwiazdy lombardu 20.55 Patrol Tatry 21.55 Supersamochody bojowe (1) - film dok., USA 2014 22.55 Fabryka broni (1, 2) 23.50 Starożytni kosmici (5, 6) 01.45 Patrol Tatry 03.00 OSP Na ratunek! (1) 04.15 Wspaniały świat wędkarskich przygód (19, 20, 21, 22)

EUROSPORT 1

06.00 Biegi narciarskie: Zawody PS w Ruce 07.00 Biaton: Zawody PS w Östersund 08.30 Snooker: Turniej UK Championship w Yorku 10.30 Narciarstwo alpejskie: Zawody PS w Killington 13.00 Kombinacja norweska: Zawody PS w Ruce 13.45 Kombinacja norweska: Zawody PS w Ruce 14.15 Biaton: Zawody PS w Östersund - bieg sprinterski kobiet 15.05 Biaton: Zawody PS w Östersund - bieg indywidualny 16.05 Biaton: Zawody PS w Lake Louise - zjazd mężczyzn 18.40 Jeździectwo: FEJ World Cup w Madrycie 19.40 Wiadomości 19.45 Snooker: Turniej UK Championship w Yorku - mecz 1/8 finału 23.30 Snooker: Turniej UK Championship w Yorku - mecz 1/8 finału

POLSAT

04.55 Disco Gramy - muz., Polska 2018
05.40 Telezakupy TV Okazje - magazyn
06.00 Nowy dzień - program inf.
09.00 Malanowski i partnerzy (206)
09.30 Malanowski i partnerzy (207)
10.00 Dzień, który zmienił moje życie (127) - serial paradok., Polska
11.00 Dlaczego ja? (770) - serial, Polska
12.00 Gliniarze (321) - serial, Polska
13.00 Trudne sprawy (817) - serial, Pol.
14.00 Pierwsza miłość (2966) - serial
14.45 Dlaczego ja? (903) - serial, Polska
15.50 Wydarzenia - program inf.
16.10 Pogoda - program informacyjny
16.15 Interwencja - mag. reporterów
16.30 Na ratunek 112 (246) - serial, Pol.
17.00 Gliniarze (176) - serial, Polska
18.00 Pierwsza miłość (2967) - serial
18.50 Wydarzenia, Sport, Pogoda - inf.
19.30 Świat według Kiepskich (51)
20.05 Nasz nowy dom - reality show

KOMEDIA



21.15
Poznaj mojego tatę

21.15 Poznaj mojego tatę - komedia, USA 2000, reż. Jay Roach, wyk. Robert De Niro, Ben Stiller, Teri Polo
21.30 My Way - program rozr., Pol. 2019
23.40 Gotowi na wszystko. Exterminator - komedia, Polska 2017, reż. Michał Rogalski, wyk. Paweł Domagała, Krzysztof Czerzot, Piotr Żurawski
02.10 Święta doskonałe - komedia, USA 2007, reż. Lance Rivera
04.10 Kabaretowa Ekstraklasa - rozr.

STOPKŁATKA TV

06.00 Wojny kontenerowe (3) 06.30 Złotopolscy (256, 257) 07.30 Plebania (144, 145) 08.35 Castle (3) 09.30 Sekrety luksusowych hoteli (3) 10.25 Postępy: historia ludzkości (3): Siła pieniądza 11.25 Pogodowe Top 10 (3) 12.20 Katastrofy w przestworzach (118, 119) 14.10 Chicago Fire 2 (17, 18) 16.00 Castle (3) 16.55 Scena śmiechu 17.55 Wojny kontenerowe (3) 18.25 Lombard Chicago: Wszystko pod zastaw (3) 18.50 Aljo, Aljo (21, 22) 20.00 Szkoła stewardes - komedia, USA 2003 21.50 Opowieści podstępne 2 (13) 23.05 Premiera: Bejbi Blues - dramat, Pol. 2012 01.25 Zamknąć za sobą drzwi - film sensacyjny, Pol. 1987 03.00 Miłość Kropka.pl (3, 4) 04.55 TV Okazje 05.59 Zakochanie programu

TVP 3

11.35 W tyle wizji 12.15 Co niesie dzień 12.30 Gra słów. Krzyżówka 13.00 Spotkania w świecie ciszy 13.35 Agrobiznes 13.55 Agropogoda 14.00 Program lokalny 15.05 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem - Mural IV (160) 15.50 Szlakiem miejsc niezwykłych: Pomniki historii 16.00 Telekurier 16.25 Pogoda 16.30 Kryminalna siódemka 16.45 Dziennik regionów - tematy dnia 17.00 1200 muzeów 17.30 Program lokalny 20.00 Korona królów (296) 20.30 Norzem i widelcem 20.45 Słodka kuchnia Pszczółek 21.00 Twój wybór 21.30 Program lokalny 22.00 Dziennik regionów 22.20 Echo dnia 22.40 Pogoda 22.45 Kryminalna siódemka 23.00 Alarm 23.20 W tyle wizji 00.00 W tyle wizji extra

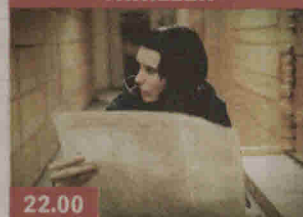
TVP SPORT

05.30 Sportowy wieczór 06.10 Piłka nożna: Eliminacje ME - mecz: Polska - Macedonia Północna 08.15 Jeździectwo: Cavaledda Tour w Poznaniu 09.50 Pełnosprawni 10.20 formula 1: GP Abu Zabi - podsumowanie 11.35 Piłka nożna: Puchar Włoch - mecz 4. rundy: AC Fiorentina - AS Cittadella 13.35 Piłka parzy 13.50 Legia TV 14.20 Lech TV 14.55 Piłka nożna: Puchar Włoch - mecz 4. rundy: US Sassuolo Calcio - Perugia Calcio 17.00 Piłka nożna: Puchar Włoch - mecz 4. rundy: SPAL 2013 - US Lecce 19.55 Piłka nożna: Puchar Włoch - studio 20.55 Piłka nożna: Puchar Włoch - mecz 4. rundy: Udinese Calcio - Bologna FC 22.55 Sportowy wieczór 23.35 Pływani: ME na krótkim basenie - Glasgow 2019 - 1. dzień - finały

TVN

04.50 Uwaga! - magazyn, Polska
05.15 Mango - telezakupy
06.20 Kuchenne rewolucje - rozr., Polska
07.20 Doradca smaku - magazyn
07.30 Dzień Dobry TVN - mag., Pol. 2019
11.00 Dziewczyny z wypiekami
11.30 Metamorfozy Doroty Szelągowskiej - program rozr., Polska 2017
12.00 Ukryta prawda (711) - serial, Pol.
13.00 Szkoła (454) - serial paradok., Pol.
14.00 19+ (475) - serial paradok., Polska
14.30 Szpital (490) - serial paradok., Pol.
15.30 Szkoła (455) - serial paradok., Pol.
16.30 19+ (476) - serial paradok., Polska
17.00 Kuchenne rewolucje - rozr., Polska
18.00 Ukryta prawda (712) - serial, Pol.
19.00 Fakty, Sport, Pogoda - inf.
19.49 Raport smogowy - poznaj kolory powietrza - program informacyjny
19.50 Uwaga! - magazyn, Polska
20.10 Doradca smaku: Pad thai

THRILLER



22.00
Dziewczyna z tatuażem

20.15 Na Wspólnej (2988) - serial, Pol.
20.55 Milionerzy - teleturniej, Pol. 2019
21.30 My Way - program rozr., Pol. 2019
22.00 Dziewczyna z tatuażem - thriller, USA/Szwecja/Wielka Brytania/Niemcy 2011, reż. David Fincher
01.15 Kości (11) - serial kryminalny, USA
02.15 Superwizjer - mag. reporterów
02.50 Uwaga! - magazyn, Polska
03.15 NOC Magli

TTV HD

09.55 Gogglebox. Przed telewizorem 7
10.45 Express, Pogoda 11.00 Sędzia Anna Maria Wesołowska 6 (27) 12.00 Sędzia Anna Maria Wesołowska 36 (1) 12.55 SOS. Ekipy w akcji (22) 13.55 Przypadki na drodze (11) 15.00 Królowe życia 5 (1) 15.45 Express, Pogoda 16.05 Uwaga! 16.25 Defacto 5 - flesz 16.40 Sędzia Anna Maria Wesołowska 6 (28) 17.45 Express, Pogoda 18.03 Raport smogowy 18.05 Dany i wleściaczki. Ukraina 5 (2) 19.05 Gogglebox 19.45 Express, Pogoda 20.05 O tym się nie mówi 20.20 Usterka II (8) 21.00 Królowe życia 6 (1) 21.45 Express, Pogoda 22.00 Zamiana żon 23.00 Gogglebox. Przed telewizorem II 00.00 Vlogbox. W ncie 00.40 Chrzestnice

TVP POLONIA

12.25 Wiadomości 12.40 Historia jednego obrazu 12.50 Magazyn z Wyp 13.10 Barwy szczęścia (2090) 13.45 O mnie się nie martw 10 (12) 14.35 90 lat Muzeum Śląskiego - film dok., Pol. 2019 15.30 Nożem i widelcem 15.45 Wiadomości 15.55 Korona królów (279) 16.25 Jak to działa? 16.55 A to polski właśnie... 17.00 A to polski właśnie... 17.05 Nela Mała Reporterka 17.20 Historia jednego obrazu 17.30 Teleexpress 17.55 Gra słów. Krzyżówka 18.25 Zrob to ze smakiem 18.55 Barwy szczęścia (2090) 19.25 Kierunek Zachód 19.45 Dobranoc 20.00 Wiadomości, Pogoda 20.35 Sport 20.45 Echo serca (1) 21.45 Polonia 24 22.05 Rozmowa Polonii 22.20 Halo Polonia 23.10 Focus on Poland 23.30 90 lat Muzeum Śląskiego - film dok.

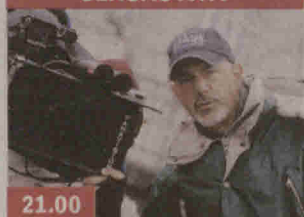
POLSAT SPORT

06.00 Siatkówka mężczyzn: PlusLiga - mecz: BKS Visła Bydgoszcz - Indykpol AZS Olsztyn 08.30 Piłka nożna: Puchar Polski - mecz 1/8 finału: Legia II Warszawa - Piast Gliwice 11.00 ATP World Tour Uncovered - mag. tenisowy 11.30 Magazyn Fortuna 1. ligi - mag. piłkarski 12.00 Piłka nożna: Puchar Polski - mecz 1/8 finału: Stal Stalowa Wola - Lech Poznań 14.00 Magazyn Fortuna 1. ligi - mag. piłkarski 14.30 Piłka nożna: Puchar Polski - mecz 1/8 finału 17.30 Piłka nożna: Puchar Polski - mecz 1/8 finału: Lechia Gdańsk - KGHM Zaglebie Lubin 20.30 Piłka nożna: Puchar Polski - mecz 1/8 finału: GKS Tychy - ŁKS Łódź 22.55 Sporty walki: KSW News - program inf. 23.00 Piłka nożna: Liga włoska - mecz: Juventus FC - US Sassuolo Calcio 01.00 Boks

TV 4

06.00 Anatomia głupoty według Richarda Hammonda (18-20) - serial
07.30 Anatomia głupoty według Richarda Hammonda (21) - serial
08.00 Nasz nowy dom - reality show
09.00 Przeklęta (106) - telen., Meksyk
10.00 Przeklęta (107) - telen., Meksyk
11.00 Przeklęta (108) - telen., Meksyk
12.00 Septagon (5) - serial krym., Polska
13.00 Septagon (6) - serial krym., Polska
14.00 STOP Drogówka - magazyn, Polska
15.00 Policjantki i Policjanci (561)
16.00 Sekrety sąsiadów (76) - serial
16.30 Sekrety sąsiadów (79) - serial
17.00 Sekrety sąsiadów (80) - serial
17.30 Sekrety sąsiadów (44) - serial
18.00 Septagon (85) - serial krym., Pol.
19.00 Policjantki i Policjanci (562)
20.00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (315) - serial kryminalny, Polska

SENSACYJNY



21.00
xXx

21.00 xXx - film sensacyjny, USA 2002, reż. Rob Cohen, wyk. Vin Diesel
23.40 Ostatnie zlecenie - film sensacyjny, USA 2008, reż. Oxide Pang Chun, Danny Pang, wyk. Nicolas Cage
01.40 Czysta chata - magazyn
02.40 Disco Polo Life - muz., Polska 2019
03.40 Top 10 - lista przebojów - muz.
04.40 Top 10 - lista przebojów - muz.
05.45 Telezakupy TV Okazje - magazyn

TV 6

06.00 Top 10 - lista przebojów 07.00 Buffy, postrach wampirów (19, 20) 09.00 Policjantki i Policjanci (362) 10.00 Detektywi w akcji (46, 47) 12.00 Miodowe lata (85, 23): Ukryte kamery: Smak wolności 13.40 Bumerang (22) 14.15 Żona dla milionera 15.15 Żona dla milionera 16.15 Gliniarz i prokurator (32, 33) 18.15 Miodowe lata (30, 29): Maska dumy: Odmienny stan 19.30 Jak poślubić milionera - Kulisy 20.00 Galileo 21.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (28) 22.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (29) 23.00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (121) 00.00 Pielęgniarka - nimfomania - film erot., Fr. 2008 01.35 Galileo 02.40 Top 10 - lista przebojów 03.40 Disco Polo Life 05.45 Telezakupy TV Okazje

TVN SIEDEM

05.00 Szkoła (125/156) - serial, Polska
06.00 Mango - telezakupy
07.35 Sędzia Anna Maria Wesołowska (308) - serial fab.-dok., Polska
08.35 Ukryta prawda (492, 493) - serial
10.35 Big Brother Pobudka 2
10.40 Sąd rodzinny (213) - serial, Polska
11.40 Big Brother 2 - reality show
12.40 Zakochani po uszy (130/140)
13.10 Szpital (384) - serial paradok., Pol.
14.10 Big Brother Popołudnie 2
14.15 Sędzia Anna Maria Wesołowska (309) - serial fab.-dok., Polska
15.15 Ukryta prawda (434) - serial, Pol.
16.15 Sąd rodzinny (214) - serial, Polska
17.15 Big Brother Podwieczorek 2
17.20 SOS. Ekipy w akcji (51/60) - serial
18.20 Brzydula (58/180) - serial, Polska
18.55 Brzydula (59/180) - serial, Polska
19.30 Zakochani po uszy (131/140)
20.00 Big Brother 2 - reality show

THRILLER



21.00
Kandydat

21.00 Kandydat - thriller USA 2004, reż. Jonathan Demme, wyk. Denzel Washington, Liev Schreiber, Meryl Streep, Jeffrey Wright, Pablo Schreiber
23.40 Big Brother Nocą 2 - reality show
00.15 Królestwo - dramat sensacyjny, USA/Niemcy 2007, reż. Peter Berg, wyk. Jamie Foxx, Chris Cooper
02.40 NOC Magli
04.55 Zakochanie programu

TV TRAM

16.00 Informacje dnia 16.10 Na zdrowie 16.30 Regal 17.00 Po stronie prawdy 17.55 Adwent na serio 18.00 Anioł Pański 18.05 Informacje dnia 18.15 Rozmowy niedokończone 19.25 Święty na każdy dzień 19.30 Przygody Mobilków (44) 19.45 Modlitwa z telefontem udziałem dzieci 20.00 Informacje dnia 20.20 Różaniec 20.50 Myśliciel Ojczyzna 21.00 Apel Jasnogórski 21.20 Informacje dnia 21.40 Polski punkt widzenia 22.00 Albert Schweitzer - film biograf., Niem./RPA 2009 23.50 100 cudownych miejsc na świecie 00.00 Słowo życia 00.05 Świat w obrazach 00.10 Informacje dnia 00.30 Nad wodą 00.40 Świat na wyciągnięcie ręki. Podróż po Południowym Pacyfiku (58) - film dok., Pol. 2016

ATM ROZRYWKA

06.00 Disco Gramy 07.00 TV Okazje 07.30 Awantura o kasę 08.25 Awantura o kasę 09.20 Gra w ciemno 10.20 Pierwsza miłość (2957) 11.05 Ewa gotuje 11.35 Ewa gotuje 12.00 Polskie działy 12.30 Zawodowiec amator 13.00 Ostatni wycieczny Gang Olsena - komedia, Dania 1974 15.00 Świat według Kiepskich (35) 15.25 Zameldowani (2): Zasady 16.00 Świat według Kiepskich (171, 172) 17.00 Stoiki (3) 18.00 Malolaty (35) 19.05 Gang Olsena na szlaku - komedia, Dania 1975 21.15 Świat według Kiepskich (310, 311) 22.15 Zameldowani (2) 22.50 Brygada Acapulco (20, 21) 00.45 TV Okazje 01.15 Świat według Kiepskich (226) 02.00 Stoiki (31) 03.00 Pielęgniarki (150) 04.00 Disco Gramy 05.00 Disco Gramy

TVP ROZRYWKA

06.45 Okrasa łamie przepisy 07.20 Makłowicz w podróży 07.50 Gotowi do gotowania. Start! 08.20 Familiada 08.55 Koło fortuny 09.35 Taka to robota, czyli kabaretowy przegląd zawodów 10.30 Muzeum Polskiej Piosenki 10.45 Muzeum Polskiej Piosenki 10.55 Święta wojna (258) 11.35 Familiada 12.10 Życie to kabaret 14.20 The Wall. Wygraj marzenia 15.10 Herbatka z kabarelem 15.40 Kabaretowa mapa Polski 18.20 Okrasa łamie przepisy 18.55 Makłowicz w podróży 19.25 Gotowi do gotowania. Start! 19.55 Teściowie i synowie. Kto tu rządzi? 20.35 The Wall. Wygraj marzenia 21.35 Latający Klub 2, czyli wieczór kabaretowy 22.30 Rolnik szuka żony 6 (11) 23.30 Najgorszy kucharz

TVP KULTURA

08.25 Studio Kultura - rozmowy 08.40 Docent H. - film krótkometrażowy, Pol. 1967 09.15 Ucieczka z kina „Wolność” - dramat, Pol. 1990 11.00 Doktor Ewa (7) 11.50 Doktor Ewa (8) 12.40 Wydarzenia aktualne 13.05 Studio Kultura - rozmowy 13.20 Legendy rocka 13.45 Legendy rocka 14.15 Alter 14.45 Za ścianą - dramat, Pol. 1971 16.00 Mała apokalipsa - dramat, Fr./Wł./Pol. 1993 18.00 Filharmonia nad Łabą - film dok., Niem. 2017 19.00 Teledyski 19.30 Videofan: Portrety 19.50 Ktośdy po szlaku 20.00 Informacje kulturalne 20.30 Nie jestem czarownicą - dramat, Wlk. Brytania/Fr./Niem. 2017 22.05 Pegaz 22.40 Ziemia, planeta ludzi. Desert Coffee - film dok., Pol. 2017 23.45 Międzynarodowy Jazzyowy Konkurs Skrzypcowy im. Zbigniewa Seiferta

TVP HISTORIA

09.55 Sensacje XX wieku 10.35 Eugeniusz Bodo - za winy niepopelnione - film dok., Pol. 1997 11.35 Ex Libris 12.05 Królowa Bona (10) 13.15 Pearl Harbor. Oskarżenia (1) - film dok., Wlk. Brytania 2016 14.35 Hanys - film dok., Pol. 2019 15.30 Cicha wojna (2) - film dok., Wlk. Brytania 2013 16.35 Historia Polski: Karol Józefowicz - historia najbogatszego Polaka - film dok., Pol. 2018 17.35 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii 18.00 Przeczytaj mi tę historię 18.10 Przyszanek Historia (9) 18.25 Polska Kronika Filmowa 18.45 Quo vadis (4) 19.45 Ostatnie dni dyktatora: Zakazana biografia Kim Dzong Ila - film dok., Fr. 2010 20.50 Wojna wietnamska (7) 22.00 Z widokiem na Wawel 22.35 Barbórka - film obyczajowy, Pol. 2005 23.55 Dajcie mi jabłko

**5 GRUDNIA
CZWARTEK**

TVP 1

05.05 Jeden z dziesięciu - teleturniej
05.40 Jaka to melodia?
06.15 Przysięga (64) - telenowela, Turcja
07.05 Elif (621) - serial obyczaj., Turcja
08.00 Wiadomości, Pogoda - inf.
08.15 Kwadrans polityczny - public.
08.40 Korona królów (296) - telen. hist.
09.10 „Młody Piłsudski” - making of
09.25 Ranczo 6 (69) - serial obyczaj., Pol.
10.20 Komisarz Alex 5 (63) - serial, Pol.
11.05 Ojciec Mateusz 18 (231) - serial
12.00 Wiad., Agrobiznes, Agropogoda
12.40 Magazyn rolniczy - mag. rolniczy
12.55 Afryka Południowa (3-ost.) - dok.
14.00 Elif (622) - serial obyczaj., Turcja
15.00 Wiadomości, Pogoda, Alarm!
15.35 Gra słów, Krzyżówka - teleturniej
16.05 Przysięga (65) - telenowela, Turcja
17.00 Telexpress, Pogoda - inf.
17.25 Jaka to melodia?
18.00 Klan (3567) - telenowela, Polska

SERIAL



20.35
Ojciec Mateusz 22 (287)

18.30 Korona królów (297) - telen. hist.
18.55 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19.25 Sport, Wiad., Pogoda, Alarm!
20.35 Ojciec Mateusz 22 (287) - serial
21.30 Sprawa dla reportera - magazyn
22.25 Magazyn śledczy Anity Gargas
23.00 Magazyn kryminalny 997
23.50 Iskander (24) - serial krym., Fr.
00.40 Tanie dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat - talk-show

TV PULS

06.00 112 - na każde wezwanie (18, 19)
07.00 Kobra - oddział specjalny (2) 08.00 Lombard. Życie pod zastaw 2 (76) 09.00 Rodzinny interes (6): Brzydkie kaczątko
10.00 Zaklinaczka duchów 4 (77, 78) 12.00 Kobra - oddział specjalny (2, 3) 14.00 Agenci NCIS: Los Angeles 9 (9) 15.00 Lombard. Życie pod zastaw 2 (77) 16.00 Rodzinny interes (6, 7): Brzydkie kaczątko; Mała miss 18.00 Lombard. Życie pod zastaw 4 (154, 155) 20.00 Firmowa Gwiazdka - komedia, USA 2016 22.05 Zły Mikołaj 2 - komedia, USA 2016 00.00 Insanitarium - horror, USA 2008 01.50 Ojciec Ted (3, 4) 02.50 Zobacz to!: Tajemnice medyczne (II) 03.55 Jak jest świat? 04.45 Menu na miarę 05.35 Dyżur 2 (28)

TVP INFO

06.45 Serwis Info 06.50 Wstaje dzień 07.00 Serwis Info 07.12 Jedziemy 07.50 Agrobiznes 07.55 Agropogoda 08.00 Jedziemy dalej 08.15 Serwis Info 08.18 Minęła osma 09.00 Serwis Info 09.11 Minęła dziesiąta 10.00 Serwis Info, Pogoda Info 14.59 Serwis Info 15.29 Info dzień 15.54 Pogoda Info 15.59 Info dzień 17.00 Telexpress 17.15 Telexpress Extra 17.32 O co chodzi 18.00 Panorama 18.20 Panorama ma opinii 18.37 O tym się mówi 19.30 Wiadomości 19.58 Gość „Wiadomości” 20.13 Minęła dwudziesta 21.00 Nie da się ukryć 21.28 Flesz Info Wieczór 21.40 Studio LOTTO 21.50 W tyle wizji 22.31 W tyle wizji extra 23.00 INFO wieczór 23.30 W akcji 23.55 Serwis Info, Pogoda Info

POLSAT SPORT NEWS

06.00 Siatkówka mężczyzn: PlusLiga 08.00 Sport flesz 08.07 Piłka nożna: Liga czeska 10.00 Sport flesz 10.07 Hokey: Liga Mistrzów 12.00 Sport flesz 12.07 Piłka nożna: Liga holenderska 14.30 Piłka nożna: Liga czeska 16.35 Tyżwiarstwo figurowe: Finał GP w Turynie - program krótki par sportowych juniorów 17.50 Tyżwiarstwo figurowe: Finał GP w Turynie - program krótki solistów 19.00 Tyżwiarstwo figurowe: Finał GP w Turynie - ceremonia otwarcia 19.50 Tyżwiarstwo figurowe: Finał GP w Turynie - program krótki par sportowych 21.10 Tyżwiarstwo figurowe: Finał GP w Turynie - program krótki solistów 22.20 Siatkówka mężczyzn: KRISPOL 1. liga - mecz: SMS PZPS i Spala - MCKIS Jaworzno 00.30 Biatlon: Zawody PS w Östersund

TVP 2

04.40 Koło fortuny - teleturniej, Polska
05.15 Doktor z alpejskiej wioski - nowy rozdział (147) - serial
06.10 Operacja zdrowie! - magazyn
06.40 Familiada - teleturniej
07.15 Pytanie na śniadanie - magazyn
11.25 Rodzinka.pl (48) - serial kom., Pol.
11.55 Barwy szczęścia (2149) - serial
12.30 Koło fortuny - teleturniej, Polska
13.05 Teściowie i synowie. Kto tu rządzi? 13.35 Gotowi do gotowania. Start!
14.10 Na dobre i na złe (759) - serial
15.10 Doktor Kleist - lekarz rodzinny (23)
16.00 Koło fortuny - teleturniej, Polska
16.35 Familiada - teleturniej
17.10 Węzień miłości (196) - telen., Turcja
18.00 Panorama, Pogoda - program inf.
18.30 Gotowi do gotowania. Start!
18.55 Teściowie i synowie. Kto tu rządzi? 19.30 Barwy szczęścia (2149) - serial
20.00 Kulisy serialu „Barwy szczęścia”

KOMEDIA



20.45
Przychodzi facet do lekarza

20.10 Barwy szczęścia (2150) - serial
20.40 Filmowe czwartki. Wiesław Kot
20.45 Przychodzi facet do lekarza - komedia, Francja/Belgia 2014
22.45 Zapraszamy na ślub - komedia, Kanada 2015, reż. Michael Scott
00.20 Dwie matki - dramat, USA 1995
02.10 Zaginiona (3/8) - serial krym., Fr.
03.10 Art Noc: Scena alternatywna
03.35 Zakończenie programu

PULS 2

09.10 Tomek i przyjaciele 19 (3) 09.25 Bob Budowniczy 20 (71) 09.35 Psi Patrol 3 (8) 10.00 Marta mówi 2 (10) 10.30 Monchichi (47) 10.40 Baranek Shaun (13) 10.55 Przytul mnie 2 (2, 3) 11.05 Moonzy (11) 11.25 Bing (67, 68) 11.45 Molang 2 (13, 14) 12.00 Gumisie (8, 9) 13.00 Psi Patrol 3 (9) 13.35 Alvin!!! I wiewiórki 3 (49, 50) 14.10 Mustang: Duch Wolności (4, 5) 15.00 Miraculous: Biedronka i Czarny Kot (31, 32) 16.10 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata (22, 23) 17.00 Fineasz i Ferb 3 (2, 3) 18.00 Pingwiny z Madagaskaru (5, 7) 19.00 Dzieciak rządzi: Znowu w grze (6) 20.00 Lombard. Życie pod zastaw 5 (254, 255) 22.00 Zabójcze umysły 7 (157, 158) 00.00 Wstydlive choroby (14) 01.00 Królowie aukcji 3 (3)

FOKUS TV

06.00 Wehikuł czasu 06.05 Redakcja: Dział Śledczy (25) 07.05 Wehikuł czasu 07.25 Niebezpieczeństwo nadchodzi (4) 07.45 Mordercze przepawy (6) 08.40 Działaj albo gini! (4) 09.15 Dwie oblicza wojny (I) 10.20 Gwiazdy Lombardu 11.00 Starożytni kosmici (I) 12.10 Poszukiwacze fortuny (10) 12.55 Patrol Tatr 14.10 Gwiazdy Lombardu 15.20 Wojny magazynowe 16.00 Patrol Tatr 17.00 Kryptonim szef (II, 12) 18.50 Starożytni kosmici (2) 19.45 Premiera: Gwiazdy Lombardu 20.55 Patrol Tatr 21.55 Patrol Tatr 22.50 Fabryka broni (3, 4) 23.45 Starożytni kosmici (7, 8) 01.40 Patrol Tatr 02.55 OSP Na ratunek! (2) 04.10 Wspaniały świat wędzarskich przygód (23, 24, 25, 26)

EUROSPORT 1

06.30 Biegi narciarskie: Zawody PS w Ruce 08.30 Snooker: Turniej UK Championship w Yorku - mecz 1/8 finału 10.00 Igrzyska olimpijskie 10.30 Igrzyska olimpijskie 11.00 Igrzyska olimpijskie 12.00 Kombinacja norweska: Zawody PS w Ruce 12.30 Kombinacja norweska: Zawody PS w Ruce 13.00 Skoki narciarskie: Zawody PS w Ruce 14.00 Skoki narciarskie: Zawody PS w Ruce 15.10 Biatlon: Zawody PS w Östersund 16.10 Biatlon: Zawody PS w Östersund - bieg indywidualny kobiet 18.00 Biatlon: Zawody PS w Östersund - bieg sprinterski kobiet 18.40 Biatlon: Zawody PS w Östersund 19.40 Wiadomości 19.45 Snooker: Turniej UK Championship w Yorku - mecz 1/8 finału 23.30 Snooker: Turniej UK Championship w Yorku - mecz 1/8 finału

POLSAT

04.55 Disco Gramy - muz., Polska 2018
05.40 Telezakupy TV Okazje - magazyn
06.00 Nowy dzień - program inf.
09.00 Małanowski i partnerzy (208)
09.30 Małanowski i partnerzy (209)
10.00 Dzień, który zmienił moje życie (128) - serial paradok., Polska
11.00 Dlaczego ja? (771) - serial, Polska
12.00 Gliniarze (322) - serial, Polska
13.00 Trudne sprawy (818) - serial, Pol.
14.00 Pierwsza miłość (2967) - serial
14.45 Dlaczego ja? (904) - serial, Polska
15.50 Wydarzenia - program inf.
16.10 Pogoda - program informacyjny
16.15 Interwencja - mag. reporterów
16.30 Na ratunek 112 (247) - serial, Pol.
17.00 Gliniarze (177) - serial, Polska
18.00 Pierwsza miłość (2968) - serial
18.50 Wydarzenia, Sport, Pogoda - inf.
19.30 Świat według Kiepskich (52) - serial komedowy, Polska

KOMEDIA



20.10
Sex Story

20.10 Sex Story - komedia romantyczna, USA 2011, reż. Ivan Reitman, wyk. Natalie Portman, Ashton Kutcher, Kevin Kline, Cary Elwes, Greta Gerwig
22.25 Emsi na tropie - talk-show
23.35 Atak paniki - komedia, Polska 2017, reż. Paweł Maślona, wyk. Artur Zmijewski, Dorota Segda, Nicolas Bro
01.35 Chirurdzy (207, 208) - serial, USA
03.25 Tajemnice losu - program rozr.

STOPKLATKA TV

06.00 Wojny kontenerowe (4) 06.30 Złotopolscy (258, 259) 07.30 Plebania (146, 147) 08.35 Castle (4): Gniew kobiety 09.30 Sekrety luksusowych hoteli (4) 10.25 Postępy: historia ludzkości (4) 11.25 Pogodowe Top 10 (4) 12.20 Katastrofy w przestworzach (120, 121) 14.10 Chicago Fire 2 (19, 20) 16.00 Castle (4) 16.55 Scena śmiechu 17.55 Wojny kontenerowe (4) 18.20 Lombard Chicago: Wszystko pod zastaw (4) 18.50 Alfo, Allo (23, 24) 20.00 Prawo ojców - dramat, Pol. 1999 22.20 Zgon na pogrzebie - komedia, USA 2010 00.00 Nic śmieszniejszego - komediodramat, Pol. 1995 02.00 Z odzysku - dramat, Pol. 2005 04.15 Pozdrowienia z San Francisco - etiuda film., Fr. 2016 04.55 TV okazje 05.59 Zakończenie

TVP 3

10.45 Powrót do przeszłości 11.00 1200 muzeów 11.35 W tyle wizji 12.15 Co niesie dzień 12.30 Gra słów, Krzyżówka 13.00 Moja praca 13.35 Agrobiznes 13.50 Agropogoda 14.00 Program lokalny 15.05 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem - Mural IV (161) 15.45 Szlakiem miejsc niezwykłych: Pomniki historii 16.00 Telekurier 16.25 Pogoda 16.30 Kryminalna siódemka 16.45 Dziennik regionów - tematy dnia 17.00 Astronarium 17.30 Program lokalny 20.00 Korona królów (297) 20.30 Ranczo gotuje 21.00 Twój wybór 21.30 Program lokalny 22.00 Dziennik regionów 22.20 Echo dnia 22.40 Pogoda 22.45 Kryminalna siódemka 23.00 Alarm 23.20 W tyle wizji 00.00 W tyle wizji extra

TVP SPORT

05.30 Sportowy wieczór 06.10 Piłka nożna: Eliminacje ME - mecz: Izrael - Polska 08.15 Piłka nożna: Puchar Włoch - mecz 4. rundy: Udinese Calcio - Bologna FC 10.20 Piłka nożna: Puchar Włoch - mecz 4. rundy: US Sassuolo Calcio - Perugia Calcio 12.25 Piłka nożna: Puchar Włoch - mecz 4. rundy: SPAL 2013 - US Lecce 14.25 Piłka nożna: Puchar Włoch - mecz 4. rundy: Udinese Calcio - Bologna FC 16.35 Strzelectwo: Superfinal Kaliber Polish Open - Białystok 17.35 Liga Literacka 17.55 Plywanie: ME na krótkim basenie - Glasgow 2019 - 2. dzień - finały 20.25 Piłka nożna: Puchar Włoch - mecz 4. rundy: Cagliari Calcio - UC Sampdoria 22.55 Sportowy wieczór 23.35 Piłka nożna: Puchar Włoch

TVN

04.50 Uwaga! - magazyn, Polska
05.15 Mango - telezakupy
06.20 Kuchenne rewolucje - rozr.
07.20 Doradca smaku: Pad thai
07.30 Dzień Dobry TVN - mag., Pol. 2019
11.00 Dziewczyny z wyplekami
11.30 Metamorfozy Doroty Szlagowskiej - program rozr., Polska 2017
12.00 Ukryta prawda (712) - serial, Pol.
13.00 Szkoła (455) - serial paradok., Pol.
14.00 19+ (476) - serial paradok., Polska
14.30 Szpital (491) - serial paradok., Pol.
15.30 Szkoła (456) - serial paradok., Pol.
16.30 19+ (477) - serial paradok., Polska
17.00 Kuchenne rewolucje - rozr., Polska
18.00 Ukryta prawda (713) - serial, Pol.
19.00 Fakty, Sport, Pogoda - inf.
19.49 Raport smogowy - poznaj kolory powietrza - program informacyjny
19.50 Uwaga! - magazyn, Polska
20.10 Doradca smaku - magazyn, Polska

OBYCZAJOWY



22.55
Laura

20.15 Na Wspólnej (2989) - serial obyczajowy, Polska
20.55 Millionerzy - wydanie specjalne
21.55 Kuchenne rewolucje: Gdańsk, Czardasz - program rozr., Polska
22.55 Laura - film obyczajowy, Polska 2010, reż. Radosław Dunaszewski
00.40 Pod powierzchnią (7-ost.) - serial
01.45 Uwaga! - magazyn, Polska
02.10 NOC Magii

TTV HD

09.00 Ostre cięcie 6 09.40 Gogglebox. Przed Telewizorem 11 10.45 Express, Pogoda 11.00 Sędzia Anna Maria Wesołowska 6 (28) 12.00 Sędzia Anna Maria Wesołowska (362) 12.55 SOS. Ekipy w akcji (23) 13.55 Przyłapani na zdradzie (12) 15.00 Królowe życia 5 (2) 15.45 Express, Pogoda 16.05 Uwaga! 16.25 Defacto 5 - fiesz 16.40 Sędzia Anna Maria Wesołowska 6 (29) 17.45 Express, Pogoda 18.03 Raport smogowy 18.05 Damy i wieśniaczki. Ukraina 5 (3) 19.05 Gogglebox 19.45 Express, Pogoda 20.05 O tym się nie mówi 20.20 Usterka II (9) 21.00 Królowe życia 6 (2) 21.45 Express, Pogoda 22.00 Defacto II 22.30 Damy i wieśniaczki. PL (9) 23.30 Dżentelmeni i wieśniacy 3 (3)

TVP POLONIA

07.15 Pytanie na śniadanie 11.00 Polonia 24 11.25 Rozmowa Polonii 11.40 Halo Polonia 12.25 Wiadomości 12.40 Historia jednego obrazu 12.50 Kierunek Zachód 13.10 Barwy szczęścia (2091) 13.45 M jak miłość (1466) 14.40 Echo serca (I) 15.30 Pod Tatrami 15.45 Wiadomości 15.55 Korona królów (160) 16.25 Wschód 17.00 Zagadki zwierzogromadki 17.20 Historia jednego obrazu 17.30 Telexpress 17.55 Gra słów, Krzyżówka 18.25 Racja stanu 18.55 Barwy szczęścia (2091) 19.25 Wilnoteka 19.45 Dobranocka 20.00 Wiadomości, Pogoda 20.35 Sport 20.45 PiłBull (22) 21.45 Polonia 24 22.05 Rozmowa Polonii 22.20 Halo Polonia 23.10 Focus on Poland 23.30 Quo vadis - drugie pokolenie

POLSAT SPORT

06.00 Trans World Sport - mag. sportowy 07.00 Piłka nożna: Puchar Polski - mecz 1/8 finału: Lechia Gdańsk - KGHM Zagłębie Lubin 09.30 Piłka nożna: Puchar Polski - mecz 1/8 finału: GKS Tychy - ŁKS Łódź 12.00 Piłka nożna: Puchar Polski - mecz 1/8 finału: Błękitni Stargard - PGE FKS Stal Mielec 14.30 Siatkówka mężczyzn: PlusLiga - mecz: Aluron Virtu CMC Zawiercie - Trefl Gdańsk 16.00 7. stręła - mag. siatkarski, Pol. 17.30 Piłka nożna: Puchar Polski - mecz 1/8 finału: Miedź Legnica - Stomil Olsztyn 20.30 Piłka nożna: Puchar Polski - mecz 1/8 finału: Lechia Gdańsk - KGHM Zagłębie Lubin 01.00 Sporty walki

TV 4

06.00 Anatomia głupoty według Richarda Hammonda (20-22) - serial
07.30 Anatomia głupoty według Richarda Hammonda (23) - serial
08.00 Nasz nowy dom - reality show
09.00 Przekłeta (109) - telen., Meksyk
10.00 Przekłeta (110) - telen., Meksyk
11.00 Przekłeta (111) - telen., Meksyk
12.00 Septagon (7) - serial krym., Polska
13.00 Septagon (8) - serial krym., Polska
14.00 STOP Drogówka - magazyn, Polska
15.00 Policjantki i Policjanci (562)
16.00 Sekrety sąsiadów (79) - serial
16.30 Sekrety sąsiadów (75) - serial
17.00 Sekrety sąsiadów (45) - serial
17.30 Sekrety sąsiadów (46) - serial
18.00 Septagon (86) - serial krym., Pol.
19.00 Policjantki i Policjanci (563)
20.00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (316) - serial krym., Polska
21.00 Przyjaciół - kom. obyczaj., USA 2006

KOMEDIA



21.00
Przyjęty

23.00 Tuż przed tragedią (2): Katastrofa helikoptera - serial
00.00 Tuż przed tragedią (3): Pożar w kocięcie - serial, Wielka Brytania
01.00 Czysta chata - magazyn
02.10 Interwencja - mag. reporterów
02.25 Interwencja - mag. reporterów
02.40 Disco Polo Life - muz., Polska 2019
03.40 Top 10 - lista przebojów - muz.
05.45 Telezakupy TV Okazje - magazyn

TV 6

06.00 Top 10 - lista przebojów 07.00 Buf-fy, postach wampirów (21, 22) 09.00 Policjantki i Policjanci (363) 10.00 Detektywi w akcji (48, 49) 12.00 Młode lata (50, 26) 13.40 Bumerang (23) 14.15 Żona dla milionera 15.15 Żona dla milionera 16.15 Gliniarz i prokurator (34) 17.15 Gliniarz i prokurator (35) 18.15 Młode lata (28): Tv or not Tv 19.00 Młode lata (67): Rendez-vous w ciemno 20.00 Galileo 21.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (30) 22.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (31) 23.00 Krwawe igrzyska - film krym., Hongkong 2016 01.05 STOP Drogówka 02.05 Benny Hill 02.40 Top 10 - lista przebojów 03.40 Disco Polo Life 04.40 Disco Polo Life 05.45 Telezakupy TV Okazje

TVP ROZRYWKA

06.05 Teściowie i synowie. Kto tu rządzi? 06.35 Okrasa łamie przepisy 07.10 Makłowicz w podróży 07.40 Gotowi do gotowania. Start! 08.10 Familiada 08.45 Koło fortuny 09.25 Kabaretowe lato Dwójki 10.40 Nożem i widelcem 10.55 Święta wojna (259) 11.25 Muzeum Polskiej Piosenki 11.40 Familiada 12.20 Życie to kabaret 14.20 The Wall. Wygraj marzenia 15.20 Kabaretowa mapa Polski 18.20 Okrasa łamie przepisy 18.55 Makłowicz w podróży 19.25 Gotowi do gotowania. Start! 19.55 Teściowie i synowie. Kto tu rządzi? 20.35 The Wall. Wygraj marzenia 21.35 Łatający Klub 2, czyli wieczór kabaretowy 22.30 Kabaret za kulismani 23.30 Dzięki Bogu już weekend 00.40 Koło fortuny

TVP KULTURA

07.00 Teledyski - muzyka klasyczna 08.00 Informacje kulturalne 08.20 Studio Kultura - rozmowy 08.35 Gorączka mleka - etiuda film., Pol. 1977 09.00 Mała apokalipsa - dramat, Fr./Wł./Pol. 1993 11.00 Doktor Ewa (9-ost.) 11.50 Banda Rudego Pajaka (I) 12.30 Wydarzenia aktualne 13.00 Studio Kultura - rozmowy 13.20 Przyjaciół na 33 obroty (Roslav Szaybo i Stanisław Zagórski) - film dok., Pol. 2013 14.30 Piosenki Władysława Szpilmana - koncert, Pol. 2000 15.35 Sędziowie - dramat, Pol. 1974 16.50 Niespotkanie: spokojny człowiek - komedia, Pol. 1975 18.00 Bareizm - film dok., Pol. 1997 19.05 Teledyski 19.25 Pegaz 20.00 Informacje kulturalne 20.35 Książniczka Kaguya - anime, Jap. 2013 23.00 Koło pióra 23.35 Scena klasyczna - koncert, Polska

TVP HISTORIA

08.50 Historia Polski: Karol Józef - historia najbogatszego Polaka - film dok., Pol. 2018 09.45 Sensacje XX wieku 10.40 Defilada zwycięzców - film dok., Pol. 2007 11.45 Z widokiem na Wawel 12.20 Królowa Bona (11) 13.25 Era kosmiczna: historia NASA (2) 14.30 Plemienna sztuka przetrwania (5) 15.30 Ostatnie dni dyktatora: Zakazana biografia Kim, Dzong Il - film dok., Fr. 2010 16.35 Historia Polski: 8 mm pamięci - film dok., Pol. 1996 17.40 Było, nie minęło - kronika zwiadców historii 18.10 Taśmy bezpieki 18.35 Polska Kronika Filmowa 18.55 Quo vadis (5) 20.05 Utracony świat Aleksandra Wielkiego (3) 21.05 Tajne akta III Rzeczy 22.00 Spór o historię 22.40 Szerokie tory 23.10 Sekrety amerykańskiej mafii (4) 00.05 Sensacje XX wieku

TVN SIEDEM

05.00 Szkoła (126/156) - serial, Polska
06.00 Mango - telezakupy
07.35 Sędzia Anna Maria Wesołowska (309) - serial fab-dok., Polska
08.35 Ukryta prawda (494, 495) - serial
10.35 Big Brother Pobudka 2
10.40 Sąd rodzinny (214) - serial, Polska
11.40 Big Brother 2 - reality show
12.40 Zakochani po uszy (131/140)
13.10 Szpital (385) - serial paradok., Pol.
14.10 Big Brother Popołudnie 2
14.15 Sędzia Anna Maria Wesołowska (310) - serial fab-dok., Polska
15.15 Ukryta prawda (495) - serial, Pol.
16.15 Sąd rodzinny (1/52) - serial, Pol.
17.15 Big Brother Podwieczorek 2
17.20 SOS. Ekipy w akcji (52/60)
18.20 Brzydula (60/180) - serial, Polska
18.55 Brzydula (61/180) - serial, Polska
19.30 Zakochani po uszy (132/140)
20.00 Big Brother 2 - reality show

MELODRAMAT



21.00
Miłość bez końca

21.00 Miłość bez końca - melodramat, USA 2014, reż. Shana Feste, wyk. Alex Pettyfer, Gabriella Wilde, Bruce Greenwood, Joely Richardson
23.15 Big Brother Nocą 2 - reality show
23.50 Scott Pilgrim kontra reszta świata - komedia fantasy, USA/Wielka Brytania/Kanada 2010
02.10 NOC Magii
04.55 Zakończenie programu

TV TRWAM

15.45 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” 15.50 Ma się rozumieć 16.00 Informacje dnia 16.10 Z wędka nad wodę w Polskę i świat 16.35 Porady medyczne bonifratrów 16.55 Przegląd tygodnika rodzin katolickich „Źródło” 17.00 Modlitwa w intencji rodzin i obrony życia poczętego w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu 19.25 Rekolekcje adwentowe. Adwentowe rekolekcje o mistyce codzienności 19.30 Przyjaciół i bohaterowie (2) 20.00 Informacje dnia 20.20 Różaniec 20.50 Głos Polski 21.00 Apel Jasnogórski 21.20 Informacje dnia 21.40 Polski punkt widzenia 22.00 Przyroda i ludzie 22.30 Z wędka nad wodę w Polskę i świat 23.00 Służna walka 00.00 Programy powtórkowe

ATM ROZRYWKA

06.00 Disco Gramy 07.00 TV Okazje 07.30 Awantura o kasę 08.25 Awantura o kasę 09.20 Gra w ciemno 10.20 Pierwsza miłość (2958) 11.05 Ewa gotuje 11.35 Ewa gotuje 12.00 Zawodowiec amator 12.30 Na rybe 13.00 Gang Olse na szlaku - komedia, Dania 1975 15.05 Świat według Kiepskich (23) 15.25 Show Tracey Ullman 2 (2) 16.00 Świat według Kiepskich (173, 174) 17.00 Siołki (4) 18.00 Małolaty (36) 19

6 GRUDNIA
PIĄTEK

TVP 1

05.10 Jeden z dziesięciu - teleturniej
05.40 Jaka to melodia?
06.20 Przysięga (65) - telenowela, Tur.
07.05 Elif (622) - serial obcy, Turcja
08.00 Wiadomości, Pogoda - inf.
08.15 Kwadrans polityczny - public.
08.40 Korona królów (297) - telen. hist.
09.10 Magazyn śledczy Anity Gargas
09.45 Okrasa lamie przepisy - magazyn
10.15 Komisarz Alex 5 (64) - serial, Pol.
11.05 Ojciec Mateusz 18 (232) - serial
12.00 Wiad., Agrobiznes, Agropogoda
12.35 Magazyn rolniczy - mag. rolniczy
12.50 Dziką przyrodę Irlandii - film przyrodniczy, Niemcy 2017
14.00 Elif (623) - serial obcy, Turcja
15.00 Wiadomości, Pogoda, Alarm!
15.35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16.05 Przysięga (66) - telenowela, Tur.
17.00 Teleexpress, Pogoda - inf.
17.25 Jaka to melodia?

WIDOWISKO

20.30
Gala 100-lecia PZPN

18.00 Klan (3568) - telenowela, Polska
18.30 Korona królów - taka historia... (49)
18.55 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19.25 Sport, Wiad., Pogoda, Alarm!
20.30 Gala 100-lecia PZPN - widowisko
22.25 Błękitna głębia 2: Rafa - film przyrodniczy, USA 2009
00.05 Pustynne piekło - thriller, USA 2013
01.55 SEAL Team - komedia akcji (13)
02.40 Kompania X 2 (5/10) - serial

TV PULS

06.00 112 - na każde wezwanie (19, 20)
07.00 Kobra - oddział specjalny (3): Bohater
08.00 Lombard. Życie pod zastaw 2 (77)
09.00 Rodziny interes (7): Mała miss
10.00 Zaklinaczka duchów 4 (78, 79) 12.00 Kobra - oddział specjalny (3, 4): Bohater; Pod napięciem 14.00 Agenci NCIS: Los Angeles 9 (10); Forasteira 15.00 Lombard. Życie pod zastaw 2 (78) 16.00 Rodziny interes (7, 8) 18.00 Lombard. Życie pod zastaw 4 (155, 156) 20.00 Champion 2 - dramat, USA 2006 21.55 Ryzykanci - dramat, USA 1997 23.55 Ip Man - dramat, Hongkong 2008 02.05 Zobacz to! Tajemnice medyczne (12) 03.05 Biesiada na cztery pory roku (3, 4) 04.15 Z archiwum policji (13-ost.) 05.00 Dyżur 2 (30) 05.35 Dyżur 3 (31)

TVP INFO

07.00 Serwis Info, Pogoda Info 07.09 Wstaje dzień 07.15 Serwis Info 07.20 Wstaje dzień 07.30 Serwis Info 07.33 Wstaje dzień 07.50 Agrobiznes 07.55 Agropogoda 08.00 Serwis Info 08.10 Minęła ośma 09.00 Serwis Info 09.11 Minęła dziewiąta 10.00 Serwis Info, Pogoda Info 14.59 Serwis Info 15.29 Info dzień 15.54 Pogoda Info 15.59 Info dzień 17.00 Teleexpress 17.15 Teleexpress Extra 17.32 O co chodzi 18.00 Panorama 18.20 Panorama opinii 18.37 O tym się mówi 19.30 Wiadomości 19.58 Gość „Wiadomości” 20.13 Forum 21.00 Nie da się ukryć 21.28 Flesz Info Wieczór 21.49 W tle wizji 22.31 W tle wizji extra 23.00 INFO wieczór 23.30 W akcji 23.55 Serwis Info, Pogoda Info

POLSAT SPORT NEWS

06.00 Koszykówka mężczyzn: Energia Basket Liga 08.00 Sport fiesz 08.07 7. strefa 10.00 Sport fiesz 10.07 Biatlon: Zawody PŚ w Östersund 12.00 Sport fiesz 12.07 Narciarstwo dowolne: Zawody PŚ w Val Thorens 14.10 Magazyn FIS 14.55 Tyżwiarstwo szybkie: Zawody PŚ w Nur-Sultanie 15.20 Tyżwiarstwo szybkie: Zawody PŚ w Nur-Sultanie 16.00 Siatkówka mężczyzn: KRISPOL 1. luga 17.45 Koszykówka mężczyzn: Turkish Airlines Euroliga 18.20 7. strefa 19.50 Tyżwiarstwo figurowe: Finał GP w Turynie 20.55 Tyżwiarstwo figurowe: Finał GP w Turynie 21.55 Tyżwiarstwo figurowe: Finał GP w Turynie - ceremonia dekoracji 22.40 Piłka nożna: Liga czechosłowacka - mecz FC Slovan Liberec - SK Slavia Praga 01.00 Sporty walki: Gala FEN 24 w Warszawie

TVP 2

04.35 Koło fortuny - teleturniej, Polska
05.15 Doktor z alpejskiej wioski - nowy rozdział (148) - serial
06.05 Planeta lasów - serial przyr., Hiszp.
06.40 Familiada - teleturniej
07.15 Pytanie na śniadanie - magazyn
11.30 Rodzinka.pl (49) - serial kom., Pol.
11.55 Barwy szczęścia (2150) - serial
12.30 Koło fortuny - teleturniej, Polska
13.05 Teściowie i synowie. Kto tu rządzi?
13.35 Gotowi do gotowania. Start!
14.10 O mnie się nie martw II (11/13)
15.10 Doktor Kleist - lekarz rodzinny (24)
16.00 Koło fortuny - teleturniej, Polska
16.35 Familiada - teleturniej
17.10 Wzrost miłości (197) - telen., Tur.
18.00 Panorama, Pogoda - program inf.
18.30 Gotowi do gotowania. Start!
18.55 Teściowie i synowie. Kto tu rządzi?
19.30 Barwy szczęścia (2150) - serial
20.00 Kulisy serialu „Barwy szczęścia”

TELETURNIJ

20.35
Czar par

20.10 Barwy szczęścia (2151) - serial
20.35 Czar par - teleturniej, Polska 2019
21.35 Czar par - dogrywka - teleturniej
22.20 Muzyka na weekend - magazyn
23.25 500 dni miłości - komedia romantyczna, USA 2009, reż. Marc Webb
01.05 Przychodzi facet do lekarza - komedia, Francja/Belgia 2014
02.55 Zapraszamy na ślub - komedia
04.20 Zakończenie programu

PULS 2

09.25 Bob Budowniczy 20 (72) 09.35 Psi Patrol 3 (9) 10.00 Marta mówi 2 (11) 10.30 Monchichi (48) 10.40 Baranek Shaun (14) 10.55 Przylatuje 2 (3, 4) 11.05 Moony (12) 11.25 Bing (68, 69) 11.45 Molang 2 (16, 17, 18) 12.00 Gumisie (9, 10) 13.00 Psi Patrol 3 (10) 13.35 Alvin!!! I wiewiórki 3 (50, 51) 14.10 Mustang: Duch Wolności (5, 6) 15.00 Miraculous: Biedronka i Czarna Kot (32, 33) 16.10 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata (23, 24) 17.00 Fineasz i Ferb 3 (3, 4) 18.00 Pingwiny z Madagaskaru (6, 8) 19.00 Dzieciaki rządzą: Znowu w grze (7, 8) 20.00 Lombard. Życie pod zastaw 5 (255, 256) 22.00 19. Mazurska Noc Kabaretowa 23.00 Mroki lasu - horror, USA/Wik. Brytania/Niem. 2006 00.50 Golo i wesoło II

FOKUS TV

06.00 Wzrost miłości 06.05 Redakcja: Dział Śledczy (26) 07.05 Wzrost miłości 07.25 Elektryczni (1, 2) 08.40 Dział albo gini (5) 09.20 Dżiwne oblicza wojny (2) 10.20 Gwiazdy lombardu 11.00 Starożytni kosmici (2) 12.10 Kowboje oceanów (1) 12.55 Rolnicy: Podlasie (4) 14.10 Gwiazdy lombardu 15.20 Wojny magazynowe 16.20 Rolnicy: Podlasie (4) 17.20 Wykute z żelaza (1, 2) 18.10 Gwiazdy lombardu 20.35 Gwiazdy lombardu 21.25 Gwiazdy lombardu 22.05 Gwiazdy lombardu 22.40 Patrol Tatrzy 23.40 Otyłość - nieznanym problem Chin - film dok. Fr. 2019 00.45 Starożytni kosmici (9, 10) 02.35 Patrol Tatrzy 03.35 Lista Fokusa 04.15 Wspaniały świat wędkar-skich przygód (27, 28, 29, 30)

EUROSPORT 1

06.30 Kombinacja norweska: Zawody PŚ w Ruce 08.30 Snooker: Turniej UK Champion-ship w Yorku 10.30 Biatlon: Zawody PŚ w Östersund 11.15 Narciarstwo alpejskie: Zawody PŚ w Killington 11.50 Narciarstwo dowolne: Zawody PŚ w Val Thorens 13.30 Skoki narciarskie: Zawody PŚ w Ruce 15.25 Skoki narciarskie: Zawody PŚ w Niżnym Tagile 16.45 Narciarstwo alpejskie: Zawody PŚ w Val Thorens 17.30 Skoki narciarskie: Zawody PŚ w Niżnym Tagile 18.30 Wiadomości 18.55 Narciarstwo alpejskie: Zawody PŚ w Beaver Creek - supergigant mężczyzn 20.20 Narciarstwo alpejskie: Zawody PŚ w Lake Louise - zjazd kobiet 22.05 Jeździectwo: Longlines Masters - Paryż 2019 23.00 Jeździectwo: Global Champions Tour - podsumowanie sezonu 00.00 Wiadomości

POLSAT

04.55 Disco Gramy - muz., Polska 2018
05.40 Telezakupy TV Okazje - magazyn
06.00 Nowy dzień - program inf.
09.00 Małanowski i partnerzy (210, 211)
10.00 Dzień, który zmienił moje życie (129) - serial paradok., Polska
11.00 Dlaczego ja? (772) - serial, Polska
12.00 Gliniarze (323) - serial, Polska
13.00 Trudne sprawy (819) - serial, Pol.
14.00 Pierwsza miłość (2968) - serial
14.45 Dlaczego ja? (905) - serial, Polska
15.50 Wydarzenia - program inf.
16.10 Pogoda - program informacyjny
16.15 Interwencja - mag. reporterów
16.35 Na ratunek 112 (248) - serial, Pol.
17.05 Gliniarze (178) - serial, Polska
18.05 Pierwsza miłość (2969) - serial
18.45 Mikołajkowy blok reklamowy
18.55 Wydarzenia, Sport, Pogoda - inf.
19.40 Kraina lodu: przystop Olafa - film animowany, USA 2017

WIDOWISKO

20.05
Miss Supranational 2019

20.05 Miss Supranational 2019
23.05 Galerianki - dramat obyczajowy, Polska 2009, reż. Katarzyna Rosłaniec, wyk. Anna Karczmarczyk, Dagmara Krasowska, Izabela Kuna, Artur Barciś, Zuzanna Madejska
00.50 Gamer - thriller SF, USA 2009, reż. Mark Neveldine, Brian Taylor, wyk. Gerard Butler, Amber Valletta
02.50 Tajemnice losu - film rozr.

STOPKLATKA TV

06.00 Kolekcja - film krótkometrażowy, Fr. 2018 06.15 Wojny kontenerowe (5) 06.45 Złotopolscy (260) 07.15 Plebania (148, 149) 08.20 Castle (5): Chłód w jej zylach 09.10 Sekrety luksusowych hoteli (5): Wartość dodana 10.05 Stawka większa niż życie (11, 12): Akcja „Liść debut”: Spotkanie 12.25 Katastrofy w przestworzach (5, 6): Na skróty; Na oparach 14.35 Chicago Fire 2 (21, 22): Jeszcze jedna próba; Prawda nigdy nie czeka 16.20 Castle (5): Chłód w jej zylach 17.15 Scena śmiechu 18.20 Blues tajników - komedia, USA 1993 20.00 Partner - komedia, USA 1996 23.30 Amityville - horror, USA 2005 00.05 Narcos (3, 4) 02.05 Wściekły - film krym., Pol. 1979 04.05 Miłość Kropka (1, 5, 6) 05.59 Zakończenie

TVP 3

10.00 Wymarzona miłość (81) 10.45 Kamień, nożyce, papier 11.00 Astronarium 11.35 W tle wizji 12.15 Co niesie dzień 12.30 Gra słów. Krzyżówka 13.00 Rok w ogrodzie 13.35 Agrobiznes 13.50 Agropogoda 14.00 Program lokalny 15.05 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem - Murat IV (162) 15.45 Szlakiem miejsc niezwykłych: Pomniki historii 16.00 Telekurier 16.25 Pogoda 16.30 Kryminalna siódemka 16.45 Dziennik regionów - tematy dnia 17.00 Złoty 17.30 Program lokalny 20.00 Ocaleni 21.00 Tygodnik polityczny 21.30 Program lokalny 22.00 Dziennik regionów 22.20 Echo dnia 22.40 Pogoda 22.45 Kryminalna siódemka 23.00 Alarm 23.20 W tle wizji 00.00 W tle wizji extra

TVP SPORT

05.30 Sportowy wieczór 06.10 Piłka nożna: Eliminacje ME - mecz: Polska - Słowenia 08.10 Piłka nożna: Puchar Włoch - mecz 4. rundy: SPAL 2013 - US Lecce 10.20 Piłka nożna: Puchar Włoch - mecz 4. rundy: FC Parma - Frosinone Calcio 12.25 Piłka nożna: Puchar Włoch - mecz 4. rundy: Cagliari Calcio - UC Sampdoria 14.30 Strzelectwo: Superfinal Kaliber Polish Open - Białystok 15.35 Strongman: Liga Mistrzów 2019 - Portugalia 16.40 Formula E GP Abu Zabi - podsumowanie 17.55 Piływanie: ME na krótkim basenie - Glasgow 2019 - 3. dzień - finały 20.15 Gala 100-lecia PZPN 20.30 Gala 100-lecia PZPN - widowisko 22.15 Gala 100-lecia PZPN 22.25 Sportowy wieczór 22.55 Ring TVP Sport 00.00 Oko w oko 00.30 Hokej: NHL - skróty 01.05 Hokej

TVN

04.50 Uwaga! - magazyn, Polska
05.15 Mango - telezakupy
06.20 Kuchenne rewolucje - rozr., Pol.
07.20 Doradca smaku - magazyn, Polska
07.30 Dzień Dobry TVN - mag., Pol. 2019
11.00 Dziewczyny z wylekami
11.30 Metamorfozy Doroty Szelągowskiej - program rozr., Polska 2017
12.00 Ukryta prawda (713) - serial, Pol.
15.00 Szkoła (456) - serial paradok., Pol.
14.00 19+ (477) - serial paradok., Polska
14.30 Szpital (492) - serial paradok., Pol.
15.30 Szkoła (458) - serial paradok., Pol.
16.30 19+ (478) - serial paradok., Polska
17.00 Kuchenne rewolucje: Głogówek, Rammer Jammer - rozr., Pol. 2017
18.00 Ukryta prawda (714) - serial, Pol.
19.00 Fakty, Sport, Pogoda - inf.
19.49 Raport smogowy - poznaj kolory powietrza - program informacyjny
19.50 Uwaga! - magazyn, Polska

THRILLER

20.00
Jason Bourne

20.00 Jason Bourne - thriller USA 2016, reż. Paul Greengrass, wyk. Matt Damon, Tommy Lee Jones, Alicia Vikander
22.30 10 000 lat przed naszą erą - film przygodowy, USA 2008
00.50 Kuba Wojewódzki - talk-show
01.50 Kuchenne rewolucje: Gdańsk, Czardasz - program rozr., Polska
02.50 Uwaga! - magazyn, Polska
03.10 Noc Magli

TTV HD

11.00 Sędzia Anna Maria Wesołowska 6 (29) 12.00 Sędzia Anna Maria Wesołowska (363) 12.55 SOS. Ekipy w akcji (24) 13.55 Przyłapani na zdradzie (13) 15.00 Królowe życia 5 (3) 15.45 Express, Pogoda 16.05 Uwaga! 16.25 Defacto 5 - flesz 16.40 Sędzia Anna Maria Wesołowska 6 (30-ost.) 17.45 Express, Pogoda 18.03 Raport smogowy 18.05 Damy i wieśniaczki, Ukraina 5 (4) 19.05 10 zadań specjalnych Michela Morana 3 19.45 Express, Pogoda 20.00 Googlebox. Przed telewizorem 7 20.45 Googlebox. Przed telewizorem 9. Wydanie Świąteczne 21.45 Express, Pogoda 22.00 Królowe życia 6 (3) 22.45 Królowe życia 4 (2) 23.30 O tym się nie mówi 23.50 O tym się nie mówi 00.05 Ostre cięcie 5

TVP POLONIA

07.15 Pytanie na śniadanie 11.00 Polonia 24 11.25 Rozmowa Polonii 11.40 Halo Polonia 12.25 Wiadomości 12.40 Historia jednego obrazu 12.50 Wilnoteka 13.10 Na sygnale (237) 13.45 M jak miłość (1467) 14.40 Szansa na sukces: Opole 2020 15.45 Wiadomości 15.55 Korona królów - taka historia... (47) 16.30 Baw się słowami 16.40 Baw się słowami 16.55 Domisie 17.20 Historia jednego obrazu 17.30 Teleexpress 17.55 Gra słów. Krzyżówka 18.25 Okrasa lamie przepisy 18.55 Wszystko przed nami (49) 19.25 Magazyn z Ameryki 19.45 Dobranoc 20.00 Wiadomości, Pogoda 20.35 Sport 20.45 Na dobre i na złe (754) 21.45 Polonia 24 22.05 Halo Polonia 22.45 Wolny ekran 23.00 Z pamięci

POLSAT SPORT

06.00 Piłka nożna: Puchar Polski - mecz 1/8 finału: Błękitni Stargard - PGE FKS Stal Mielec 08.30 Siatkówka mężczyzn: PlusLiga - mecz: Aluron Virtus CMC Zawiercie - Trefl Gdańsk 11.00 Piłka nożna: Puchar Polski - mecz 1/8 finału: Miedź Legnica - Stomil Olsztyn 13.30 7. strefa - mag. siałkowski - mecz 1/8 finału: Puchar Polski - mecz 1/8 finału: Cracovia - Raków Częstochowa 17.30 Siatkówka mężczyzn: PlusLiga - mecz: Cuprum Lubin - BKS Visła Bydgoszcz 20.30 Siatkówka mężczyzn: PlusLiga - mecz: Asseco Resovia Rzeszów - Jastrzębski Węgiel 23.00 Piłka nożna: Puchar Polski - mecz 1/8 finału: Górnik Łęczna - Legia Warszawa 01.00 Boks: Gala w Białymstoku - walka: Michał Syrowatka - Maxim Churbanov

TV 4

06.00 Anatomia głupoty według Richarda Hammonda (22, 23)
07.00 Anatomia głupoty według Richarda Hammonda (24) - serial
07.30 Anatomia głupoty według Richarda Hammonda (25) - serial
08.00 Nasz nowy dom - reality show
09.00 Przekłeta (112) - telen., Meksyk
10.00 Przekłeta (113) - telen., Meksyk
11.00 Przekłeta (114) - telen., Meksyk
12.00 Septagon (9) - serial krym., Polska
13.00 Septagon (10) - serial krym., Pol.
14.00 STOP Drogówka - magazyn, Polska
15.00 Policjanci i Policjanci (563)
16.00 Sekrety sąsiadów (77) - serial
16.30 Sekrety sąsiadów (46) - serial
17.00 Sekrety sąsiadów (47) - serial
17.30 Septagon (87) - serial krym., Pol.
18.30 „Jak poślubić milionera” - kulisy
19.00 Policjanci i Policjanci (564)
20.00 Gwiazdy Kabaretu - program rozr.

ROZRYWKA

20.00
Gwiazdy Kabaretu

21.00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (313, 314) - serial krym., Polska
23.05 8. mila - dramat obyczajowy, USA/Niemcy 2002, wyk. Eminem
01.25 STOP Drogówka - magazyn, Polska
02.25 Interwencja - mag. reporterów
02.40 Disco Polo Life - muz., Polska 2019
03.40 Top 10 - lista przebojów - muz.
04.40 Top 10 - lista przebojów - muz.
05.45 Telezakupy TV Okazje - magazyn

TV 6

06.00 Top 10 - lista przebojów 07.00 MacGyver (93, 94) 09.00 Policjanci i Policjanci (364) 10.00 Detektywi w akcji (50, 51) 12.00 Miodowe lata (67) 12.55 Miodowe lata (28) 13.40 Bumerang (24) 14.15 Żona dla milionera 15.15 Żona dla milionera 16.15 Gliniarz i prokurator (36) 17.15 Gliniarz i prokurator (37) 18.15 Miodowe lata (45): W pułapce 19.00 Miodowe lata (62): Sprawa dla detektywa 20.00 Galileo 21.00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (143) 22.00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (144) 23.00 Braven - film sensac., Kanada 2018 01.00 STOP Drogówka 02.00 Benny Hill 02.40 Top 10 - lista przebojów 03.40 Disco Polo Life 04.40 Disco Polo Life 05.45 Telezakupy TV Okazje

TVP ROZRYWKA

06.45 Okrasa lamie przepisy 07.20 Makłowicz w podróży 07.50 Gotowi do gotowania. Start! 08.25 Familiada 08.55 Koło fortuny 09.40 Kabaret z kulisami 10.35 Nożem i widełcem 10.55 Święta wojna (260) 11.25 Muzeum Polskiej Piosenki 11.40 Familiada 12.15 Życie to kabaret Dwójki przedstawia: Kabaret Czesław i goście 14.20 The Wall. Wygraj marzenia 15.20 Kabaretowa mapa Polski 18.20 Okrasa lamie przepisy 18.55 Wszystko przed nami (49) 19.25 Magazyn z Ameryki 19.45 Dobranoc 20.00 Wiadomości, Pogoda 20.35 Sport 20.45 Na dobre i na złe (754) 21.45 Polonia 24 22.05 Halo Polonia 22.45 Wolny ekran 23.00 Z pamięci

TVP KULTURA

08.40 Dom moich synów - dramat, Pol. 1975 09.50 Nie spotykamy spokojny człowiek - komedia, Pol. 1975 11.00 Banda Rudego Pajaka (2) 11.40 Banda Rudego Pajaka (3) 12.20 Wydarzenia aktualne 13.00 Studio Kultura - rozmowy 13.20 Wielka gala operowa - Maria Callas w Paryżu - koncert, Fr. 1958 15.50 Bema pamięci rapsoz załobny - film muz., Pol. 1969 16.15 Chleb, miłość i fantazja - film obcy, Wł. 1953 18.00 Odyseja filmowa (13) 19.05 Teledyski 19.20 Kłótnie po sztuce 19.30 Kłótnie po sztuce 20.00 Informacje kulturalne 20.30 Wstęp do filmu „Julietta” - felieton, 2019 20.35 Julietta - dramat, Hiszp. 2016 22.25 Magazyn Rolling Stone: Reportaże z nadkrawędzi (5) 23.10 Tygodnik kulturalny 23.55 Muna in me - film krótkometr.

TVN SIEDEM

05.00 Szkoła (127/156) - serial, Polska
06.00 Mango - telezakupy
07.35 Sędzia Anna Maria Wesołowska (310) - serial fab-dok, Polska
08.35 Ukryta prawda (496, 497) - serial
10.35 Big Brother Pobudka 2
10.40 Sąd rodzinny (1/52) - serial, Pol.
11.40 Big Brother 2 - reality show
12.40 Zakochani po uszy (132/140)
13.10 Szpital (386) - serial paradok., Pol.
14.10 Big Brother Popołudnie 2
14.15 Sędzia Anna Maria Wesołowska (311) - serial fab-dok, Polska
15.15 Ukryta prawda (436) - serial, Pol.
16.15 Sąd rodzinny (2/52) - serial, Pol.
17.15 Big Brother Podwieczorek 2
17.20 SOS. Ekipy w akcji (53/60)
18.25 Brzydula (62/180) - serial, Polska
19.00 Kuchenne rewolucje 6: Chodźcie, restauracja Kameralna
20.00 Big Brother 2 - reality show

SENSACYJNY

21.00
Teoria spisku

21.00 Teoria spisku - film sensacyjny, USA 1997, reż. Richard Donner, wyk. Mel Gibson, Julia Roberts, Patrick Stewart, Cyk Cozart, Steve Kahan
23.40 Big Brother+ 2 - reality show
00.15 Czas na przyjaźń - komediodramat, USA 2013, reż. Malcolm D. Lee, wyk. Monica Calhoun, Morris Chestnut
02.50 Noc Magli
04.55 Zakończenie programu

TV TRWAM

16.00 Informacje dnia 16.10 Siódmy sakrament 16.35 Świat na wyciągnięcie ręki (6) 17.00 Nasze pasje 17.30 Okiem kamery 17.55 Rekolacje adwentowe. Adwentowe rekolacje o mistyce codzienności 18.00 Anioł Pański 18.05 Informacje dnia 18.15 Westerplatte młodych 18.55 Przegląd katolickiej tygodnika „Niedziela” 19.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu 19.30 Opowieści Theo (3) 19.45 Modlitwa z telefonem udziałem dzieci 20.00 Informacje dnia 20.20 Różaniec 20.50 Myśląc Ojczyzna 21.00 Apel Jasnogórski 21.20 Informacje dnia 21.40 Polski punkt widzenia 22.00 Ziemia Obiecana (62) 22.50 100 cudownych miejsc na świecie 23.00 Święty Mikołaj - historia prawdziwa - film dok., USA 2015

ATM ROZRYWKA

06.00 Disco Gramy 07.00 TV Okazje 07.30 Awantura o kasę 08.25 Awantura o kasę 09.20 Gra w ciemno 10.20 Pierwsza miłość (2959) 11.05 Ewa gotuje 11.35 Ewa gotuje 12.00 Na rybie 12.30 Zoooo - praktykanci! 13.00 Gang Olsewa wpada w szal - komedia, Dania 1976 15.05 Świat według Kiepskich (50) 15.30 Show Tracey Ullman 2 (3) 16.10 Świat według Kiepskich (175, 176) 17.00 Siołki (5) 18.00 Malolaty (37) 19.05 Gang Olsewa uderza ponownie - komedia, Dania 1977 21.10 Świat według Kiepskich (314, 315) 22.15 Show Tracey Ullman 2 (3) 22.50 Brygada Acapulco (22, 23) 00.45 TV Okazje 01.15 Świat według Kiepskich (228) 02.00 Siołki (33) 03.00 Pielęgniarki (152) 04.00 Disco Gramy

TVP HISTORIA

09.55 Sensacje XX wieku 10.50 Koko historii 11.30 Przystanek Historia (9) 12.05 Królowa Bona (12) 13.00 Historia jedzenia po amerykańsku (4) 14.15 Dziewicza Nowa Zelandia (1) 15.10 Ultroncy Świat Aleksandra Wielkiego (3) 16.05 Major - film dok., Pol. 2011 16.45 Historia Polski: Lot do wolności - film dok., Pol. 2019 17.50 Poszukiwacze skarbów (16-ost.) 18.20 Ex Libris 18.40 Polska Kronika Filmowa 18.55 Quo vadis (6-ost.) 20.00 Polska 100 lat: Spory o kształt ustroju II RP - film dok., Pol. 2030 Ekspertyza 21.00 Amerykańskie dynastie - klan Kennedych (6-ost.) 22.00 W pół do Trzeciej RP 22.35 Czas przeszły niedokonyany. Gustaw Herling-Grudziński 23.10 Miasta z popiołów - film dokumentalny, Polska 2016 00.10 Sensacje XX wieku

8 GRUDNIA
NIEDZIELA

TVP 1

05.15 Klan (3567) - telenowela, Polska
05.35 Klan (3568) - telenowela, Polska
06.05 Słownik polsko@polski
06.35 wojko.polskie.pl - cykl rep.
07.00 Transmisja mszy świętej
08.00 Tydzień - magazyn rolniczy, Polska
08.30 Zakochaj się w Polsce - mag.
09.05 Ziarno - program dla dzieci
09.35 Las bliżej nas (14) - serial, Polska
10.00 Polskie drogi (11-ost.) - serial, Pol.
11.55 Między ziemią a niebem - mag.
12.00 Anioł Pański - program religijny
12.15 Między ziemią a niebem - mag.
12.45 Misja Bangladesz: Bóg nie zapominał o Bangladeszu - rep.
13.15 Dzikie metropolie (1/3) - film dok.
14.15 Z pamięci - cykl felietonów, Polska
14.25 Komisarz Alex 13 (161) - serial
15.15 Skoki narciarskie - studio
15.30 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Niżnym Tagile

OBYCZAJOWY



21.15
Zanim się pojawiłeś

17.30 Teleexpress - program inf.
17.35 Dziewczyny ze Lwowa 4 (50)
18.30 Jaka to melodia?
19.25 Sport, Wiadomości, Pogoda
20.15 Młody Piłsudski (2/13) - serial
21.15 Zanim się pojawiłeś - film obyczajowy, USA/Wielka Brytania 2016
23.15 Pojedynek na pustyni - thriller, USA 2014, wyk. Michael Douglas
00.55 Jaka to melodia?

TV PULS

05.40 Tajemnice medyczne (3, 4) 07.30 Lombard. Życie pod zastaw 2 (74, 75) 09.35 Zandam na emeryturze - komedia, Francja/Włochy 1970 11.40 Córka Czarownicy - film przygodowy, USA 2009 13.40 Najpiękniejsze baśnie: Magiczne pióro - baśń filmowa, Czechy/Słowacja/Dania 2018 15.40 7 krasnoludków - Las to za mało! - komedia, Niemcy 2006 17.35 Gwiezdne wojny: Część 5 - Imperium kontratakuje - film SF, USA 1980 20.00 Need for Speed - film sensacyjny, USA/Filipiny/Wlk. Brytania 2014 22.25 Igrzyska śmierci - dramat, USA 2012 01.20 Skorpion 3 (15) 02.10 Zobacz to! Błęsiada na cztery pory roku (6) 02.50 Dyżur 2 (18) 03.25 Tak jest świat 4 04.20 Menu na miarę 04.55 Z archiwum policji (4, 10)

TVP INFO

05.55 Powitanie - Poranek: Serwis Info 05.59 Serwis Info, Pogoda Info 09.50 Serwis Info 17.05 Pogoda Info 11.02 Serwis Info weekend, Pogoda Info 14.59 Serwis Info weekend 15.30 Kościół z bliska 15.59 Info dzień 16.52 Pogoda Info 17.00 Serwis Info weekend 17.31 Teleexpress 17.35 Teleexpress Extra 18.00 Panorama 18.18 Serwis Info weekend 18.30 Studio Zachód 19.00 Głębia ostrości 19.25 Serwis Info weekend 19.30 Wiadomości 19.58 Gość „Wiadomości” 20.13 Minęła dwudziesta 21.00 W pełnym świetle 21.24 Flesz Info Wieczór 21.40 Studio LOTTO 21.49 Strefa starcia 23.00 INFO wieczór 23.21 Nie da się ukryć extra 00.00 Serwis Info weekend 00.03 Magazyn śledczy Anity Gargas

POLSAT SPORT NEWS

06.00 Piłka nożna: Liga holenderska - mecz: PSV Eindhoven - Fortuna Sittard 08.00 Sport Blesz 08.07 KOTV Weekly 09.00 Snowboard: Zawody PS w Bannioje 12.10 Piłka nożna: Liga holenderska - mecz: SBV Vitesse - Feyenoord 14.00 Tyżwiarstwo figurów: Final GP w Turynie - pokazy mistrzów 15.00 Skeleton: Zawody PS w Lake Placid - mężczyźni 16.30 Skeleton: Zawody PS w Lake Placid - mężczyźni 18.00 Siatkówka mężczyzn: Liga włoska - mecz: Vero Volley Monza - Globo Banca Popolare del Frusinate Sora 20.00 Bobsleje: Zawody PS w Lake Placid - dwójki 21.30 Bobsleje: Zawody PS w Lake Placid - dwójki 22.30 Piłka nożna: Liga czeska - mecz: AC Sparta Praga - FK Mladá Boleslav 01.00 Sporty walki

TVP 2

04.35 Słowo na niedzielę: Poszukiwaczka Słowa - program religijny
04.45 Barwy szczęścia (2149, 2150)
05.50 Barwy szczęścia (2151) - serial
06.20 M jak miłość (1475) - serial, Pol.
07.15 Pytanie na śniadanie - magazyn
11.45 The Voice Senior: Przesłuchania w ciemno - widowisko, Polska 2019
12.50 The Voice Senior: Przesłuchania w ciemno - widowisko, Polska 2019
14.00 Familiada - teleturniej
14.35 Koło fortuny - teleturniej, Polska
15.15 Szansa na sukces. Opole 2020
16.25 Rodzinka.pl (266): Szalona babcia
16.55 Na dobre i na złe (759): Nikt nie jest wyspą - serial obycz., Polska
18.00 Panorama, Pogoda - program inf.
18.25 Czar par - teleturniej, Polska 2019
19.30 Czar par - dogrywka - teleturniej
20.05 Muzyka, taniec, zabawa - koncert, Polska 2019

KOMEDIA



21.00
22 Jump Street

21.00 22 Jump Street - komedia kryminalna, USA 2014, reż. Phil Lord, Christopher Miller, wyk. Jonah Hill
23.05 Echo serca 2 (31) - serial, Polska
23.55 Boski porządek - komediodramat, Szwajcaria 2017, reż. Petra Biondina Volpe, wyk. Marie Leuenberger
01.35 Seks, miłość i terapia - komedia romantyczna, Francja/Belgia 2014
03.05 Zakończenie programu

PULS 2

05.50 Królowie aukcji 3 (6) 06.20 Wojciech Cejrowski. Boso - Etiopia (4, 5): Naturalny porządek rzeczy: Karawana soli 07.35 Komatki snowboardzista - komedia, Kanada 2003 09.30 Barbie: Supersieczniarki - film anim., USA 2015 10.55 Lis i pies - film anim., USA 1981 12.40 Fineasz i Ferb: Podróż w drugim wymiarze - film anim., USA 2011 14.05 Zandam i kosmici - komedia, Fr. 1979 16.00 Kabaretobranie 2017, czyli 9 Zielonogórska Noc Kabaretowa 17.00 Kabaretobranie 2017, czyli 9 Zielonogórska Noc Kabaretowa 18.00 Lombard. Życie pod zastaw 4 (147, 148, 149, 150, 151) 22.55 Agenci NCIS 12 (21, 22) 00.35 Lekarze na start (12) 01.20 Niesamowite! (11, 12, 13, 14) 03.45 Na jedwabnym szlaku (3, 4, 5) 05.35 Dyżur (13)

FOKUS TV

06.00 Wehikuł czasu 06.05 Redakcja: Dział Śledczy (13) 07.05 Wehikuł czasu 07.25 Niebezpieczeństwo nadchodzi (6) 07.45 Sąsiedzi (19-27) 09.35 Ekstremalne oeski (3) 10.30 Supermasyż (2) 11.30 Starożytni kosmici (18) 12.25 Patrol Tatr 13.25 Gwiazdy lombardu 15.00 Kryptonim: szef (3) 15.55 OSP Na ratunek! 3 (6) 17.00 Na lodowym szlaku 18.00 Na lodowym szlaku 19.00 Rolnicy. Podłazie (6, 7) 21.00 NRD - skradzione dzieci - film dok. Fr. 2016 22.10 Niesamowite zagadki medyczne (10) 23.10 Moja nowa twarz - film dok. Wlk. Brytania 2006 00.35 Kowboje oceanów (6) 01.30 Największe kłamstwa świata (2) 02.30 Tajemnice historii (9, 10) 03.40 Elektryczni (8) 04.20 Patrol Tatr 05.00 Patrol Tatr

EUROSPORT 1

06.30 Snooker 08.35 Kombinacja norweska 10.10 Biegi narciarskie - studio 10.15 Biegi narciarskie: Zawody PS w Lillehammer 11.30 Biegi narciarskie: Zawody PS w Lillehammer 12.10 Biegi narciarskie: Zawody PS w Lillehammer 13.00 Kombinacja norweska - studio 13.15 Kombinacja norweska: Zawody PS w Lillehammer 14.00 Skoki narciarskie - studio 14.15 Skoki narciarskie: Zawody PS w Niżnym Tagile 15.20 Skoki narciarskie - studio 15.30 Skoki narciarskie: Zawody PS w Niżnym Tagile 17.15 Skoki narciarskie - studio 17.45 Narciarstwo alpejskie: Zawody PS w Beaver Creek 19.00 Narciarstwo alpejskie: Zawody PS w Lake Louise 20.30 Narciarstwo alpejskie: Zawody PS w Beaver Creek 22.00 Wiadomości 22.05 Jeździectwo 23.30 Wiadomości

POLSAT

04.55 Disco Gramy - muz., Polska 2018
05.40 Telezakupy TV Okazje - magazyn
06.00 Nowy dzień - program inf.
07.40 Kraina lodu: przygoda Olafa - film animowany, USA 2017
08.05 Wędrowki z dinozaurami - film animowany, USA 2013
09.55 Jak długo jeszcze? - komedia, USA/Kanada 2007, reż. Steve Carr, wyk. Ice Cube, Nia Long
11.55 Opowieści z Narnii: Lew, Czarownica i stara szafa - film przygodowy, USA 2005, reż. Andrew Adamson, wyk. Georgie Henley, William Moseley, Skandar Keynes
14.55 Speed 2: Wyścig z czasem - film sensacyjny, USA 1997, reż. Jan de Bont, wyk. Sandra Bullock, Willem Dafoe, Jason Patric
17.40 Nasz nowy dom - reality show
18.50 Wydarzenia, Sport, Pogoda - inf.

WIDOWISKO



20.00
Miss Polski 2019

19.30 Państwo w państwie - public.
20.00 Miss Polski 2019 - widowisko
23.05 Siad (92) - serial krym., Polska
00.05 Trans - thriller, Wielka Brytania/Francja/USA 2013, reż. Danny Boyle, wyk. James McAvoy, Vincent Cassel, Rosario Dawson
02.15 Apokalypso - dramat przygodowy, USA 2006, reż. Mel Gibson, wyk. Rudy Youngblood, Dalia Hernández

STOPKLATKA TV

06.00 Porozmawiajmy - film krótkometrażowy, USA 2018 06.10 Wygrac, przepracuj albo poleć 06.40 Scena śmiechu 07.30 Komisarz Rex 11 (147, 148, 149): Oczy kota: Imiona gwiazd: Dawna sprawa 10.20 Przygody Merlina 3 (37, 38, 39): Cień czarodziej: Przybycie Artura - Część 1: Przybycie Artura - Część 2 13.05 Błękitna laguna - film obycz., USA 1980 15.25 Silverado - western, USA 1985 18.00 Poirot: Dwanaście prac Herkulesa - film krym., Wlk. Brytania 2013 20.00 Sanctum - dramat, USA/Australia 2011 22.10 Prawo ojca - dramat, Pol. 1999 00.30 Ewa - dramat, Pol. 2010 02.45 MiłośćKropka.pl (8, 9) 04.35 Ahmed i Markus - etiuda film., Szwecja 2018 04.50 TV okazje 05.59 Zakończenie programu

TVP 3

09.00 Luksus na pokładzie - tajemnice budowy najdroższego statku świata (1) - film dok., Wlk. Brytania 2016 09.45 Antenowe rewanże 10.00 Program lokalny 12.05 Głos regionów 13.00 Piosenka dla Ciebie 14.05 Piosenka u Ciebie 14.35 Rączka gotuje 15.15 Klucznik - dramat, Pol. 1979 16.40 Pogoda 16.45 Dziennik regionów - tematy dnia 17.00 Tydzień 17.30 Program lokalny 20.00 Szansa na sukces: Opole 2020 - widowisko, Pol. 2019 21.00 Cafe piosenka 21.30 Program lokalny 22.00 Dziennik regionów 22.25 Regionalny magazyn sportowy - niedziela 22.40 Pogoda 22.45 Kryminalna siódemka 23.05 Sady, przesydy: Rozróby u Kuby 23.45 Sady, przesydy 00.00 Sady, przesydy 01.00 Pogoda

TVP SPORT

06.00 Piłka nożna: PKO Ekstraklasa 08.05 Boks: Gala w Ad-Dirijji 09.05 Boks: Walka o pasy WBO Super World, IBF World, WBO World i IBO World w Ad-Dirijji 10.10 Biegi narciarskie: Zawody PS w Lillehammer 11.30 Boks: Walka o pas WBC World w Nowym Jorku 12.35 Piłka ręczna mężczyzn - studio 12.55 Piłka ręczna mężczyzn: PGNiG Superliga 15.05 Skoki narciarskie - studio 15.30 Skoki narciarskie: Zawody PS w Niżnym Tagile 17.55 Pływanie: ME na krótkim basenie - Glasgow 2019 20.15 Boks: Gala w Ad-Dirijji 21.05 Boks: Walka o pasy WBO Super World, IBF World, WBO World i IBO World w Ad-Dirijji 22.10 Sportowy wieczór 22.50 Sporty walki: ONE Championship - Mark of Greatness 00.40 Boks: Walka o pas WBC World w Nowym Jorku

TVN

04.50 Uwaga! - magazyn, Polska
05.15 Mango - telezakupy
07.30 Dzień Dobry TVN - mag., Pol. 2019
11.00 Domowe rewolucje - rozr.
12.00 Co za tydzień - magazyn
12.35 Wehikuł czasu - film SF, USA 2002, reż. Simon Wells, wyk. Guy Pearce, Mark Addy, Phyllida Law, Orlando Jones, Jeremy Irons
14.30 Piraci z Karaibów: Kłątwa „Czarnej Perły” - film przygodowy, USA 2003, reż. Gore Verbinski, wyk. Johnny Depp, Keira Knightley, Orlando Bloom, Jack Davenport, Geoffrey Rush
17.30 Big Brother Tydzień 2
18.30 My Way - program rozr., Pol. 2019
19.00 Fakty, Sport, Pogoda - inf.
19.44 Raport smogowy - poznaj kolory powietrza - program informacyjny
19.45 Uwaga! - magazyn, Polska
20.00 MasterChef - rozr., Polska 2019

HORROR



21.30
Hellboy 2: Złota armia

21.30 Hellboy 2: Złota armia - horror SF, USA/Niemcy 2008, reż. Guillermo del Toro, wyk. Ron Perlman, Selma Blair, Doug Jones, John Alexander
23.55 Klucz do koszmaru - horror, USA/Niemcy 2005, reż. Iain Softley, wyk. Kate Hudson, Gena Rowlands
02.05 Big Brother Tydzień 2
03.05 Uwaga! - magazyn, Polska
03.25 NOC Magii

TTV HD

07.10 Nauka jazdy 07.40 Nauka jazdy 08.10 Gogglebox 08.45 Express, Pogoda 09.05 Najdłuższe prezenty świata - film dok., Wlk. Brytania 2017 10.05 Patent na... 10.45 Express, Pogoda 11.05 O tym się nie mówi 11.25 Defacto 11 11.55 Dżentelmeni i wieśniacy 3 (3) 12.55 Damsy i wieśniaczki. Za granicą (11) 14.00 Vlogbox. W necie 14.40 Gogglebox. Przed telewizorem 11 15.45 Express, Pogoda 16.05 Damsy i wieśniaczki. PL (9) 17.05 Patent na... 17.45 Express, Pogoda 18.00 O tym się nie mówi 18.15 Królowe życia 6 (3, 4) 19.45 Express, Pogoda 20.05 Defacto 7 20.30 Defacto 9 21.00 Dżentelmeni i wieśniacy 3 (4) 22.00 Druga twarz 2 23.00 Królowe życia 6 (3) 23.45 Vlogbox. W necie

TVP POLONIA

07.15 Pytanie na śniadanie 11.30 Ziarno 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.45 Spotkanie ze świętym 13.00 Transmisja mszy świętej 14.15 Biała wizytówka (5) 15.15 Opole 2018 na bis - koncert, Pol. 2018 15.40 Lajki 16.00 Prywatne życie zwierząt 3 (9) 16.30 Leśniczówka (11) 16.55 Leśniczówka (112) 17.30 Teleexpress 17.55 M jak miłość (1469) 18.50 Scena alternatywna - koncert, Pol. 2017 19.15 Czy wiesz, że... 19.25 Nela Mała Reporterka 19.45 Dobranoc! 20.00 Wiadomości, Pogoda 20.40 Bliźni pamięci - spektakl teatralny, Pol. 2019 21.50 Wszystko, co Kocham - dramat, Pol. 2009 23.40 Niedziela z... 00.25 M jak miłość (1469)

POLSAT SPORT

06.00 Siatkówka mężczyzn: PlusLiga - mecz: Asseco Resovia Rzeszów - Jastrzębski Węgiel 08.30 Siatkówka mężczyzn: PlusLiga - mecz: Cerrad Enea Czarni Radom - MKS Stępsk Małow-Sułwaki 11.00 Cafe Futbol - mag. piłkarski 12.30 Siatkówka mężczyzn: PlusLiga - mecz: Trefl Gdańsk - Grupa Azoty ZAKSA Kędzierzyn-Koźle 14.45 Siatkówka mężczyzn: PlusLiga - mecz: PGE Skra Belchatów - Aluron Virtus CMC Zawiercie 17.30 Koszykówka mężczyzn: Energa Basket Liga - mecz: King Szczecin - MKS Dąbrowa Górnicza 20.30 Siatkówka mężczyzn: PlusLiga - mecz: GKS Katowice - VERVA Warszawa ORLEN Paliwa 23.00 Siatkówka mężczyzn: PlusLiga - mecz: Indykpol Olsztyn - MKS Będzin 01.00 Boks: Rocky Boxing Night w Kościerzynie

TV 4

06.00 Pan Peabody i Sherman Show (29, 30) - serial animowany, USA
06.55 101 dalmatyńczyków (46) - serial
07.25 101 dalmatyńczyków (47) - serial
07.55 101 dalmatyńczyków (48) - serial
08.25 101 dalmatyńczyków (49) - serial
08.55 Baśń o sześciu łabędziach - film familijny, Niemcy 2012, reż. Karola Hattop, wyk. Julia Jäger
10.55 Galileo - pr. popularnonaukowy
11.55 Galileo - pr. popularnonaukowy
12.55 Gwiazdy Kabaretu - rozr.
13.55 Gwiazdy Kabaretu - rozr.
14.55 Poszukiwacze świętej wioźni - film przygodowy, Niemcy 2010
17.30 Wierna jak pies. Policjantki i policjanci - film sensacyjny, Polska 2015, reż. Jakub Miszczak
19.00 Galileo - pr. popularnonaukowy
20.00 Skazany na piekło - dramat sensacyjny, USA 2003, reż. Ringo Lam

DRAMAT



20.00
Skazany na piekło

22.00 8. mila - dramat obyczajowy, USA/Niemcy 2002, wyk. Eminem
00.25 Tuż przed tragedią (2): Katastrofa helikoptera - serial
01.25 Tuż przed tragedią (3): Pożar w kokpicie - serial, Wielka Brytania
02.25 Interwencja - mag. reporterów
02.40 Disco Polo Life - muz., Polska 2019
03.40 Top 10 - lista przebojów - muz.
05.45 Telezakupy TV Okazje - magazyn

TV 6

06.00 Top 10 - lista przebojów 07.00 Colombo: Wróbel w garści - film krym., USA 1992 09.00 Galileo 10.00 Galileo 11.00 Wielka draka w chińskiej dzielnicy - komedia, USA 1986 13.05 Detektyw Monk (11, 12) 15.00 Policjantki i Policjanci (365, 366) 17.00 Policjantki i Policjanci (367) 18.00 Policjantki i Policjanci (368) 19.00 Policjantki i Policjanci (369) 20.00 Galileo 21.00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (147) 22.00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (148) 23.00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (122) 00.00 Hawaje 5-0 (22) 00.55 Hawaje 5-0 (23) 01.55 Włascy móch (107) 02.25 SuperLudzie Extra 02.40 Top 10 - lista przebojów 03.40 Disco Polo Life 05.45 Telezakupy TV Okazje

TVN SIEDEM

05.00 Ukryta prawda (497) - serial, Pol.
06.00 Mango - telezakupy
08.05 Big Brother 2 - reality show
11.05 Zakochani po uszy (129, 130/140)
12.15 Zakochani po uszy (131/140)
12.50 Zakochani po uszy (132/140)
13.25 Brzydula (59/180) - serial, Polska
13.55 Brzydula (60/180) - serial, Polska
14.30 Brzydula (61/180) - serial, Polska
15.05 Brzydula (62/180) - serial, Polska
15.40 W krzywym zwierciadle: Strzelając śmiechem - komedia sensacyjna, USA 1993, reż. Gene Quintano, wyk. Emilio Estevez, Samuel L. Jackson, Jon Lovitz, Tim Curry
17.20 Jupiter: Intronizacja - film SF, USA/Wielka Brytania 2015, reż. Andy Wachowski, Lana Wachowski, wyk. Mila Kunis, Channing Tatum, Sean Bean, Eddie Redmayne
20.00 Big Brother Arena 2

KOSTIUMOWY



21.30
47 roniów

21.30 47 roniów - film kostiumowy, USA 2013, reż. Carl Rinsch, wyk. Keanu Reeves, Hiroyuki Sanada, Ko Shibasaki, Tadanobu Asano, Min Tanaka
23.55 Kandydat - thriller, USA 2004, reż. Jonathan Demme, wyk. Denzel Washington, Liev Schreiber, Meryl Streep, Jeffrey Wright, Pablo Schreiber
02.40 NOC Magii
04.55 Zakończenie programu

TV TRWAM

16.00 Oddanie czci Niepokalanej na Placu Hiszpańskim w garści - film krym., Pol. 2019 17.30 Okiem kamery 17.55 Relekwieje adwentowe. Adwentowe rekwieje o mistyce codzienności 18.00 Uroczystości z okazji 28. rocznicy powstania Radia Maryja z Bydgoszczy 19.25 Święty na każdy dzień 19.30 Historia Starego Testamentu (7) 20.00 Informacje dnia 20.20 Różaniec 20.50 Mysłac Ojczyzna 21.00 Apel Jasnogórski 21.20 Informacje dnia 21.40 Święty na każdy dzień 21.45 Samson i Dalila (6) 22.30 Ostatni rzeźbiarz w szkole 22.50 100 cudownych miejsc na świecie 23.00 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej 23.30 Tam, gdzie Bóg płacze 00.00 Pr. powtórkowe

ATM ROZRYWKA

06.00 Disco Gramy 07.00 TV Okazje 07.30 Ewa gotuje 08.00 Ewa gotuje 08.30 Zooooo - praktykanci! 09.00 Pierwsza miłość (2955, 2956, 2957, 2958, 2959) 12.35 Na rybie 13.05 Gang Olsena wpada w szal - komedia, Dania 1976 15.10 Świat według Klepskich (307, 309, 311, 313) 17.10 Gang Olsena uderza ponownie - komedia, Dania 1977 19.15 Zooooo - praktykanci! 19.45 Zameldowani (6): Podwójna randka 20.15 Amerykanin - dramat, USA 2010 22.20 Świat według Klepskich (318, 319): Syn Niliu, Wszelobocny 23.25 Zabójcze kłamstwa - film sensacyjny, USA 2009 01.15 Na krawędzi (6) 02.15 Siolki (35) 03.20 Lokalne wieści Wrocławia 04.00 Disco Gramy 05.00 Disco Gramy

TVP HISTORIA

08.10 Non possumus. Prymas Stefan Wyszyński (2) - film dok., Pol. 2001 09.10 Rodzina Lesińskich (3) 09.40 Rodzina Lesińskich (4) 10.15 Okrasa lamie przepisy 10.45 Saga prastarej puszczy 11.50 Dziwiczka Nowa Zelandia (1) 12.45 Jedwabny szlak (2) - film dok., Wlk. Brytania 2016 13.50 Archiwum zimnej wojny 14.30 Kariera Nikodema Dyzmy (5) 15.30 Kariera Nikodema Dyzmy (6) 16.40 Wielka gra 17.40 Wojownicy czasu 18.15 Wiedźmin (7) 19.10 Amerykanin z Torunia - film dok., 2019 19.40 Podróż Olgi T. - film dok., Pol. 1996 20.20 Amerykańskie dynastie - klan Kennedych (6-ost.) 21.10 Prawdziwe miejsce - western, USA 2010 23.10 Historia w postaciach zapisana 01.20 Chłoch Pana Boga (2) - film obyczajowy, Polska 1988

9 GRUDNIA
PONIEDZIAŁEK

TVP 1

05.05 Jeden z dziesięciu - teleturniej
05.40 Jaka to melodia?
06.15 Przysięga (66) - telenowela, Turcja
07.05 Elif (623) - serial obcy, Turcja
08.00 Wiadomości, Pogoda - inf.
08.15 Kwadrans polityczny - public.
08.40 Korona królów - taka historia... (48)
09.20 Ranczo 6 (70) - serial obcy, Pol.
10.15 Komisarz Alex 5 (65) - serial, Pol.
11.05 Ojciec Mateusz 18 (233) - serial
12.00 Wiad., Agrobiznes, Agropogoda
12.39 Magazyn rolniczy - mag. rolniczy
12.50 Dzikie metropolie (1/3) - film dok.
14.00 Elif (624) - serial obcy, Turcja
15.00 Wiadomości, Pogoda, Alarm!
15.35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16.05 Przysięga (67) - telenowela, Turcja
17.00 Teleexpress, Pogoda - inf.
17.25 Jaka to melodia?
18.00 Klan (3569) - telenowela, Polska
18.30 Korona królów (298) - telen. hist.

TEATR



21.00 W małym dworku
18.55 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19.25 Sport, Wiad., Pogoda, Alarm!
20.30 Leśniczówka (170) - telen., Polska
21.00 Teatr Telewizji: W małym dworku - sztuka Stanisława Ignacego Witkiewicza, Polska 2019
22.25 Świat bez fikcji: Syria - atak na Różnię - film dok., Polska 2019
23.25 Życie na gorąco (6/9) - serial
01.00 Zanim się pojawiłeś - film obcy.

TVP 2

04.45 Koło fortuny - teleturniej, Polska
05.20 Doktor z alpejskiej wioski - nowy rozdział (149) - serial
06.15 Coś dla ciebie - magazyn
06.40 Familiada - teleturniej
07.15 Pytanie na śniadanie - magazyn
11.25 Rodzinka.pl (50) - serial kom., Pol.
11.55 Barwy szczęścia (2151) - serial
12.30 Koło fortuny - teleturniej, Polska
13.05 Teściowie i synowie. Kto tu rządzi?
13.35 Gotowi do gotowania. Start!
14.05 Coś dla ciebie - magazyn
14.30 Operacja zdrowie! - magazyn
15.10 Doktor Kleist - lekarz rodzinny (25)
16.00 Koło fortuny - teleturniej, Polska
16.35 Familiada - teleturniej
17.10 Wieź miłość (198) - telen., Turcja
18.00 Panorama, Pogoda - program inf.
18.30 Gotowi do gotowania. Start!
18.55 Teściowie i synowie. Kto tu rządzi?
19.35 Barwy szczęścia (2151) - serial

SERIAL



20.55 M jak miłość (1476)
20.10 Barwy szczęścia (2152) - serial
20.40 Kulisy serialu „M jak miłość”
20.55 M jak miłość (1476) - serial, Polska
21.50 Mnie się nie martw 11 (12/13)
22.50 Serena - dramat obyczajowy, USA/Francja/Czechy 2014
00.50 Głęboka woda (8/13) - serial, Pol.
01.50 Boski porządek - komediodramat, Szwajcaria 2017
03.25 Zakończenie programu

POLSAT

04.55 Disco Gramy - muz., Polska 2018
05.40 Telezakupy TV Okazje - magazyn
06.00 Nowy dzień - program inf.
09.00 Malanowski i partnerzy (212)
09.30 Malanowski i partnerzy (213)
10.00 Dzień, który zmienił moje życie (130) - serial paradok., Polska
11.00 Dlaczego ja? (773) - serial, Polska
12.00 Gliniarze (324) - serial, Polska
13.00 Trudne sprawy (820) - serial, Pol.
14.00 Pierwsza miłość (2969) - serial
14.45 Dlaczego ja? (906) - serial, Polska
15.50 Wydarzenia - program inf.
16.10 Pogoda - program informacyjny
16.15 Interwencja - mag. reporterów
16.30 Na ratunek 112 (249) - serial, Pol.
17.00 Gliniarze (179) - serial, Polska
18.00 Pierwsza miłość (2970) - serial
18.50 Wydarzenia, Sport, Pogoda - inf.
19.30 Świat według Kiepskich (54) - serial komedowy, Polska

DRAMAT



20.05 Apocalypso
20.05 Apocalypso - dramat przygodowy, USA 2006, reż. Mel Gibson, wyk. Rudy Youngblood, Dalia Hernández, Jonathan Brewer, Morris Birdyellowhead, Carlos Emilio Báez
23.00 Oczy smoka - film sensacyjny, USA 2012, reż. John Hyams, wyk. Cung Lee, Jean-Claude Van Damme
01.00 Uwiedziona - dramat krym., USA 2015
03.05 Tajemnice losu - program rozr.

TVN

04.50 Uwaga! - magazyn, Polska
05.15 Mango - telezakupy
06.20 My Way - program rozr., Pol. 2019
06.50 Nowa Maja w ogrodzie 3 - mag.
07.20 Akademia ogrodnika - magazyn
07.30 Dzień Dobry TVN - mag., Pol. 2019
11.00 Ukryta prawda (714) - serial, Pol.
12.00 Szkoła (458) - serial paradok., Pol.
13.00 19+ (478) - serial paradok., Polska
13.30 Kobieta na krańcu świata (1/5)
14.00 Ugotowani - reality show, Pol. 2018
15.00 Szpital (493) - serial paradok., Pol.
16.00 Szkoła (460) - serial paradok., Pol.
17.00 Kuchenne rewolucje
18.00 Ukryta prawda (715) - serial, Pol.
19.00 Fakty, Sport, Pogoda - inf.
19.49 Raport smogowy - poznaj kolory powietrza - program informacyjny
19.50 Uwaga! - magazyn, Polska
20.10 Doradca smaku: Quesadilla z kurczakiem i awokado

MEDYCZNY



21.30 Klinika bez tajemnic
20.15 Na Wspólnej (2990) - serial, Pol.
20.55 Milionerzy - teleturniej, Pol. 2018
21.30 Klinika bez tajemnic - med.
22.30 Osaczeni - thriller, USA 2015, reż. John Erick Dowdle, wyk. Owen Wilson, Lake Bell, Claire Geare, Pierce Brosnan
00.40 Co za tydzień - magazyn
01.15 Kobieta na krańcu świata (2)
01.50 Uwaga! - magazyn, Polska
02.15 NOC Magii

TV 4

06.00 Anatomia głupoty według Richarda Hammonda (24-26) - serial
07.30 Anatomia głupoty według Richarda Hammonda (27) - serial
08.00 Nasz nowy dom - reality show
09.00 Przeklęta (115) - telen., Meksyk
11.00 Przeklęta (116) - telen., Meksyk
11.00 Przeklęta (117) - telen., Meksyk
12.00 Septagon (11) - serial krym., Polska
13.00 Septagon (12) - serial krym., Pol.
14.00 STOP Drogówka - magazyn, Polska
15.00 Policjantki i Policjanci (564)
16.00 Sekrety sąsiadów (76) - serial
16.30 Sekrety sąsiadów (80) - serial
17.00 Sekrety sąsiadów (48) - serial
17.30 Sekrety sąsiadów (49) - serial
18.00 Septagon (88) - serial krym., Pol.
19.00 Policjantki i Policjanci (565)
20.00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (317) - serial krym., Polska
21.00 Gwiazdy Kabaretu - rozr.

SERIAL



20.00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (317)
22.10 Śmierć na 1000 sposobów (8)
22.40 Śmierć na 1000 sposobów (9)
23.00 Zaginiony batalion - film wojenny, USA/Luksemburg 2001
01.00 Galileo - pr. popularnonaukowy
02.00 Polityka na ostro - public.
03.05 SuperLudzie (20, 21) - serial dok.
04.05 Atleci - magazyn sportowy
04.40 Trans World Sport - magazyn
05.45 Telezakupy TV Okazje - magazyn

TVN SIEDM

05.00 Szkoła (128/156) - serial, Polska
06.00 Mango - telezakupy
07.35 Sędzia Anna Maria Wesołowska (311) - serial fab-dok., Polska
08.35 Ukryta prawda (498, 499) - serial
10.35 Big Brother Pobudka 2
10.40 Sąd rodzinny (2/52) - serial, Pol.
11.40 Big Brother 2 - reality show
12.40 Zakochani po uszy (132/140)
13.10 Kuchenne rewolucje 6: Chodzież, restauracja Kameralna
14.10 Big Brother Popołudnie 2
14.15 Sędzia Anna Maria Wesołowska (312) - serial fab-dok., Polska
15.15 Ukryta prawda (437) - serial, Pol.
16.15 Sąd rodzinny (3/52) - serial, Pol.
17.15 Big Brother Podwieczorek 2
17.20 SOS. Ekipy w akcji (54/60)
18.20 Brzydula (63, 64/180) - serial
19.30 Zakochani po uszy (133/140)
20.00 Big Brother 2 - reality show

SENSACYJNY



21.00 Ostatnia misja
21.00 Ostatnia misja - film sensacyjny, Polska 1999, reż. Wojciech Wójcik, wyk. Peter J. Lucas, Janusz Gajos, Ewa Gorzelak, Mirosław Baka
23.15 Big Brother Nocą 2 - reality show
23.50 Oujia - horror, USA 2014, reż. Stiles White, wyk. Olivia Cooke, Ana Coto
01.40 Druga strona medalu 4
02.20 NOC Magii
04.55 Zakończenie programu

TV PULS

06.00 112 - na każde wezwanie (20, 21)
07.00 Kobra - oddział specjalny (4)
08.00 Lombard. Życie pod zastaw 2 (78)
09.00 Rodzinny interes (8)
10.00 Zaklinaczka duchów 4 (79, 80)
12.00 Kobra - oddział specjalny (4, 5)
14.00 Agenci NCIS: Los Angeles 9 (11)
15.00 Lombard. Życie pod zastaw 2 (79)
16.00 Rodzinny interes (8, 9)
18.00 Lombard. Życie pod zastaw 4 (156, 157)
20.00 Kickboxer 2: Godzina zemsty - film sensac., USA 1991
21.55 Champion 2 - dramat, USA 2006
23.50 Zasady walki 3: Odkupienie - film sensac., USA 2009
01.40 Zobacz tak: Taki jest świat 4
02.20 Tajemnice medyczne (13)
03.20 Biesiada na cztery pory roku (8, 10-ost.)
04.35 Z archiwum policji (5)
05.00 Dyżur (2)

PULS 2

09.35 Psi Patrol 3 (10)
10.00 Marta mówi 2 (14)
10.30 Monchichi (49)
10.40 Baranek Shaun (16)
10.55 Przytul mnie 2 (4, 5)
11.05 Moony (13)
11.25 Bing (69, 70)
11.45 Molang 2 (19, 20, 21)
12.00 Gurnisio (10, 11)
13.00 Psi Patrol 3 (11)
13.35 Alvin!!! i wiewiórki 3 (51, 52)
14.10 Mustang: Duch Wolności (6, 7)
15.00 Miraculous: Biedronka i Czarna Kot (33, 34)
16.10 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata (24, 25)
17.00 Finesas i Ferb 3 (4, 5)
18.00 Pingwiny z Madagaskaru (12, 14)
19.00 Dzieciak rządzi: Znowu w grze (8, 9)
20.00 Lombard. Życie pod zastaw 5 (256)
21.00 Lombard. Życie pod zastaw 4 (147)
22.00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas 5 (18, 19)
00.00 Wstydlive choroby (15)

STOPKLATKA TV

06.00 Wojny kontenerowe (6)
06.35 Złotopolscy (260, 261)
07.35 Plebania (150, 151)
08.35 Castle (6)
09.30 Sekrety luksusowych hoteli (6)
10.25 Postępy: historia ludzkości (5)
11.25 Pogodowe Top 10 (5)
12.20 Katastrofy w przestworzach (122, 123)
14.10 Chicago Fire (1, 2)
16.00 Castle (6)
17.00 Scena śmiechu
17.55 Wojny kontenerowe (5)
18.25 Lombard Chicago: Wszystko pod zastaw (5)
18.50 Allo, Allo (25, 26)
20.00 Krwawa rzeka - thriller, USA 2011
21.55 Święci z Bostonu - dramat, USA/Kanada 1999
00.05 Amityville - horror, USA 2005
01.55 Stepy - dramat, Pol./Belg. 2010
03.30 Miłość i Kropka.pl (10)
04.30 Z powodu małego jabłka - etiuda film., Rosja 2017
04.50 TV okazje
05.59 Zakończenie pr.

TTV HD

10.45 Express, Pogoda
11.00 Sędzia Anna Maria Wesołowska 6 (30-ost.)
12.00 Sędzia Anna Maria Wesołowska (364)
12.55 SOS. Ekipy w akcji (25)
13.55 Przylapani na zdradzie (14)
15.00 Królowe życia 5 (4)
15.45 Express, Pogoda
16.05 Uwaga! 16.25 Defacto 5 - fleg
16.40 Sędzia Anna Maria Wesołowska 6 (1)
17.45 Express, Pogoda
18.01 Raport smogowy
18.02 Damskie wieśniaczki. Za granicą 2 (4)
19.00 Gogglebox. Przed telewizorem 7
19.45 Express, Pogoda
20.05 Usterka 11 (10)
20.55 Made in Maroko
21.45 Express, Pogoda
22.00 Gogglebox. Przed telewizorem 11
23.00 Gogglebox. Przed telewizorem 4
23.45 Defacto 9
00.10 Defacto 7
00.40 Najdroższe prezenty świata - film dok.

TV 6

06.00 Top 10 - lista przebojów
07.00 MacGyver (95, 96)
09.00 Policjantki i Policjanci (365)
10.00 Detektywi w akcji (52, 53)
12.00 Młode lata (62, 45)
13.40 Bumerang (25)
14.15 Zona dla milionera
15.15 Zona dla milionera
16.15 Gliniarz i prokurator (39)
18.15 Młode lata (31)
Dziś i jutro
19.05 Młode lata (78)
Walka pici
20.00 Galileo
21.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (32)
22.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (33)
23.00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (123)
00.00 Gabinet numer 5 (1)
01.00 Gabinet numer 5 (2)
02.00 Benny Hill
02.40 Top 10 - lista przebojów
03.40 Disco Polo Life
04.40 Disco Polo Life
05.45 Telezakupy TV Okazje

TV TRWAM

16.00 Informacje dnia
16.10 Sanktuaria polskie
16.30 Zew natury
16.55 Świadekowie
17.20 100 cudownych miejsc na świecie
17.30 Okiem kamery
17.55 Relekielce adwentowe
Adwentowe rekolekcje o mistyce codzienności
18.00 Anioł Pański
18.05 Informacje dnia
18.15 Rozmowy niedokończono
19.25 Święty na każdy dzień
19.30 Przygody Monster Trucków (7)
19.45 Modlitwa z telewizyjnym udziałem dzieci
20.00 Informacje dnia
20.20 Różaniec
20.50 Myśląc Ojczyznę
21.00 Apel Jasno-górski
21.20 Informacje dnia
21.40 Polski punkt widzenia
22.00 Stan bezpieczeństwa państwa
22.10 Mojżesz - 10 przykazań (152)
22.55 Siedem - cztery - film dok., Pol. 2017
23.50 100 cudownych miejsc na świecie

TVP INFO

06.39 Wstaje dzień
06.45 Serwis Info
06.50 Wstaje dzień
07.00 Serwis Info
07.12 Jedziemy
07.50 Agrobiznes
07.55 Agropogoda
08.00 Jedziemy dalej
08.15 Serwis Info
08.18 Minęła osma
09.00 Serwis Info
09.11 Minęła dziewiąta
10.00 Serwis Info
10.59 Serwis Info
14.59 Serwis Info
15.29 Info dzień
15.54 Pogoda Info
15.59 Info dzień
17.00 Teleexpress
17.15 Teleexpress Extra
17.32 O co chodzi
18.00 Panorama
18.20 Panorama opinii
18.37 O tym się mówi
19.30 Wiadomości
19.58 Gość „Wiadomości”
20.13 Minęła dwudziesta
20.50 Warto rozmawiać
21.40 Studio LOTTO
21.49 Wyle wyle
22.31 Wyle wyle
23.00 Wyle wyle
23.30 Wyle wyle
23.55 Serwis Info

FOKUS TV

06.00 Wzrost czasu
06.05 Redakcja
Dział Śledczy (27)
07.05 Wzrost czasu
07.25 Niebezpieczeństwo nadchodzi (7)
07.45 Mordercze przepawy (7)
08.40 Dział albo giął (6)
09.20 Dziwne oblicza wojny (3)
10.20 Gwiazdy lombardu
11.00 Starożytni kosmici (2)
12.15 Kowboje oceanów (2)
13.00 Patrol Tatry
14.10 Gwiazdy lombardu
15.20 Wojny magazynowe
16.15 Patrol Tatry
17.00 Kryptonim: szef (13, 14)
18.50 Starożytni kosmici (3)
19.45 Premiera: Gwiazdy lombardu
20.55 Patrol Tatry
21.55 Supersamoloty bojowe (2) - film dok., USA 2014
22.55 Dziwne oblicza wojny (5, 6)
01.00 Starożytni kosmici (11)
01.55 Misja skarb
03.00 OSP: Na ratunek! (4)
04.15 Wspaniały świat wędkarskich przygód (31)

TVP 3

11.35 Wyle wyle
12.15 Co niesie dzień
12.30 Gra słów. Krzyżówki
13.00 Mój pies i inne zwierzęta
13.15 Jedź bezpiecznie
13.35 Agrobiznes
13.55 Agropogoda
14.00 Program lokalny
15.05 Wspaniałe stulecie: Sultanki Kösem - Murat IV (163)
15.50 Szlakiem miejsc niezwykłych: Pomniki historii
16.00 Telekurier
16.25 Pogoda
20.00 Korona królów (298)
20.30 Z talerzem gęsiego
21.00 Twój wybór
21.30 Program lokalny
22.00 Dziennik regionów
22.20 Echo dnia
22.40 Pogoda
22.45 Kryminalna siódemka
23.00 Alarm
23.20 Wyle wyle
00.00 Wyle wyle

TVP POLONIA

12.25 Wiadomości
12.40 Historia jednego obrazu
12.50 Magazyn z Ameryki
13.10 Barwy szczęścia (2092)
13.45 Teatr Telewizji: Bilny pamięci - spektakl teatralny, Pol.
2019
15.10 Reportaż
15.45 Wiadomości
15.55 Korona królów (281)
16.25 Astronarium
16.55 Superkolej ABC
17.10 Figi Mięgu - widowisko, Pol. 2019
17.10 Historia jednego obrazu
17.30 Teleexpress
17.55 Gra słów. Krzyżówki
18.25 Cafe piosenka
18.55 Barwy szczęścia (2092)
19.25 Nad Niemnem
19.45 Dobranocna
20.00 Wiadomości, Pogoda
20.35 Sport
20.45 O mnie się nie martw 10 (13-ost.)
21.45 Polonia 24
22.05 Rozmowa Polonii
22.20 Halo Polonia
23.10 Focus on Poland
23.30 Być kobietą w Himalajach - film dok., Pol. 2018

TVP ROZRYWK

06.35 Teściowie i synowie. Kto tu rządzi?
07.05 Okrasa łamie przepisy
07.40 Makłowicz w podróży
08.10 Gotowi do gotowania. Start!
08.40 Familiada
09.15 Koło fortuny
09.50 Czar par
11.00 Czar par - dogrywka
11.30 Tylko jeden czar
11.40 Familiada
12.15 Życie to kabaret
14.20 The Wall. Wygraj marzenia
15.20 Kabaretowa mapa Polski: SuperPAKA, czyli Kabaret 30-lecia
18.20 Okrasa łamie przepisy
18.50 Makłowicz w podróży
19.25 Gotowi do gotowania. Start!
19.55 Teściowie i synowie. Kto tu rządzi?
20.35 The Wall. Wygraj marzenia
21.35 Latający Klub 2, czyli wieczór kabaretowy
22.30 Kabaretomania
23.30 Kabaretomania
00.30 Koło fortuny
01.15 Muzyka na weekend

ATM ROZRYWK

06.00 Disco Gramy
07.00 TV Okazje
07.30 Awantura o kasę
08.25 Awantura o kasę
09.20 Gra w ciemno
10.20 Pierwsza miłość (2960)
11.05 Ewa gotuje
11.35 Ewa gotuje
12.00 Zoooo - praktykanci!
12.30 Piękno
13.00 Gang Olsena uderza ponownie - komedia, Dania 1977
15.00 Świat według Kiepskich (135)
15.25 Księgarnia Black Books (1)
15.55 Świat według Kiepskich (177, 178)
17.00 Stoiki (6)
18.00 Malolaty (38)
19.05 Gang Olsena idzie na wojnę - komedia, Dania 1978
21.15 Świat według Kiepskich (320, 321)
22.20 Księgarnia Black Books (1)
22.50 Brygada Acapulco (23, 24)
00.50 TV Okazje
01.20 Świat według Kiepskich (229)
02.00 Stoiki (36)
03.00 Piękniki (153)

POLSAT SPORT NEWS

06.00 Snowboard: Zawody PS w Bannoe
08.00 Sport fleg
08.07 7. strefa
09.00 Sport fleg
09.07 7. strefa
10.00 Sport fleg
10.07 Biatlon: Zawody PS w Östersund
11.00 Sport fleg
11.07 Biatlon: Zawody PS w Östersund
12.00 Sport fleg
12.07 Siatkówka mężczyzn: Liga włoska - mecz: Vero Volley Monza - Globo Banca Popolare del Frusinate Sora
14.30 Piłka nożna: Liga czeńska - mecz: AC Sparta Praga - FK Mlada Boleslav
17.00 Siatkówka mężczyzn: Liga włoska - mecz: Leo Shoes Modena - Calzedonia Verona
19.30 Siatkówka mężczyzn: Liga włoska - mecz: FC Slovan Liberec - SK Slavia Praga
21.20 Siatkówka mężczyzn: Liga włoska - mecz: Leo Shoes Modena - Calzedonia Verona
23.30 Biatlon: Zawody PS w Östersund
01.30 Sporty walki

EUROSPORT 1

06.30 Snooker: Turniej UK Championship w Yorku - mecz finałowy
08.30 Narciarstwo alpejskie: Zawody PS w Lake Louise - zjazd kobiet
09.30 Narciarstwo alpejskie: Zawody PS w Lake Louise - zjazd kobiet
10.30 Narciarstwo alpejskie: Zawody PS w Lake Louise - supergigant kobiet
11.30 Biatlon: Zawody PS w Östersund - sztafeta kobiet
12.45 Snooker: Turniej UK Championship w Yorku - mecz finałowy
13.45 Snooker: Turniej Scottish Open w Glasgow - 1. dzień
19.30 Lekkoatletyka: Maraton Pisków
19.45 Snooker: Turniej Scottish Open w Glasgow - 1. dzień
22.00 Snooker: Turniej Scottish Open w Glasgow - 1. dzień
00.00 Wiadomości
00.05 Skoki narciarskie

TVP SPORT

05.25 Sportowy wieczór
06.00 Piłka nożna: Puchar Włoch - mecz 4. rundy: SPAL 2013 - US Lecce
08.00 Piłka nożna: Puchar Włoch - mecz 4. rundy: Udinese Calcio - Bologna FC
10.00 Piłka nożna mężczyzn: PGNiG Superliga - mecz: MMTS Kwizyn - SPR Chrobry Głogów
11.40 Pływanie: ME na krótkim basenie - Glasgow 2019 - podsumowanie
13.55 Biegi narciarskie: Zawody PS w Ruze - sztafeta kobiet
15.10 Skoki narciarskie: Zawody PS w Nizimny Jaglie
16.55 Piłka nożna: PKO Ekstraklasa - mecz: Lech Poznań - ŁKS Łódź
19.00 4-4-2
20.05 Gol Ekstra
22.00 Sportowy wieczór
22.35 GOL
23.15 Piłka nożna: Puchar Włoch - mecz 4. rundy: Cagliari Calcio - UC Sampdoria
01.25 Boks: Walka o pas WBC International w Ad-Diriji

POLSAT SPORT

07.00 Cafe Futbol
08.30 Koszykówka mężczyzn: Energa Basket Liga - mecz: King Szczecin - MKS Dąbrowa Górnicza
10.30 Siatkówka mężczyzn: PlusLiga - mecz: Indykpol Olsztyn - MKS Będzin
13.00 Atleci - mag. sportowy
13.30 Siatkówka mężczyzn: PlusLiga - mecz: Cerrad Enea Czarni Radom - MKS Ślepsk Malow Suwałki
15.30 Siatkówka mężczyzn: PlusLiga - mecz: Trefl Gdańsk - Grupa Azoty ZAKSA Kędzierzyn-Koźle
18.00 Siatkówka mężczyzn: PlusLiga - mecz: PGE Skra Bełchatów - Aluron Virt CMC Zawiercie
20.30 Magazyn Fortuna 1
21.00 Siatkówka mężczyzn: PlusLiga - mecz: GKS Katowice - VERA Warszawa ORLEN Paliwa
23.00 Siatkówka mężczyzn: PlusLiga - mecz: Indykpol Olsztyn - MKS Będzin
01.00 Sporty walki

TVP KULTURA

08.15 Studio Kultura - rozmowy
08.30 Tama - film krótkometrażowy, Pol. 1969
09.15 Chleb, miłość i fantazja - film obcy, Wł. 1953
11.00 Banda Rudego Pajaka (4)
11.40 Banda Rudego Pajaka (5-ost.)
12.25 Wydarzenia aktualne
13.00 Studio Kultura - rozmowy
13.20 Ikony muzyki
14.20 Niechciała z...
15.05 Patrząc pod słońce - dramat, Pol. 1971
16.00 Poznań '56 - dramat, Pol. 1996
18.00 Legendy polskiego teatru: Andrzej. Wspomnienie o Andrzeju Nardel - film dok., Pol. 1993
18.50 Jest... czy się śni - widowisko, Pol. 1973
19.20 Teledyski
19.30 Trzeci punkt widzenia
20.00 Informacje kulturalne
20.30 Zurek - film obcy, Pol. 2003
21.50 Aria Diva - film obcy, Pol. 2007
22.40 Kronos
23.20 Polaroid. Błyskawiczne spełnienie marzeń - film dok., Hol.

TVP HISTORIA

09.50 Sensacje XX wieku
10.50 Pekin. Biografia cesarskiej stolicy (3-ost.) - film dok., Wlk. Brytania 2008
12.00 Rodzina Polaniec-kich (1)
13.40 Zawrócono - komediodramat, Pol. 1994
15.15 Jedwabny szlak (2) - film dok., Wlk. Brytania 2016
16.10 Spór o historię
16.50 Historia Polski: Niezwykłe dwudziestolecie. Historia gospodarcza II RP (3)
17.20 Niezwykłe dwudziestolecie. Historia gospodarcza II RP (4)
17.55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
18.25 Hesz historii
18.45 Polska Kronika Filmowa
19.10 Ogniem i mieczem (1)
20.10 Apollo II: pierwszy krok na Księżycu - dokument fabularyzowany, Wlk. Brytania 2009
22.00 Archiwum zimnej wojny
22.40 Wojna wietnamska (8)
23.50 Koniec Europy - film dok., Pol. 2007
00.50 Sensacje XX wieku

10 GRUDNIA
WTOREK

TVP 1

05.40 Jaka to melodia?
06.20 Przysięga (67) - telenowela, Tur.
07.10 Elf (624) - serial obyczaj., Turcja
08.00 Wiadomości, Pogoda - inf.
08.15 Kwadrans polityczny - public.
08.40 Korona królów (298) - telen. hist.
09.20 Ranczo 6 (71) - serial obyczaj., Pol.
10.15 Komisarz Alex 6 (66) - serial, Pol.
11.05 Ojciec Mateusz 18 (234) - serial
12.00 Wiad., Agrobiznes, Agropogoda
12.40 Magazyn rolniczy - mag. rolniczy
12.55 Dzikie Wyspy Galapagos. W falach oceanu - film dok., Austria 2017
14.00 Elf (625) - serial obyczaj., Turcja
15.00 Wiadomości, Pogoda, Alarm!
15.35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16.05 Przysięga (68) - telenowela, Tur.
17.00 Teleexpress, Pogoda - inf.
17.25 Jaka to melodia?
18.00 Klan (3570) - telenowela, Polska
18.30 Korona królów (299) - telen. hist.

TELENOWELA



20.30
Leśniczówka (171)

18.55 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19.25 Sport, Wiad., Pogoda, Alarm!
20.30 Leśniczówka (171) - telen., Polska
20.55 „Zniewolona”. Kulisy
21.05 Zniewolona (14/48) - serial, Ukr.
21.55 Magazyn Ekspresu Reporterów
23.00 Ocaleni - reality show
00.05 Robocop 3 - film SF, USA 1993
02.00 Pole miłości - dramat obyczajowy, USA 1992, reż. Jonathan Kaplan

TV PULS

06.00 112 - na każde wezwanie (21, 22)
07.00 Kobra - oddział specjalny (5): Polowanie
08.00 Lombard. Życie pod zastaw 2 (79)
09.00 Rodzinny interes (9)
10.00 Zaklinaczka duchów 4 (80, 81)
12.00 Kobra - oddział specjalny (5, 6)
14.00 Agenci NCIS: Los Angeles 9 (12)
15.00 Lombard. Życie pod zastaw 2 (80)
16.00 Rodzinny interes (9, 10)
18.00 Lombard. Życie pod zastaw 4 (157, 158)
20.00 Szanghajska robota - thriller, Chiny 2017
22.00 Need for Speed - film sensac., USA/Filip./Ir./Wlk. Brytania 2014
00.25 Wyścig Śmierci: Frankenstein żyje - film sensac., RPA/Niem. 2010
02.25 Zobacz to!: Tajemnice medyczne (14)
03.25 Biesiada na cztery pory roku (1, 3)
04.35 Z archiwum policji (9)
05.00 Dyżur (3)

TVP INFO

06.45 Serwis Info
06.50 Wstaje dzień
07.00 Serwis Info
07.12 Jedziemy
07.50 Agrobiznes
07.55 Agropogoda
08.00 Jedziemy dalej
08.15 Serwis Info
08.18 Minęła ośma
09.00 Serwis Info
09.11 Minęła dziesiąta
10.00 Serwis Info, Pogoda Info
14.59 Serwis Info
15.29 Info dzień
15.54 Pogoda Info
15.59 Info dzień
17.00 Teleexpress
17.15 Teleexpress Extra
17.32 O co chodzi
18.00 Panorama
18.20 Panorama
18.37 O tym się mówi
19.30 Wiadomości
19.58 Gość „Wiadomości”
20.13 Minęła dwudziesta
21.00 Nie da się ukryć
21.28 Flesz Info Wieczór
21.40 Studio LOTTO
21.50 W tyle wizi
22.31 W tyle wizi extra
23.00 INFO wieczór
23.30 W akcji
23.55 Serwis Info, Pogoda Info

POLSAT SPORT NEWS

06.00 Piłka nożna: Liga holenderska - mecz: AFC Ajax - Willem II
08.00 Sport fiesz
08.07 Cafe Futbol
09.00 Sport fiesz
09.07 Cafe Futbol
10.00 Sport fiesz
10.07 Białon: Zawody PS w Östersund
11.00 Sport fiesz
11.07 Białon: Zawody PS w Östersund
12.00 Sport fiesz
12.07 Piłka nożna: Liga czeska - mecz: FC Slovan Liberec - SK Slavia Praga
14.30 Siatkówka mężczyzn: Liga włoska - mecz: Leo Shoes Modena - Calzedonia Verona
17.00 Białon: Zawody PS w Östersund
19.10 Siatkówka mężczyzn: Liga włoska - mecz: Vero Volley Monza - Globo Banca Popolare del Frusinate Sora
21.20 Magazyn FIS
22.00 Magazyn koszykarski
22.30 Białon: Zawody PS w Östersund
01.00 Sporty walki: Gala FEN 26 we Wrocławiu

TVP 2

04.45 Koło fortuny - teleturniej, Polska
05.20 Doktor z alpejskiej wioski - nowy rozdział (150) - serial
06.15 Oltarz św. Jana - rep., Polska 2019
06.40 Familiada - teleturniej
07.15 Pytanie na śniadanie - magazyn
11.25 Rodzinka.pl (51) - serial kom. Pol.
11.55 Barwy szczęścia (2152) - serial
12.30 Koło fortuny - teleturniej, Polska
13.05 Teściowie i synowie. Kto tu rządzi?
13.35 Gotowi do gotowania. Start!
14.10 M jak miłość (1476) - serial, Pol.
15.10 Doktor Kleist - lekarz rodzinny (26)
16.00 Koło fortuny - teleturniej, Polska
16.35 Familiada - teleturniej
17.10 Więzy miłości (199) - telen., Tur.
18.00 Panorama, Pogoda - program inf.
18.30 Gotowi do gotowania. Start!
18.55 Teściowie i synowie. Kto tu rządzi?
19.35 Barwy szczęścia (2152) - serial
20.10 Barwy szczęścia (2153) - serial

DOKUMENT



22.50
Jazz na Kalatówkach

20.40 Kulisy serialu „M jak miłość”
20.55 M jak miłość (1477) - serial, Pol.
21.50 Echo serca 2 (32) - serial, Polska
22.50 Ludzkie historie: Jazz na Kalatówkach - film dok., Polska 2017
00.00 O mnie się nie martw II (12/13)
00.55 Rodzinka.pl (266) - serial, Polska
01.35 Serena - dramat, USA/Filip./Czechy 2014
03.30 Sekrety Doliny Krzemowej (1/2) - film dok., Wielka Brytania 2017

PULS 2

09.25 Bob Budowniczy 20 (75)
09.35 Psi Patrol 3 (11)
10.00 Marta mówi 2 (15)
10.30 Monchichi (50)
10.40 Baranek Shaun (17)
10.55 Przytul mnie 2 (5, 6)
11.05 Moonzy (14)
11.25 Bing (70, 71)
11.45 Molang 2 (22, 23, 24)
12.00 Gumisie (11, 12)
13.00 Psi Patrol 3 (12)
13.35 Alvin!!! I wiewiórki 3 (52, 1)
14.10 Mustang: Duch Wolności (7, 8)
15.00 Miraculous: Biedronka i Czarny Kot (34, 35)
16.10 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata (25, 26)
17.00 Fineasz i Ferb 3 (5, 6)
18.00 Pingwiny z Madagaskaru (13, 15)
19.00 Dzieciak rządzi: Znowu w grze (9, 10)
20.00 Lombard. Życie pod zastaw 4 (147, 148)
22.00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas 5 (20, 21)
00.00 Wstydliwe choroby; biotypowe przypadłości (3, 4, 5, 6)

FOKUS TV

06.00 Wehikuł czasu
06.05 Redakcja: Dział Śledczy (28)
07.05 Wehikuł czasu
07.25 Elektryczni (3, 4)
08.40 Działalność albo gini (7)
09.20 Dzwonie oblicza wojny (4)
10.20 Gwiazdy lombardu
11.00 Starożytni kosmici (3)
12.10 Kowboje oceanów (3)
12.55 Patrol Taty
14.10 Gwiazdy lombardu
15.25 Wojny magazynowe
16.20 Patrol Taty
17.00 Kryptonim szef (16, 1)
18.50 Starożytni kosmici (4)
19.45 Premiera: Gwiazdy lombardu
20.25 Premiera: Gwiazdy lombardu
21.00 Patrol Taty
21.55 Supersamoloty bojowe (3) - film dok., USA
22.55 Dzwonie oblicza wojny (1, 2)
00.55 Starożytni kosmici (12)
01.50 Misja skarb
03.00 OSP. Na ratunek! (5)
04.15 Wspaniali wiośniarstwo alpejskie (35)

EUROSPORT 1

06.15 Białon: Zawody PS w Östersund - sztafeta mężczyzn
07.00 Biegi narciarskie: Zawody PS w Lillehammer - sztafeta kobiet
07.45 Biegi narciarskie: Zawody PS w Lillehammer - sztafeta mężczyzn
08.30 Snooker: Turniej Scottish Open w Glasgow - 1. dzień
10.30 Watts
11.00 Igrzyska olimpijskie
11.30 Igrzyska olimpijskie
12.00 Igrzyska olimpijskie
13.00 Snooker: Turniej Scottish Open w Glasgow - 1. dzień
13.45 Snooker: Turniej Scottish Open w Glasgow - 2. dzień
17.00 Snooker: Turniej Scottish Open w Glasgow - 2. dzień
19.10 Horse Excellence
19.40 Wiadomości
19.45 Snooker: Turniej Scottish Open w Glasgow - 2. dzień
22.00 Snooker: Turniej Scottish Open w Glasgow - 2. dzień
00.00 Wiadomości
00.05 Narciarstwo alpejskie

POLSAT

04.55 Disco Gramy - muz., Polska 2018
05.40 Telezakupy TV Okazje - magazyn
06.00 Nowy dzień - program inf.
09.00 Malanowski i partnerzy (214)
09.30 Malanowski i partnerzy (215)
10.00 Dzień, który zmienił moje życie (131) - serial paradok., Polska
11.00 Dlaczego ja? (774) - serial, Polska
12.00 Gliniarze (325) - serial, Polska
13.00 Trudne sprawy (821) - serial, Pol.
14.00 Pierwsza miłość (2970) - serial
14.45 Dlaczego ja? (907) - serial, Polska
15.50 Wydarzenia - program inf.
16.10 Pogoda - program informacyjny
16.15 Interwencja - mag. reporterów
16.30 Na ratunek 112 (250) - serial, Pol.
17.00 Gliniarze (180) - serial, Polska
18.00 Pierwsza miłość (2971) - serial
18.50 Wydarzenia, Sport, Pogoda - inf.
19.30 Świat według Kiepskich (55)
20.05 Wataha (3) - serial sensac., Polska

THRILLER



22.10
Jestem Bogiem

21.05 Wataha (4) - serial sensac., Polska
22.10 Jestem Bogiem - thriller USA 2011, reż. Neil Burger, wyk. Bradley Cooper, Robert De Niro, Abbie Cornish, Andrew Howard, Anna Friel
00.40 Poznaj moich rodziców - komedia, USA 2004, reż. Jay Roach, wyk. Robert De Niro, Ben Stiller, Dustin Hoffman, Barbra Streisand, Blythe Danner
03.05 Tajemnice losu - program rozr.

STOPKLATKA TV

06.00 Wojny kontenerowe (7)
06.35 Złotopolscy (261, 262)
07.35 Plebania (152, 153)
08.35 Castle (7)
09.30 Sekrety luksusowych hoteli (7): Irlandia
10.25 Postępy historii ludzkości (6)
11.25 Pogodowe Tdp 10 (6)
12.20 Katastrofy w przestworzach (124, 125)
14.10 Chicago Fire (3, 4)
16.00 Castle (7)
16.55 Scena śmiechu
17.55 Wojny kontenerowe (6)
18.25 Lombard Chicago: Wszystkie pod zastaw (6)
18.50 Allo, Allo! (27, 28)
20.00 Zdrójca - dramat, USA 2008
22.25 Wtorek - komedia, Polska 2001
00.05 Premiera: Fotograf - film kryminalny, Polska 2014
02.25 Miłość Kropka! (11, 12)
04.20 Wewnątrz ścigam się - film krótkometrażowy, Irł. 2017
04.45 TV okazje
05.59 Zakończenie programu

TVP 3

12.15 Co niesie dzień
12.30 Gra słów
13.00 Operacja zdrowie! 13.35 Agrobiznes
13.55 Agropogoda
14.00 Program lokalny
15.05 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem - Mural IV (164)
15.45 Szlakiem miejsc niezwykłych: Pomniki historii
16.00 Telekurier
16.25 Pogoda
16.30 Kryminalna siódemka
16.45 Dziennik regionów - tematy dnia
17.00 Moja historia
17.15 Edukacja przyszłości
17.30 Program lokalny
20.00 Korona królów (299)
20.30 To je Borowicz. Podróże ze smakiem
21.00 Twój wybór
21.30 Program lokalny
22.00 Dziennik regionów
22.20 Echo dnia
22.40 Pogoda
22.45 Kryminalna siódemka
23.00 Alarm
23.20 W tyle wizi
00.00 W tyle wizi extra

TVP SPORT

05.30 Sportowy wieczór
06.00 Snooker: Champion of Champions - mecz finałowy: Neil Robertson - Judd Trump
07.55 Piłka ręczna mężczyzn: PGNiG Superliga - mecz: Gwardia Opole - NMC Górnik Zabrze
09.40 Piłka nożna: Puchar Włoch - podsumowanie 4 rundy
11.50 4-4-2
12.20 4-4-2
12.55 Gol Ekstra
15.00 Skoki narciarskie: Zawody PS w Niżnym Tagile
16.40 Kamera TVP Sport
17.30 Piłka ręczna mężczyzn: PGNiG Superliga - mecz: NMC Górnik Zabrze - PGE Vive Kielce
20.00 Retro TV Sport
22.00 Sportowy wieczór
22.35 Piłka parzy
22.55 Piływanie: ME na krótkim basenie - Glasgow 2019 - podsumowanie
01.05 Boks: Gala w Ad-Diriji - waga ciężka: Aleksandr Powietkin - Michael Hunter
02.05 Boks

TVN

04.50 Uwaga! - magazyn, Polska
05.15 Mango - telezakupy
06.20 Kuchenne rewolucje: Łódź, Szafran
07.20 Doradca smaku
07.30 Dzień Dobry TVN - mag. Pol. 2019
11.00 Ukryta prawda (715) - serial, Pol.
12.00 Szkoła (460) - serial paradok., Pol.
13.00 19+ (402) - serial paradok., Polska
13.30 19+ (403) - serial paradok., Polska
14.00 Ugotowani - kulin.-rozr., Pol. 2017
15.00 Szpital (494) - serial paradok., Pol.
16.00 Szkoła (461) - serial paradok., Pol.
17.00 Kuchenne rewolucje: Poznań, Liżawka - program rozr., Polska 2017
18.00 Ukryta prawda (716) - serial, Pol.
19.00 Fakty, Sport, Pogoda - inf.
19.49 Raport smogowy - poznaj kolory powietrza - program informacyjny
19.50 Uwaga! - magazyn, Polska
20.10 Doradca smaku: Risotto ze szparagami i kurkami - magazyn

SENSACYJNY



21.30
Podwójne ryzyko

20.15 Na Wspólnej (2991) - serial, Polska
20.55 Milionerzy - teleturniej, Pol. 2018
21.30 Podwójne ryzyko - film sensacyjny, USA/Niemcy/Kanada 1999, reż. Bruce Beresford, wyk. Ashley Judd
23.45 Superwizjer - mag. reporterów
00.20 Kuba Wojewódzki - talk-show
01.20 Osuści (6) - serial obyczaj., USA
02.20 Uwaga! - magazyn, Polska
02.45 NOC Magii

TTV HD

09.00 Fachowcy (19)
09.45 Gogglebox. Przed telewizorem II
10.45 Express, Pogoda
11.00 Sędzia Anna Maria Wesołowska 6 (1)
12.00 Sędzia Anna Maria Wesołowska (365)
12.55 SOS. Ekipy w akcji (26)
13.55 Przypadki na drodze (15)
15.00 Królowe życia 5 (5)
15.45 Express, Pogoda
16.05 Uwaga! 16.25 DeFacto 6 - flesz
16.40 Sędzia Anna Maria Wesołowska 6 (2)
17.45 Express, Pogoda
18.03 Raport smogowy
18.05 Damy i wieśniaczki, Ukraina 5 (5)
19.05 Gogglebox. Przed telewizorem 5
19.45 Express, Pogoda
20.05 Usterka II (11)
20.55 Made in Maroko
21.45 Express, Pogoda
22.00 Vlogbox. W nocy
22.45 O tym się nie mówi
23.00 O tym się nie mówi
23.20 Druga twarz 2

TVP POLONIA

12.25 Wiadomości
12.40 Historia jednego obrazu
12.50 Nad Niemnem
13.10 Barwy szczęścia (2093)
13.45 Stulecie Winnych (13)
14.40 Być kobietą w Himalajach - film dok., Pol. 2018
15.35 Z pamięci
15.45 Wiadomości
15.55 Korona królów (282)
16.25 Zakończaj się w Polsce
16.50 Margolia i Miś zapraszają dziś
17.05 Zwierzęki Czytali
17.20 Historia jednego obrazu
17.30 Teleexpress
17.55 Barwy szczęścia (2093)
18.25 Magazyn z Wysp
18.45 Dobranoc
19.00 Msza święta w intencji ofiar katastrofy smoleńskiej
20.15 Wiadomości, Pogoda
20.50 Sport
20.55 Ojciec Mateusz 17 (215)
21.45 Polonia 24
22.05 Rozmowa Polonii
22.20 Halo Polonia
23.10 Focus on Poland
23.30 Ocaleni
00.30 Korona królów (282)

POLSAT SPORT

06.00 Siatkówka mężczyzn: PlusLiga - mecz: Cerrad Enea Czarni Radom - MKS Ślepsk Malow Suwałki
08.00 Cafe Futbol - mag. piłkarski
09.30 Siatkówka mężczyzn: PlusLiga - mecz: Asseco Resovia Rzeszów - Jastrzębski Węgiel
12.00 Siatkówka mężczyzn: PlusLiga - mecz: Trefl Gdańsk - Grupa Azoty ZAKSA Kędzierzyn-Koźle
14.30 Magazyn Fortuna 1. ligi - mag. piłkarski
15.00 Siatkówka mężczyzn: PlusLiga - mecz: Indykpol Olsztyn - MKS Będzin
17.30 Siatkówka kobiet: PlusLiga - mecz: Enea PTPS Piła - Bank Poczłowy Pałac Bydgoszcz
20.15 Koszykówka mężczyzn: Energa Basket Liga - mecz: PGE Spójnia Stargard - Stelmet Enea BC Zielona Góra
22.30 Siatkówka mężczyzn: PlusLiga
01.00 Boks: Summer Boxing Night II w Kaluszyń

TV 4

06.00 Anatomia głupoty według Richarda Hammonda (26-29) - serial
08.00 Nasz nowy dom - reality show
09.00 Przeklęta (118) - telen., Meksyk
10.00 Przeklęta (119) - telen., Meksyk
11.00 Przeklęta (120) - telen., Meksyk
12.00 Septagon (13) - serial krym., Pol.
13.00 Septagon (14) - serial krym., Pol.
14.00 STOP Drogówka - magazyn, Polska
15.00 Policjantki i Policjanci (565)
16.00 Sekrety sąsiadów (79) - serial
16.30 Sekrety sąsiadów (45) - serial
17.00 Sekrety sąsiadów (50) - serial
17.30 Sekrety sąsiadów (51) - serial
18.00 Septagon (89) - serial krym., Pol.
19.00 Policjantki i Policjanci (566)
20.00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (318) - serial krym., Polska
21.00 Punisher - film sensacyjny, Australia/USA 1989, reż. Mark Goldblatt, wyk. Dolph Lundgren

SENSACYJNY



21.00
Punisher

23.00 Jarhead: Żołnierz plechoty morskiej - dramat wojenny, USA/Niemcy 2005, reż. Sam Mendes
01.30 Galileo - pr. popularnonaukowy
02.35 Graffiti - program publicystyczny
02.50 Interwencja - mag. reporterów
03.05 Atleci - magazyn sportowy
03.40 Trans World Sport - magazyn
04.40 SuperLudzie (22, 23) - serial dok.
05.45 Telezakupy TV Okazje - magazyn

TV 6

06.00 Top 10 - lista przebojów
07.00 MacGyver (97, 98)
09.00 Policjantki i Policjanci (366)
10.00 Detektywi w akcji (54, 55)
12.00 Miodowe lata (78, 31)
13.40 Burne-rang (26)
14.15 Żona dla milionera
15.15 Transakcje za milion dolarów - Nowy Jork (1)
16.15 Gliniarz i prokurator (40, 41)
18.15 Miodowe lata (72): Język ciała
20.00 Galileo 21.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (34)
22.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (35)
23.00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny (124)
00.00 Gabinet numer 5 (3)
01.00 Gabinet numer 5 (4)
02.00 Benny Hill
02.40 Top 10 - lista przebojów
03.40 Disco Polo Life
04.40 Disco Polo Life
05.45 Telezakupy TV Okazje

TVP ROZRYWKĄ

06.25 Teściowie i synowie. Kto tu rządzi?
06.55 Okrasa łamie przepisy
07.35 Makłowicz w podróży
08.05 Gotowi do gotowania. Start!
08.40 Familiada
09.10 Koło fortuny
09.50 Rolnik szuka żony 6 (11)
10.40 Muzeum Polskiej Piosenki
10.55 Święta wojna (26)
11.25 Muzeum Polskiej Piosenki
11.45 Familiada
12.20 Życie to kabaret
14.20 The Wall. Wygraj marzenia
15.20 Kabaretowa mapa Polski
18.20 Okrasa łamie przepisy
18.55 Makłowicz w podróży
19.25 Gotowi do gotowania. Start!
19.55 Teściowie i synowie. Kto tu rządzi?
20.35 The Wall. Wygraj marzenia
21.35 La-tajacy Klub 2, czyli wieczór kabaretowy 2
22.30 Czar par
23.40 Czar par - dogrywka
00.15 La La Poland

TVP KULTURA

08.00 Informacje kulturalne
08.25 Studio Kultura - rozmowy
08.35 Skrzydła - etiuda film., Pol. 2001
08.55 Poznań '56 - dramat, Pol. 1996
11.00 Królowa Bona (1)
12.00 Detyktywi na wakacjach (1)
12.40 Wydarzenia aktualne
12.55 Studio Kultura - rozmowy
13.20 Sztuka Hiszpanii (2)
14.15 Szlakiem Kolberga
14.45 Ogłoszenie matrymonialne - komedia, Pol. 1972
15.55 Handlarz cudów - dramat, Pol./Szwecja 2009
17.45 Czesław Miłosz w Berkeley - film dok., Pol. 2017
17.45 Był, nie minął - kronika zwiadowców historii
18.20 Rodziny Wykłych mają głos
18.40 Polska Kronika Filmowa
19.00 Ogniem i mieczem (2)
20.00 Sekrety amerykańskiej mafii (5)
21.05 Demjan-juk przed sądem - film dok., 2019
22.00 Po PRL-u
22.35 Prawdziwe męstwo - western, USA 2010
00.35 Sensacje XX wieku

TVN SIEDEM

05.00 Szkoła (129/156) - serial, Polska
06.00 Mango - telezakupy
07.35 Sędzia Anna Maria Wesołowska (312) - serial fab-dok., Polska
08.35 Ukryta prawda (500) - serial, Pol.
09.35 Ukryta prawda (501) - serial, Pol.
10.35 Big Brother Pobudka 2
10.40 Sąd rodzinny (4/52) - serial, Pol.
11.40 Big Brother 2 - reality show
12.40 Zakochani po uszy (133/140)
13.10 Szpital (387) - serial paradok., Pol.
14.10 Big Brother Popołudnie 2
14.15 Sędzia Anna Maria Wesołowska (313) - serial fab-dok., Polska
15.15 Ukryta prawda (438) - serial, Pol.
16.15 Sąd rodzinny (4/52) - serial, Pol.
17.15 Big Brother Podwieczorek 2
17.20 SOS. Ekipy w akcji (55/60)
18.20 Brzydula (65/180) - serial, Polska
18.55 Brzydula (66/180) - serial, Polska
19.30 Zakochani po uszy (134/140)

KOMEDIA



21.00
Kocha, lubi, szanuje

20.00 Big Brother 2 - reality show
21.00 Kocha, lubi, szanuje - komedia romantyczna, USA 2011, reż. Glenn Ficarra, John Requa, wyk. Steve Carell, Ryan Gosling, Julianne Moore
23.25 Big Brother Nocą 2 - reality show
00.00 Wszystko stracone - dramat przygodowy, USA 2013
02.20 NOC Magii
04.55 Zakończenie programu

TV TRWAM

16.00 Informacje dnia
16.10 Jestem mądry
16.30 Kalendarz młodych
16.50 Express studentki
17.00 Nad wodą
17.10 Prosto do gospodarce
17.30 Okiem kamery
17.55 Relekiacje adwentowe. Adwentowe relikacje o mistyce codzienności
18.00 Anioli Pański
18.05 Informacje dnia
18.15 Rozmowy niedokończone
19.00 Msza święta w intencji ofiar katastrofy smoleńskiej w Bazylice Archikatedralnej pw. Męczeństwa św. Jana Chrzciciela w Warszawie
20.00 Informacje dnia
20.20 Różaniec
20.50 Myśląc Ojczyznę
21.00 Apel Jasno-górski
21.20 Informacje dnia
21.40 Polski punkt widzenia
22.00 Koncentracja: Lager Flossenbürg - film dok., Pol. 2016
22.45 Geniusz Stworzenia - film dok., USA 2014

ATM ROZRYWKĄ

06.00 Disco Gramy
07.00 TV Okazje
07.30 Awantura o kasę
08.25 Awantura o kasę
09.20 Gra w ciemno
10.20 Pierwsza miłość (296)
11.05 Ewa gotuje
11.35 Ewa gotuje
12.05 Piękno
12.35 Polskie dziury
13.05 Gang Olsena idzie na wojnę - komedia, Dania 1978
15.15 Księgarnia Black Books (2)
15.50 Świat według Kiepskich (179, 180)
17.00 Siołki (7)
18.00 Malolaty (39)
19.05 Gang Olsena nigdy się nie poddaje - komedia, Dania 1979
21.15 Świat według Kiepskich (322, 323)
22.20 Księgarnia Black Books (2)
22.50 Brygada Acapulco (24, 25)
00.50 TV Okazje
01.20 Świat według Kiepskich (130)
02.00 Siołki (37)
03.00 Piękniarki (154)
04.00 Disco Gramy
05.00 Disco Gramy

Podsumowanie piłkarskiej jesieni w jeleniogórskiej klasie okręgowej Beniaminek z Osiecznicy mistrzem

Przed inauguracyjną kolejką rundy jesiennej w szóstej lidze kibice i eksperci z regionu jeleniogórskiego prognozowali: będzie niezwykle ciekawie i interesująco. Trudno było wskazać faworytów do walki o czołowe miejsca i pretendenta do awansu. Do trójki beniaminków z Osiecznicy, Markocic i Piechowic dołączyły drużyny trzech spadkowiczów z IV ligi - z Ruszowa, Bolesławca i Mirska. Dużym zaskoczeniem okazało się wycofanie po piątej serii lubomierskiej Stelli. Jej wyniki zostały anulowane.

Jak wynika ze statystyk, opracowanych przez kierownika biura Podokręgu Jelenia Góra DZPN we Wrocławiu Kamila Wieliczko, zespoły piętnastu klubów okręgówki jesienią podczas czterdziestu ligowych serii rozegrały łącznie 240 meczów. Liczba zwycięstw i porażek była taka sama - 88, remisów 17. Identyczna, 435, była ilość strzelonych i straconych bramek. Średnia goli na mecz - 1,81. Warto odnotować znaczne obniżenie opłat związanych ze startem w rozgrywkach i rejestracją zawodników. Poprzednio kluby musiały generować trzy przelewy. Od sezonu 2019/2020 obowiązuje tylko jedna opłata ryczałtowa, z maksymalną

zwalniała tempa, nadal spisywała się świetnie, powiększając serię wygranych meczów. Lider z Osiecznicy znalazł pogromcę w 9. kolejce. W Leśnej odrodzeni po kilku słabszych występach futboliści Włókniarza zwyciężyli 3:1. Drugą wpadką okazała się porażka 4:5 u siebie z trzecim w tabeli Piastem Wykroty. Po wyjazdowym zwycięstwie 2:0 w Kamiennie Górze zawodnicy Leśnika przewagę w końcówce tabeli nad ruszowską Victorią i Włókniarzem Leśna powiększyli do pięciu punktów. Aż dziesięć punktów traci do lidera piąta w tabeli tzw. grupy pościgowej Pogór Świerzawa, o dziewięć punktów gorszy jest Piast Wykroty (4. miejsce).

Szkoleniowiec mistrza rundy jesiennej, Radosław Szajwaj, występował w trzecioligowej Polonii Spargie Świdnica i trzy sezony w niemieckim klubie. Był grającym trenerem drużyny z Parzyc. Piłkarze Leśnika, z którymi awansował do okręgówki, prowadził drugi sezon.

- W wyższej lidze chcieliśmy uplasować się w pierwszej ósemce, wyszło znacznie lepiej. Drużynę i kibiców radoła seria zwycięstw rozpoczęła jeszcze w A klasie. Niedawnych czwartoligowców pokonaliśmy 6:0, 3:0 i 1:0, beniaminek z Markocic został zdemo-

znakomicie, z czego jesteśmy dumni. W Leśniku trenuje 25 seniorów, 20 juniorów i 35 dzieciaków. Gmina jest biedna, jednak wójt Waldemar Nalazek nas wspiera. Klubowy budżet to tylko 40 tysięcy złotych. Na grę w okręgówce w 2020 roku wójt obiecał wyższą dotację. Nie planujemy kadrowych wzmocnień na rundę wiosenną. Na boisku sprawdzają się nasi najlepsi juniorzy: Mariusz Burdza, Bartosz Skorupa i Adrian Bettin. Liczymy na powrót do drużyny, a tym samym jej wzmocnienie, bramkostrzelnego napastnika Jacka Adamowicza. Były zawodnik klubu z Lubawki mieszka teraz w Bolesławcu. Doznał kontuzji w pierwszym jesiennym meczu z ruszowską Victorią, w którym zdążył zdobyć trzy gole. Liczymy też na następne trafienia do siatki króla strzelców jesieni (razem 18 bramek), lidera Daniela Ziółkowskiego. Leśnik i ekipa trenera Wiesława Sapińskiego z Leśnej, będąca połączeniem doświadczenia z młodością, to drużyny ofensywne z najlepszym bilansem bramkowym w rundzie jesiennej. Mają na koncie po 46 goli, straconych 19 (Leśnik) i 17 (Włókniarz).

Dobre czwarte miejsce zajęli podopieczni trenera Grzegorza Romana z Wykrot. Podobnie jak lider ani razu nie

Ekipa z Bolesławca jest najgorszą w prestiżowym rankingu drużyn z regionu bolesławieckiego. W bezpośrednich meczach 0 pkt., GKS Warta Bolesławiecka 3 pkt., Leśnik Osiecznica 6 pkt., Piast Wykroty 9 pkt. Lepszej postawy i miejsca w rozgrywkach można było spodziewać się po klubach ze środkowej części tabeli, z miejsc 8 - 10, lubańskich Łużyczach i Woskarze Szklarska Poręba (po 20 pkt.) oraz GKS-ie z Warty Bolesławieckiej (18 pkt.), w składzie z grającym trenerem Krzysztofem Kalićkiem (15 bramek).

W gronie pięciu potencjalnych spadkowiczów jest beniaminek z Markocic (11. pozycja - 12 pkt.). Klub borykał się z problemami kadrowymi. Lider w Osiecznicy zdemolował Pogór 8:1, do Leśnej goście przyjechali w 10-osobowym składzie. Do przerwy przegrywali 0:12, na drugą połowę piłkarze z Markocic już nie wyszli z powodu zdekompletowania. Beniaminek ma na najwięcej w okręgówce, bo 51 straconych bramek. Klepska po spadku z IV ligi jest też sytuacją klubu 3KF-Włókniarz. Zawodnicy z Mirska nie potrafili zdobywać goli, mają ich na koncie zaledwie 13, tyle samo co ostatnia Lechia Piechowice. Z pierwszego w sezonie kompletu ligowych punktów

z wiernych kibiców, pan Stefan. I dodał, że po spadku będzie mu bardzo żal klubu z tradycjami. Ma nadzieję, że uda się uratować Nysę przed ośmieszeniem w regionie. Jesienią zespół prowadzony przez trenera Marcina Kiewrę, potem Wojciecha Szymkowskiego doznał jedenastu porażek, w tym sześciu przed własną publicznością. Mecz otwarcia sezonu był udany, w Lubaniu zawodnicy Nysy mieli pomysł na grę i pokonali Łużycę 4:0. Później kibice przeżywali koszmarną chwilę. Na bolesławieckim boisku zgorzelczanie zostali rozbici 10:1. W ostatnim jesieni, zaległym meczu 3. kolejki, Nysa przegrała w Markocicach 0:3. Wielki kryzys trwa.

- Chcemy się utrzymać. To cel podstawowy. Jak każdy beniaminek szukujemy się na zażartą walkę w każdym meczu. Miejsca 8-10 są do zaakceptowania - prognozował trener piechowickiej Lechii Marcin Ramski. Zaczęło się od wielkiej radości po wygranej 3:0 z Olimpią. W kolejnych potyczkach było już znacznie gorzej. Lechici zanotowali jedenaście porażek, jeden remis i jeszcze tylko jedno zwycięstwo. Klepski stosunek bramek, 13 zdobytych i rekordowa liczba 44 straconych, to wymowny obraz róż-



Piłkarscy mistrzowie rundy jesiennej okręgówki z Leśnika Osiecznica. W dolnym rzędzie od lewej: Kacper Serwatyński, Wojciech Ostrowski, Bartek Skorupa, Artur Broszko, Cezary Purta, Mariusz Burdza, Dawid Górski, Marek Chmielowski, Józef Pietrzak. Stoją: Dawid Kałużyński, Miłosz Wojdygo, Adrian Bettin, Oskar Małecki, Jacek Adamowicz, Bartek Puzio, trener Radosław Szajwaj, Nykolaj Maliutin, Daniel Ziółkowski, kierownik drużyny Michał Mietruszka i wiceprezes Wiesław Szajwaj. Na zdjęciu brakuje prezesa Janusza Puzio, wiceprezesa Jacka Matuszewskiego, Piotra Turka, Kuby Engela, Bartka Draba i Kacpra Pitka.

stawką 1000 złotych dla klubu z klasy okręgowej. Ważną zmianą, która weszła w życie od początku jesiennych rozgrywek, była rezygnacja z kary finansowej za pięć żółtych kartek w trakcie jednego spotkania dla pięciu różnych zawodników.

Mistrzami rundy jesiennej zostali rewelacyjni piłkarze Leśnika Osiecznica - 36 punktów, bramki 46:19. Beniaminek zanotował znakomity start. Czwartoligowego spadkowicza z Ruszowa rozgromił 6:0. Potem drużyna trenera Radosława Szajwaja nie

lowany 8:1. Już od lipca, od okresu przygotowawczego, piłkarze Leśnika trenowali regularnie dwa razy w tygodniu. Cieszą wyniki, chłopcy mają przyjemność z gry. Siłą zespołu jest kolektyw. Piłka nożna integruje, spotykamy się również poza boiskiem. Choć dostrzegam aspiracje naszych rywali z czołówki tabeli, kolejny awans Lotnika jest realny - mówi Radosław Szajwaj.

- Zespół z Osiecznicy do klasy okręgowej wrócił po trzech latach - przypomina prezes Janusz Puzio. - Piłkarze mieli grać jak najlepiej, wyszło

zremisowali, mają dziewięć zwycięstw i pięć porażek. Powodów do zadowolenia dostarczyli piłkarze ze Świerzawy. Pogór wzmocnili Michał Bigos z Górniką Złotoryja i zawodnicy z klubów Jeleniogórskiego. Najwięcej, 13 goli zdobył Robert Cichoń. W szóstym w tabeli (23 pkt.), pieńskim Hutniku brylował Dariusz Kowal (15 bramek). Poniżej oczekiwań kibiców (7. lokata - 21 pkt.) grali czwartoligowi spadkowicze z Bolesławca. Pierwszą wygraną, z Lechią 2:0 na boisku w Piechowicach, BKS odniósł dopiero w piątej kolejce.

drużyna trenera Adama Kowalskiego cieszyła się dopiero w dziesiątej kolejce po zwycięstwie 2:1 nad Olimpią.

Widmo degradacji zagraża młodemu, nowo budowanemu zespołowi z Kamiennie Góry. Tylko dwie wygrane, trzy remisy i dziewięć porażek, bramki 17:39 i 13. lokata to fatalny bilans jesienny. Przed inauguracją trener Daniel Wojciechowski sądził, że miejsca 6-8 są w zasięgu Olimpii. „Zgorzelecka Nysa spokojnie płynie sobie do A klasy”. Tak obrazowo trudną sytuację drużyny określił jeden

nicy piłkarskiego poziomu pomiędzy A-klasą grupą pierwszą i okręgówką. W meczu ostatniej jesieni, 14. serii spotkań, Lechia została pokonana w Warcie Bolesławieckiej 12:0. Wysokie, po 5:0, były wcześniejsze porażki w Wykrotach i u siebie z Pogonią oraz w derbach z Woskarem 3:0.

Mecze rundy wiosennej w jeleniogórskiej klasie okręgowej zaplanowano 14 i 15 marca 2020 roku. Zakończenie piłkarskiego sezonu 20 i 21 czerwca 2020 roku.

Henryk Stobiecki

Kontrowersje po rewitalizacji lubomierskiego rynku

Mówią, że to patelnia...

Efekty zakończonego niedawno rewitalizacyjnego remontu rynku w Lubomierzu, jak to zwykle bywa, jednym się podobają, innym nie. Tym razem jednak krytyków jest chyba nieco więcej, niż to zwykle bywa, a do tego publicznie pokazują, co im się w tym remoncie nie podoba. Wśród mankamentów wymieniają niewygodny bruk, niepasujące elementy małej architektury, sposób oświetlenia, obowiązujące zakazy a przede wszystkim pozbawienie rynku roślinności.

Wielka inwestycja...

Przeprowadzana w Lubomierzu rewitalizacja nazywana jest inwestycją stulecia, bo od takiego czasu nie realizowano w miasteczku tak kosztownego przedsięwzięcia. Prace obejmują nie tylko lubomierski Plac Wolności, ale też przyległe ulice. Rewitalizacja prowadzona jest od ubiegłego roku i jeszcze się nie skończyła. Na razie sfinalizowano rewitalizację rynku, gdzie prace objęły wymianę nawierzchni, odrestaurowanie pomników, wstawienie iluminowanych masztów flagowych i ławek. W planach jest także umieszczenie ośmiu grawerowanych płyt, przedstawiających ważne wydarzenia w historii Lubomierza. Rewitalizacją objęto również Dom Płócienników - przeprowadzono remont dachu, wymianę instalacji elektrycznej, rozbudowę instalacji centralnego ogrzewania, odnowienie tynków i odtworze-



Wśród mankamentów krytycy wymieniają niewygodny bruk, niepasujące elementy małej architektury, sposób oświetlenia, obowiązujące zakazy a przede wszystkim pozbawienie rynku roślinności.

gminę Lubomierz w partnerstwie z miejscową Ochotniczą Strażą Pożarną i Stowarzyszeniem Przyjaciół Lubomierza.

Prace przy rewitalizacji całego centrum mają zakończyć się w przyszłym roku. Władze miasta liczą, że zrealizowana inwestycja przyciągnie do miasta turystów. Już teraz miasto Kargula i Pawlaka odwiedza ponad 50 tys. gości rocznie.



Burmistrz Lubomierza, Marek Chrabąszcz wie o pojawiającej się krytyce, ale podkreśla, że zdecydowanej większości mieszkańców efekty rewitalizacji się podobają.

nie muru, a także budynek OSP - tu remontowana jest elewacja i wnętrza budynku. Rozpoczęto także przebudowę parku przy kompleksie kościelno-klasztornym.

Cały projekt rewitalizacji centrum Lubomierza kosztował będzie 8,6 mln zł, z czego ponad 7,2 mln zł, to środki z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020. Cała inwestycja została przygotowana przez

...ale niezbyt udana?

Efekty rewitalizacji Placu Wolności można było ocenić tej jesieni. I natychmiast pojawiły się głosy, że funkcjonalność i estetyka pozostawiają wiele do życzenia. Uwagi krytyków to całkiem spora lista.

Nie podoba im się lokalizacja i wygląd „Stołu zgody”, który pojawił się przed zlokalizowanymi w północnej pierzei lokalami gastronomicznymi.

- To będzie stół niezgody” - prognostują. - Przy takiej lokalizacji szybko zawłasczą go lokalne niebieskie ptaki i będzie antyatrakcją. Będzie utrudniał prowadzenie działalności. A do tego po prostu źle wygląda, przez użyte materiały. Pasuje, jak kwiatek do kożucha, co zresztą odnosi się też do znajdującego się w centrum rynku poidła.

Źle oceniają też zamknięcie Placu Wolności dla samochodów (pierwotnie także dla rowerów). Ich zdaniem w miejscowości o tak małym ruchu pojazdów nie ma zagrożenia, że auta wjeżdżające na rynek zakłócają jego funkcjonowanie.

- To ważne dla prowadzących na rynku sklepy i usługi, bo zakaz wpływa niekorzystnie na obroty. Ponadto tak dużą przestrzeń można w ograniczonym stopniu wykorzystać na miejsca postojowe - uważają.

Wśród zastrzeżeń pojawia się też zła ocena kostki brukowej, która stanowi zdecydowaną większość nawierzchni Placu Wolności. Mówią, że nawet gdy jest sucho, można się na niej potknąć, a chodzenie po rynku w butach na obcasie to prawdziwa mordęga. Jeszcze gorzej jest po deszczu, a można oczekiwać, że przy zimowym oblodzeniu lub śniegu rynek stanie się miejscem dostarczającym pracy ortopedom.

Kolejna uwaga dotyczy oświetlenia reprezentacyjnego placu.

- Lampy umieszczono co 20 metrów i w efekcie mamy iscie hollywoodzką iluminację - opiniują. - Ani to potrzebne, ani ładne....

Jednak najwięcej pretensji wzbudza brak zieleni. Wycięto stare drzewa, a nowych nie posadzono. Właśnie z tego powodu wielką, dość pustą przestrzeń niezadowolonych nazy-

wają patelnią i już martwią się o rozpoczętą właśnie przebudowę parku przy zespole klasztorno-kościelnym, gdzie też wycięto drzewa.

Zauważyć jednak trzeba, że krytyczne uwagi nie są powszechne. Przypadkowi mieszkańcy miasta i gminnych miejscowości, których pytaliśmy o ich ocenę, entuzjastycznie wypowiadali się o zmianach na Placu Wolności. Mówili, że jest pięknie i w porównaniu z tym, co było, można się tylko zachwycać.

Miasto dostrzega problemy

Burmistrz Lubomierza, Marek Chrabąszcz wie o pojawiającej się krytyce, ale podkreśla, że zdecydowanej większości mieszkańców efekty rewitalizacji się podobają. Podobnie jest wśród turystów.

- Nie spotkałem się z turystą - a o opinię proszę wielu - który nie byłby pod wrażeniem. Malkontenci są w zdecydowanej mniejszości - ocenia burmistrz. - Co nie znaczy, że ich uwagi są całkowicie bezpodstawne. Zaczynając od najczęściej pojawiającego się zarzutu оголоcenia rynku z drzew, sytuacja wygląda tak, że wycięto siedem drzew, ale w ramach rewitalizacji posadzono w innych miejscach 35 drzew. Z oceną, że brakuje tu zieleni, trudno się jednak nie zgodzić, kilka magnolii, które już są, to za mało. Myślimy o kolejnych nasadzeniach, ale to trochę potrwa, bo wymaga zgody konserwatora, ale przede wszystkim nie będzie możliwe przed upływem pięciu lat, bo na tyle opiewa gwarancja, a w czasie jej trwania nie możemy wprowadzać na rynek żadnych istotnych zmian. Do tego czasu chcemy postawić drzewa w donicach, urządzić jakieś klomby, żeby było bardziej kolorowo.

Stół zgody to pomysł byłego burmistrza, pasjonującego się historią miasta; ma upamiętniać targową przeszłość Lubomierza. W ocenie burmistrza lokalizacja nie jest może zbyt fortunną, bo faktycznie może nieco utrudniać działalność sąsiadujących lokali, ale nic nie stoi na przeszkodzie, żeby gastronomicy mogli go wykorzystywać. Jeśli chodzi o materiał, to zawsze są jakieś za i przeciw. Płaskowiec pewnie byłby estetyczniejszy, ale z kolei mniej trwały.

Bruk to bezwzględne zalecenie konserwatorskie, ale chyba nie jest tak źle. Są ciągi wykonane z bazaltu i można nimi chodzić komfortowo. A bruk, choć może jest nie komfortowy, na pewno dodaje uroku.

Latarni jest może dość dużo, ale dają bardzo łagodne światło i wieczorem na rynku jest raczej romantyczniej niż hollywoodzko.

Inne uwagi już doczekują się realizacji.

- Faktycznie, okazało się, że całkowite zamknięcie rynku nie służy prowadzącym tu działalność przedsiębiorcom. Zdecydowanie jednak nie chcemy powrotu do stanu sprzed rewitalizacji, gdy ulica przez rynek była przelotowym skrótem, a cała reszta wielkim parkingiem. Każdy, kto zna Lubomierz, wie, jak to wyglądało. Ostatecznie zdecydowaliśmy, że w ograniczonym zakresie wjazd i parkowanie na Placu Wolności będzie możliwe. Już opracowywane jest odpowiednie oznakowanie.

Burmistrz uspokaja co do remontu parku. To międzynarodowy projekt Revival. Faktycznie wycięto tam pięć drzew (z czego dwa i tak były na to skazane). Celem jest wyeksponowanie przepięknej fasady kościoła. Usunięto też żywopłot, który wcześniej służył za toaletę. Na pewno jednak nie zostanie wycięte nic więcej. W ramach prac parkowych już zrobiono przepięknie klomby różane, a niebawem asfaltowe ścieżki otrzymają nawierzchnię naturalną. Pojawią się elementy małej architektury. Na pewno będzie ładniej, niż było.

Przeszkadzać może wszystko...

Gdy z burmistrzem oglądaliśmy, co już zostało i co jeszcze będzie zrobione w Lubomierzu, widzieliśmy pracownika montującego figurkę Matki Boskiej w kapliczce figury morowej. Została wymieniona, bo też pojawiły się krytyczne głosy.

Pomysł firmy realizującej prace na lubomierskim rynku było, by podstawę figurki Matki Boskiej pomalować w barwy miasta. To zieleń i żółć. Okazało się, że dla sporej grupy mieszkańców te kolory okazały się bardzo kontrowersyjne.

- Ludzie zaczęli mnie na ulicy, przyszły też do urzędu listy protestujące, że na figurce pojawiły się barwy LGBT. Dla świętego spokoju zdecydowaliśmy się je usunąć - opowiada burmistrz.

I zapewnią, że zmiana flagi Lubomierza nie jest planowana.

(mal)

Adwentowy czas

Adwent to w wyznaniach chrześcijańskich czas oczekiwania na święta Bożego Narodzenia. Określenie pochodzi od łacińskiego słowa „adventus”, co znaczy „przyjście”, i obejmuje okres, którego rytm wyznaczają cztery niedziele poprzedzające 25 grudnia, czyli dzień Bożego Narodzenia. W tym roku adwent rozpocznie się w niedzielę 1 grudnia po nieszporach, a zakończy 24 grudnia o zmierzchu.

W jaki sposób spędzamy czas, który w tradycji Kościołów chrześcijańskich miał być poświęcony refleksji i oczekiwaniu na powtórne przyjście Jezusa Chrystusa? Co jest treścią adwentowych dni u schyłku drugiej dekady XXI wieku?

Modlimy się, ale nie wszyscy

Hanna, pomimo swych 70 kilku lat i licznych schorzeń, będzie chodzić na roraty. Ułatwi to fakt, że w jej kościele parafialnym - Podwyższenia Krzyża Św., msza roratna, odprowadzana ku czci Najświętszej Marii Panny, rozpoczyna się nie o wschodzie słońca, jak nakazuje tradycja, lecz o g. 18, aby umożliwić udział dzieci i młodzieży.

- Bardzo lubię to nabożeństwo - rozrzuca się starsza pani. - Dzieci przychodzą na mszę z zaświeconymi lampionami, ksiądz zapala przy ołtarzu roratkę - świecę symbolizującą Najświętszą Marię Pannę, której archanioł Gabriel zwiastował, że urodzi Syna Bożego... Dużo światła jest na roratach w tych adwentowych ciemnościach.

Hanna pilnie uczęszczała na roraty jako dziecko. Gdy dorosła, jakoś nie było czasu, ochoty, nastroju. Dopiero na emeryturze powróciła do adwentowych klimatów dzieciństwa. - I chyba większość tak robi - podsumowuje emerytka. - Na roraty chodzą głównie dzieci, pewnie zachęcani przez katechetów, i emeryci. Reszta biegnie za czym innym.

Spotykamy się... przy opłatku

Mimo że do Wigilii Bożego Narodzenia trochę czasu pozostaje, ludzie, pracujący na co dzień razem lub połączeni działalnością społeczną, znajdują w przedświątecznym rozgardiaszu chwilę, by zasiąść razem przy stole, podzielić się opłatkiem, zaśpiewać kolęde...

Takie spotkania najczęściej odbywają się około trzeciej niedzieli adwentu, czyli w połowie grudnia. Są okazją, by członkowie danego stowarzyszenia zapoznali się z jego całoroczną działalnością, jak np. w PTTK; czasem, a mają taki zwyczaj przewodnicy sudeccy, połączone są z interesującą prelekcją. Zawsze stanowią okazję do przyjacielskiego pobycia razem, a także wspomniania tych, którzy zostawili „puste miejsce przy stole”.

Sprzątamy, zdobimy, oświetlamy

W wielu domach grudzień, na który przypada większość adwentowego czasu, to okres generalnych porządków. W ruch idą nie tylko mopy, odkurzacze i ścierki - niektórzy z rozpędu malują miesz-

kania, zmieniają meble, firanki, zastawy. - Mam takie dziwne przekonanie, i to od dziecka - zwierza się Monika, jedna z szalejących w adwencie z porządkami pań domu - że choinka nie może stać w nieposprzątanym mieszkaniu, wśród brudnych ścian i okien. To by było, nie wiem, świętokradstwo? Tym bardziej, że pod choinką ustawiamy miniaturową szopkę betlejemską.

Zasuwa więc Monika z miotłą i ścierką w grudniowe dni, goniąc do porządków całą rodzinę, bo dom dosyć duży, a robota nie może przecież skoncentrować się tuż przed Bożym Narodzeniem.

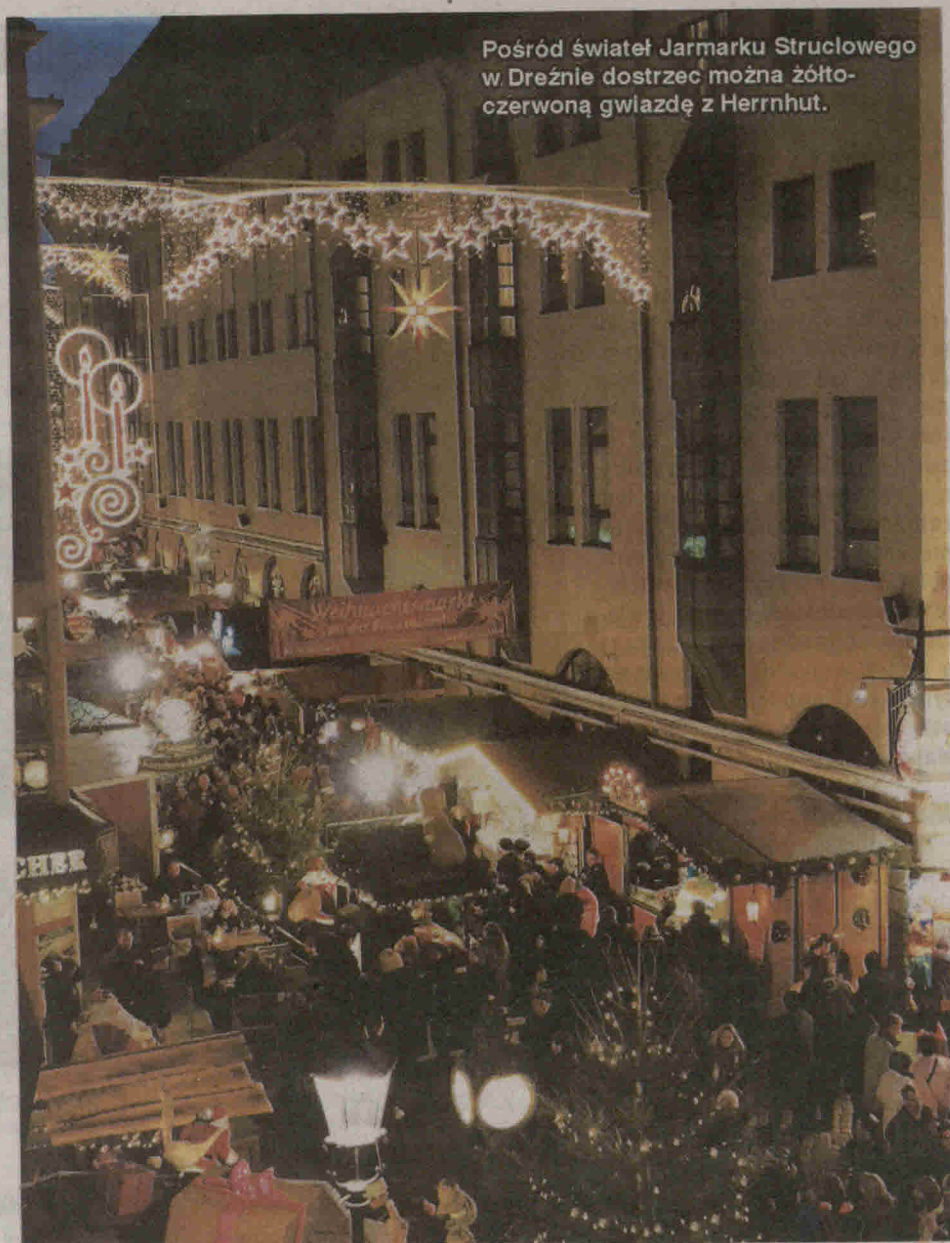
Nie tylko rodzina Moniki tak ma. Z rozmów ze sprzedawcami jeleniogórskich placówek handlowych wynika, że w pierwszych tygodniach grudnia zauważalnie, co najmniej o kilkanaście procent, rośnie sprzedaż środków czystości, farb, tkanin, firanek, mebli.

Adwent to czas najkrótszych dni w roku. W naszych szerokościach geograficznych światło dzienne na dobre pojawia się po ósmej rano, a zmierzch, zwłaszcza gdy jest pochmurno, potrafi zapadać już wczesnym popołudniem. Organizm łaknie więc światła, a jego głód zaspokajają adwentowe, świetne artefakty - wieńce, świeczniki, gwiazdy.

W wielu domach i świątyniach pojawiają się wieńce adwentowe, wykonane z gałązek drzew iglastych, z czterema świecami, które kolejno zapala się w każdą adwentową niedzielę. Zwyczaj pochodzi z Niemiec - w 1839 r. ewangelicki pastor Johann Wichern umieścił w świetlicy prowadzonego przez siebie w Hamburgu domu dla osieroconych dzieci wielkie drewniane koło, ze świecami na obrzeżu, zapalonymi w każdy adwentowy dzień podczas wieczornej modlitwy. Z upływem lat koło zaczęło przystrajać gałęziami jodły, a liczbę świec ograniczono do czterech.

W oknach wielu domów pojawiają się świeczniki adwentowe, ze schodkowo ustawioną, nieparzystą liczbą świec. Tradycyjnie powinno ich być siedem: oznaczają postacie króla i reprezentantów sześciu warstw społecznych - biskupa, senatora, ziemianina, rycerza, mieszczanina oraz kmiecia. Podczas dawnych nabożeństw adwentowych świece zapalone w takich świecznikach przypominały wiernym o bezwyjątkowej śmiertelności, a reprezentant każdego z symbolizowanych przez nie stanów wypowiadał słowa: „Jestem gotowy na Sąd Boży”.

Wśród adwentowych dekoracji coraz częściej pojawiają się też, zarówno we wnętrzach domów,



Pośród świateł Jarmarku Strucelowego w Dreźnie dostrzec można żółto-czerwoną gwiazdę z Herrnhut.

jak i na zewnątrz, słynne gwiazdy z Herrnhut - małej, saksońskiej miejscowości niedaleko Zgorzelca, gdzie ponad sto lat temu nauczyciel matematyki, Peter Verbeek, wymyślił dla swych uczniów model przestrzennej gwiazdy, którą dzieci sklejały z papieru lub tektury, ucząc się przy tym reguł stereometrii. 25-ramienna, stanowiąca kombinację ostrosłupów gwiazda symbolizuje długość adwentu, gdyż okres ten może liczyć od 25 do 28 dni. W 1925 r. Verbeek opatentował swój pomysł i założył w Herrnhut manufakturę, w której gwiazdy, różnej wielkości i z różnych materiałów, wytwarzane są do dziś.

Wybieramy się na jarmarki

Ze sprzedaży herrnhuckich gwiazd słynie, m.in., drezdeński Striezelmarkt - Jarmark Strucłowy, najstarszy i najslawniejszy w Europie. Odbywa się nieprzerwanie od 1434 r., więc tegoroczny będzie już 585. z kolei! Ta w pewnej mierze okrągła rocznica generuje ożywiony ruch turystyczny, co z kolei daje w adwencie pracę wyspecjalizowanym w podróżyach do Dreżna przewodnikom i pilotom wycieczek. - Od połowy listopada telefon urywał się - mówi Ewa, mieszkająca w Jeleniej Górze przewodniczka po Dreźnie i Saksonii. - Grupy zorganizowane wyjeżdżają najchętniej w sobotę, na jeden dzień. W tym roku szczególnie obłożony będzie 7 i 14 grudnia. Przewiduję wtedy w Dreźnie niesamowity tłok.

Jeleniogórzanie, oprócz drezdeńskiego, mają w zasięgu 1-dniowej wyprawy także jarmark w Pradze czeskiej, we Wrocławiu, w Goerlitz, no i oczywiście miejscowe imprezy. Od 13 do 15 grudnia do kramów na Placu Ratuszowym zaproszą organizatorzy jarmarku w Jeleniej Górze, a 30 listopada i 1 grudnia oraz tydzień później gościnne podwoje dla wystawców i klientów otworzy Pałac Łomnica.

- Uwielbiam jarmarki - zwierza się Barbara. - Mimo tłoku przyjazna atmosfera, można spotkać znajomych, nawet dawno niewidzianych, życzenia złożyć, pogadać... Czy kupuję coś? Tak, bo są tam niebanalne ozdoby i bardzo smaczne produkty spożywcze. Bywa drogo, ale lepsze to niż hipermarketowa masówka. Jarmarki są świetne.

Kupujemy! Czy coraz mądrzej?

Kupujemy masowo, tłocząc się, czasami bez pomysłu, czasami bez planu, chociaż... coraz częściej widzi się klientów z karteczką w ręku, starannie odkreślających kolejny kupiony produkt i niepoddających się „superokazjom”, „megapromocjom” lub innym wynalazkom marketingowców.

- Zawsze robię zakupy ze spisem w ręku, od blisko dwudziestu lat - twierdzi Agnieszka. - Kupuję to, co mi potrzebne. A ostatnio doszedł do wniosku, że jeśli chodzi o produkty spożywcze na święta, to hipermarket chyba nie jest najlepszym miejscem do kupowania. Warto wydać trochę więcej na jarmarkach czy w lokalnych sklepikach albo wytwórniach i zjeść podczas świąt naprawdę smaczne rzeczy.

Obserwując tłumy w jeleniogórskich sklepach wielkopowierzchniowych, można jednak podejrzewać, że Agnieszka należy do mniejszości. Im bliżej świąt, tym tłok większy. Czasami, zupełnie jak za starych, „gierkowskich” lat, można dostrzec... puste półki, które obsługa sklepu, telefonując rozpaczliwie do zaopatrzeniowców, usiłuje jak najszybciej zapełnić, bo klientela wykupiła jakiś szczególnie poszukiwany rodzaj majonezu, gatunek wędlin czy co tam aktualnie jest „na topie”. Nieszczęśliwcy, którzy w porę nie pomyśleli o prezentach, biegają w panice, usiłując w ostatniej chwili wynaleźć coś odpowiedniego. Zgnębieni rodzice oganiają się od dzieci, ciągnących ich do półek z zabawkami, z kategorycznym żądaniem: „Musisz mi to kupić!” Do tego dołącza się wszechobecne, marketingowe „Must have!” (można to przetłumaczyć jako „Mus mieć!”).

Uff, lepiej wziąć nogi za pas i uciec z hipermarketowego piekła. W ciszy domu czeka światło wieńca adwentowego, na którym, z upływem niedziel, zapalamy kolejne świece: pokoju, wiary, miłości i nadziei. W ich blasku dotrwamy do Wigilii Bożego Narodzenia.

Tekst i zdjęcia: Ewa Kiraga-Wójcik



Na jarmarku w Pałacu Łomnica nie brakuje ani gustownych ozdób, ani smacznego jada.

Wyjechał i pozostawił swój kochany świat. Wrócił i przywiózł ze słonych mórz i oceanów słodkie wspomnienia

Góral na morskich szczytach

Ryszard Bilski urodził się siedemdziesiąt lat temu w Jeleniej Górze. W Rudawach Janowickich stawiał swoje pierwsze widokowe kroki. - Cały czas kocham góry i nasz region - mówi. - Ale jednocześnie, już jako dziecko, marzyłem o morzu - dodaje.

Choć wydawać by się mogło, że takie uczucie na południu kraju mogłoby mieć charakter młodzieńczego zapалу, nie był oderwany od rzeczywistości i odosobniony. Regionaliści niejednokrotnie podkreślają, że ziemia jeleniogórska miała związki z morzem. Pokłosiem tego może być chociażby fontanna z Neptunem na Placu Ratuszowym. Nie każde miasto może pochwalić się taką architekturą i nie każde na taką zasłużyło. Tego typu fontanny są konsekwencją związków z morzem. Przedwojenna Jelenia Góra w swoim czasie była związana gospodarczo z północnymi nadmorskimi miastami. - Z tego, co mi wiadomo, byliśmy członkami Hanzy - wyjaśnia pan Ryszard. - Na przykład do Hamburga rzekami spławiane były od nas dostawy drzewa czy materiałów lnianych. I na tym polegał związek z morzem - dodaje.

Czy w dzisiejszym czasie to powszechna wiedza o mieście? Raczej wątpliwe. Ryszard Bilski swoje życie poświęcił morzu, a obecnie promuje tę miłość na naszym terenie. Spisał swój zawodowy życiorys w książce „Przyjechał góral nad morze”, w której opisuje karierę od stopnia marynarza do kapitana. Nie trzeba być znawcą tematu, by ocenić, że wydanie było atrakcyjne i trafiło do czytelnika. Pan Ryszard to znakomity obserwator, opisujący historie z niezwykłym humorem. Można się uśmieć i zgodzić, że takie jest życie, bez względu na której półkuli.

Z wysokości do zera

- Będąc dzieckiem wymarzyłem dwie drogi, w lotnictwie lub w marynarce - wspomina pan Ryszard. - W sąsiedztwie znajdował się aeroklub, więc początkowo niebo wygrało. Zaczęłem od modelarni, następnie zaliczyłem szybówkowy kurs teoretyczny.

Po całym świecie pływały statki z nazwami naszego regionu. Na zdjęciu: „Jelenia Góra”

Problemy zdrowotne spowodowały jednak, że całą uwagę skupiłem na marynarce.

Okazało się, że ta cywilna droga również nie była łatwa. Podczas badań lekarskich padło orzeczenie, że jeleniogórzanin nie nadaje się do marynarki. Medycy wojskowi byli innego zdania. Pan Ryszard w czasie trzyletniej służby zasadniczej trafił do... Marynarki Wojennej. Najpierw do Ustki, a następnie na Hel. To tylko ugruntowało pana Romana w jego zamiłowaniu. Po armii, krótko w PKP, a później, po opisanych w książce problemach, już rozwijał się w Polskich Liniach Oceanicznych. Jako młody marynarz został przydzielony do załogi statku handlowego, dokładnie na drobnicowiec „Olkusz”. Podczas zaokrętowania, ze względu na pochodzenie, koledzy nadali mu pseudonim Góral. Tak zaczęła się już oceaniczna historia i awanse. - Jako najmłodszy marynarz rozpocząłem od podstaw prace i obowiązki - mówi Góral. - Poznałem fach od kuchni.

Pamiętajmy, że były to czasy, kiedy państwowy ustrój, z rezerwą podchodził do zagranicznych wojaży i poglądów politycznych. Stąd na pokładzie trafiały osoby wręcz zawodowo zajmujące się poprawnością ideologiczną. Pan Ryszard nie był „przykładnym” Polakiem. Urodził się w rodzinie byłych partyzantów Armii Krajowej. - Trzymałem jednak język za zębami - wspomina Góral. - Pomagały mi w tym marzenia, jeszcze raz marzenia i optymizm.

W ten sposób żył na morzu, statki stały się jego domem, poznawał egzotyczny świat. Wraz z kolegami przekonywał się, że można myśleć i żyć zupełnie inaczej.

Wsparcie kotwicą rodziny

Pomimo wielomiesięcznych rejsów Góral założył rodzinę. Ożenił się z kobietą z naszego rejonu. - Oczywiście miałem wątpliwości, jak przy takiej służbie będzie się rozwijało moje życie rodzinne - mówi. - Nieco uspokajał mnie fakt, że w tym czasie byłem już marynarzem, więc krótko podsumuj



Ryszard Bilski, będąc już na emeryturze, otrzymuje nadal propozycje dowodzenia na statkach handlowych.

wując, moja narzeczona, a później żona Jadwiga zdawała sobie sprawę, na co się pisze.

Małżeństwu urodziła się córka Agnieszka. Kobiety nie miały „normalnego” kontaktu z głową rodziny. Góral spędzał długie miesiące w rejsach. - Na pokładzie codziennie rozmawiało się o rodzinach - wspomina. - W sumie to był główny temat. W praktyce przysługiwało nam jedno połączenie w miesiącu. Można było rozmawiać przez dwie, trzy minuty. W tamtych czasach byliśmy skazani na telefon u sąsiada, bo własnego nie mieliśmy. Ponadto rozmowa była kontrolowana. Takie czasy i trzeba było sobie radzić.

Najbliższa rodzina myślała, że rejsy mają raczej charakter spokojnej wycieczki. Do czasu. - Do momentu zabrania małżonki wraz z córką na pokład - mówi Góral. - Gdy wypływalimy z hiszpańskiego portu Bilbao natrafiliśmy na potężny sztorm. To były nerwowe trzy dni.

Większe statki tonęły. - Kobiетки poczuły dosłownie, że morza i oceany nie zawsze są płaskie i spokojne - wspomina mężczyzna. - Dla nas, marynarzy, to było trudne, ale normalna

sytuacja. Przeżywałem już prędkości wiatru dochodzące do 230 kilometrów na godzinę. W takich warunkach należało błyskawicznie myśleć i wykonywać obowiązki. Chodziło przecież nie tylko o życie załogi, ale o statek i towar warte wiele milionów dolarów - dodaje.

Życie na wodzie

Marynarze byli i są mocno wyselekcjonowaną grupą. Od ich predyspozycji i charakteru zależy sukces trudnego zadania.

Jak wspomina Góral, pracy było wiele i wielorakiej. Każda funkcja jest ważna, bez względu na stopień i stanowisko. Do marynarki z pasją i barwnie i oryginalne osobowości. Życie z nimi w takich warunkach to dodatkowa atrakcja. Świetnie to Góral przedstawia w książce. - Osoby bez miłości do morza nie odnajdowały się w tej służbie - mówi jeleniogórzanin. - Inne raczej długo nie wytrzymały. A rodzajów motywacji było wiele. Szybko wypalały się nawet osoby, które pływały tylko dla zarobku. W minionym ustroju robienie interesów, na tak zwanym czarnym rynku, nie wystarczało. To była zbyt słaba siła do służby na morzu.

Wolne chwile poświęcane były przede wszystkim na rozmowy i spacer po pokładzie. Bywał na statku nawet basen, były imprezy. Grano w gry przy stole, ale, i tu uwaga, nawet w siatkówkę. - To było niezwykle - uśmiecha się Góral. - W zatokach podczas postojów rozciągaliśmy siatkę w kładowni po rozładunku. I były mecze.

W takich momentach znajdowano również czas na wycieczki krajoznawcze. Ale marynarze to oryginalni autorzy wolnych chwil. Prześcigali się w wymyślaniu i realizowaniu

zawirowanych pomysłów. Czytamy o tym w książce. Lecz przy tym to profesjonaliści i kiedy trzeba było, żarty szły w odstawkę i działali. W ten sposób koledzy Górala ratowali np. norweskiego marynarza.

„Nasze” statki handlowe

Zbiornikowce: „Sudety”, „Karkonosze” oraz cztery zaopatrujące w paliwo statki cumujące w polskich portach (eksploatowane przez CPN): „Śnieżka”, „Szrenica”, „Lubań” i „Ślęza”. Masowiec: „Sudety”. Drobnicowce: „Jelenia Góra”, „Bolesławiec”, „Nysa”, „Cieplice Zdrój”, „Duszniki Zdrój”, „Kudowa Zdrój”, „Świeradów Zdrój”, „Karpacz”, „Polanica” oraz „Świdnica”.

Zabrał morze w góry

Nasz kapitan żegluga wielkiej, przechodząc na emeryturę, zamiłowań nie zmienił. Kocha wspierającą go od początku rodzinę, wrócił do Jeleniej Góry i wędruje po szlakach. O morzu również nie zapomniał, ale odmownie odnosi się do nadal pojawiających się propozycji kapitańskich na kolejnych statkach. - Już swoje przeżyłem - mówi Góral. - Osiągnąłem i zrealizowałem w tej kwestii marzenia. Poświęcam się rodzinie i mojemu regionowi. Postanowiłem jednak propagować miłość do morza.

Książka „Przyjechał góral nad morze” powstała również lub przede wszystkim za namową byłej licealnej nauczycielki pana Ryszarda (mężczyzna jest absolwentem jeleniogórskiego „Żeromskiego”). Maria Suchecka to emerytowana polonistka i jedna z ikon jeleniogórskiego dziennikarstwa, przez lata związana z Nowinami. A Góral to niejedyny przedstawiciel regionu w marynarce. Sam przynajmniej zna kilku, i to z „Żeromskiego”. Dwóch wykładało w Szkole Morskiej w Szczecinie. - A było nas o wiele więcej - podsumowuje Góral. - W podobnym do mojego wieku było z dwudziestu marynarzy z naszego regionu.

Arkadiusz Wojciechowski



Życie niewesołe

Właśnie wróciłam od mojej bratanicy zamieszkałej w woj. podkarpackim. Od powrotu nie mogę sobie znaleźć miejsca. Jej życie jest koszmarem. Potrafiła uwolnić się od straszego alkoholika, który bił ją i dziecko, chociaż stało się to po wielu latach tej męczarni, kiedy w końcu wspomogła się terapią, pomocą socjalną, wsparciem innych kobiet. Potrafiła złożyć doniesienie, zeznawać w prokuraturze, a potem w sądzie, walczyć z pomówieniami jego rodziców. Współpracowała z rodzinnym ośrodkiem diagnostyczno-konsultacyjnym, chociaż też starali się rozmywać winę byłego już męża. W rezultacie trafił do więzienia na dwa lata, ale niestety, już wyszedł. Koszmar więc trwa, z dwuletnią przerwą. Rozwód został przeprowadzony rok temu, ciemniejszy eksmitowany, otrzymał też zakaz zbliżania się do syna i byłej żony. Niestety, nadal tyraniuje rodzinę, ponieważ przychodzi pod dom, wykrzykuje, woła syna, wyzywa moją bratanicę, zastrasza ich, nie boi się nikogo. Wzywana policja przyjeżdża, podejmuje interwencję, czasami go zabiera, ale znowu wypuszcza i tak w kółko. Złożyła więc kolejne doniesienie w prokuraturze, więc cała historia rozpoczyna się od nowa. Tylko że nikt nie przejmie się dramatem matki i nastoletniego syna, którzy boją się nieobliczalnego kata. Policja się tłumaczy, że w treści zakazu zbliżania się jest zdanie, w którym sąd zezwala na ten kontakt jedynie w sprawach finansowych. Rzecz w tym, że on nadużywa tego wyjątku i za każdym razem, gdy przyjeżdża policja na interwencję, on się tłumaczy, że przyszedł na teren posesji w sprawie alimentów. Nikt nie zastanawia się nad tym, że za każdym razem tłumaczy się tak samo, a w istocie spraw finansowych nie porusza wcale, ponieważ nie ma żadnych pieniędzy i nie ma zamiaru płacić. Ma bogatego ojca, który mieszka z drugą żoną, ma też matkę zamieszkałą w innym województwie. Po wyjściu z więzienia pomieszkiwał u jednych i drugich po parę dni, ale wyrzucili go, bo codziennie wyciągał od nich pieniądze i się upijał. Więc wrócił, teraz się tuli, nocuje po piwnicach, na meblach, czasami za dnia coś zarobi doradnie lub wyżebrze i tak egzystuje. Gdy bratanica złożyła niedawno doniesienie o nachodzeniu jej i syna pod domem, nawet włamaniu do ich piwnicy, prokuratura zatrzymała go na 48 godzin i wypuściła, więc on znowu przychodzi. To się w głowie nie mieści. Prawo nie istnieje, postanowienia sądu nie są wykonywane, a matka z synem, niewinni, ona pracuje, on się uczy, są na granicy wytrzymania. Co ci nieszczęśliwcy mają zrobić? Ja sobie poradzić w tym życiowym koszmarze? Najpierw całe lata byli maltretowani i ciemieni we własnym domu, a potem, gdy już znaleźli w sobie siłę na walkę z tym katem, nadal nie mają spokoju. Syn jest w spektrum autyzmu, wszelkie emocje działają na niego bardzo negatywnie, w nerwach potrafi własnej matce zadać ból, chociaż bardzo ją kocha, ale nad tymi reakcjami nie panuje. Chodzą oboje na terapię, starają się normalnie żyć, był już spokój przez jakiś czas, ale znowu zaczęło się ich piekło, z którym muszą się mocać. Czy to się kiedyś skończy?

Ewelina

Bratanica ma prawo dowiedzieć się, czy prokuratura nadała ostatniej sprawie bieg i na jakim etapie sprawy jest obecnie. Prawdopodobnie złożyła też zeznania jako osoba pokrzywdzona. O zatrzymaniu na okres dłuższy niż 48 godzin, czyli tymczasowym aresztowaniu, decyduje sąd, ale wniosek składa prokurator, który poinformuje ją o podjętych decyzjach. Każdy przypadek nachodzenia domu przez intruza niech zgłasza konsekwentnie na policję. Jest nadzieja, że wkrótce jej męka się zakończy. W przyszłości, jeśli istnieje taka możliwość, dobrze byłoby zmienić miejsce zamieszkania.

Dominika (dominika@nj24.pl)

Paszтет domowy

Domowy paszтет nadaje się na świąteczny stół, ale też do codziennych kanapek. Zrobienie nie wymaga wielkiego kunsztu kulinarnego, można do niego użyć różnego rodzaju mięs, mało prawdopodobne jest, aby się nie udał i, co najważniejsze, mamy pewność, jakie mięso jest w środku i jakie przyprawy.

Przygotowanie: mięso i grzyby opłukać, dodać przyprawy, zalać wodą (tak aby składniki były lekko przykryte) i zagotować na małym ogniu. Po zagotowaniu zebrać szumowiny, dodać warzywa, osolić i dalej gotować. Kiedy mięso będzie już miękkie, dodać opłukaną wątrobę, całość potrzymać na ogniu jeszcze 5-10 minut i wyłączyć. Wywar odcedzić, odlać trochę wywaru i namoczyć w nim suchą bułkę. Mięso, warzywa, wątrobę, grzyby, rozmoczoną bułkę przepuścić dwa razy przez maszynkę (drugi raz sitko z małymi oczkami), dodać żółtko, przyprawy i wyrobić jednolitą masę (jeśli jest zbyt gęsta, dodawać pozostały wywar z gotowania), na końcu dołożyć ubitą pianę z białek i całość przemieszać. Masę umieścić w aluminiowych foremkach (max 2/3 wysokości formy), wierzch posmarować białkiem lub wodą, położyć cienko pokrojone plasterki słoniny i wstawić do lekko nagrzanego piekarnika. Piec w temperaturze 175 stopni przez godzinę. Dobrze upieczony paszтет powinien lekko odstawać od brzegów foremki.

Tekst i zdjęcie: Elżbieta Plucińska

Składniki: 500 g mięsa wieprzowego, 250 g podgardla lub tłustego boczku, 1 płat z kurczaka, 200 g wątróbki droblowej lub wieprzowej, 50 g słoniny, 2 marchewki, 2 cebule, 1 pietruszka, 2 ząbki czosnku, 4 łyżki majeranku, 3 jajka, kilka suszonych grzybków, 1-2 liście laurowe, duża sucha bułka, ziele angielskie, gałka muskatołowa, jałowiec, sól, pieprz do smaku.



Kiedy bołą plecy

Ból pleców i ból nerek dają bardzo podobne objawy, choć różnią się między sobą, jeśli chodzi o przyczynę i sposób leczenia. W przypadku pierwszego wystarczy zazwyczaj zestaw ćwiczeń, drugi natomiast może wskazywać na kamienie nerkowe lub infekcję nerek. Niezależnie od rodzaju bólu wskazana jest wizyta u lekarza. Istnieje jednak kilka sygnałów, które warto przeanalizować aby odróżnić jeden rodzaj bólu od drugiego, a tym samym wybrać odpowiedniego specjalistę. Na co zwrócić uwagę?

- Ból pleców jest zazwyczaj tępy, w przeciwieństwie do ostrego bólu nerek. Często jest spowodowany deformacją dysku, a proces ten postępuje powoli, miesiącami, a nawet latami. Ból nerek wynika natomiast z ucisku związanego z zatrzymaniem moczu. Pojawia się szybko, jest pulsujący (jak kółko) i wywołuje gwałtowne ataki, przerywane chwilami ulgi.

- Ból nerek mija, gdy tylko usunie się jego źródło, ból pleców utrzymuje się przez dłuższy czas. Może się oczywiście zdarzyć, że oba rodzaje bólu pojawiają się jednocześnie. Jednak przewlekły i tępy ból zazwyczaj oznacza zwyrodnienie kręgosłupa.

- Ból pleców zazwyczaj zaczyna się na środku kręgosłupa i promieniuje na boki. Zupełnie inaczej odczuwalny jest ból nerek - zazwyczaj zaczyna się on z jednej strony, promieniuje do środka i rozprzestrzenia się poziomo. Ból kręgosłupa najczęściej promieniuje w pionie - w stronę nóg lub karku.

- Jeżeli źródłem bólu są nerki, dotknięcie miejsca w ich okolicy powoduje nasilenie bólu. W przypadku bólu kręgosłupa objaw ten nie występuje.

- Ból pleców zazwyczaj zaczyna się w ściśle określonym momencie, ale trwa przez długi czas. Często jesteśmy w stanie zidentyfikować uraz, który go wywołał. Ból nerek pojawia się w bliżej nieokreślonym momencie, (nasila się stopniowo wraz z rozwojem infekcji (powiększaniem się kamieni nerkowych), ale ustępuje, gdy tylko wyleczymy jego przyczynę.

- Zmiany w kolorze, zapachu lub konsystencji moczu, a także obecność w nim krwi, wskazują na problem z nerkami.

- U dzieci kamienie nerkowe zazwyczaj wywołują nagły ból w boku, który promieniuje w dół i w stronę jamy brzusznej. W przypadku kobiet w ciąży ból ten zaczyna się w boku i promieniuje w stronę pachwin i pochwy, ale nie w kierunku dolnej części jamy brzusznej. Natomiast kamienie nerkowe u kobiet niebędących w ciąży nie zawsze wywołują ból. Często jedynymi objawami są zmęczenie, utrata wagi, nudności i brak apetytu.

- Infekcje nerek (np. odmiedniczkowe zapalenie nerek) często sprawiają, że nawet delikatny dotyk z boku ciała może być bolesny. Często towarzyszy im gorączka, obecność krwi w moczu, nudności i wymioty.

- Ból pleców zazwyczaj nasila się podczas leżenia w łóżku, a ulgę przynoszą lekkie ćwiczenia. Z bólem nerek jest odwrotnie. Leżenie w łóżku redukuje go, jednak aktywność fizyczna sprawia, że przybiera on na sile. Ważnym sygnałem choroby nerek czy pęcherza jest uczucie pieczenia podczas oddawania moczu.

(ep)

Gdy serce drgnie

Samotna pani pozna Pana po 60-ce, zmotoryzowanego, bez zobowiązań. Na SMS nie odpowiadam. Tel. 692 516 901.

Samotna3

Wdowa, lat 74, wrażliwa, o dobrym sercu, bez nałogów, pracowita, odpowiedzialna, niezależna finansowo i mieszkaniowo. Jeśli pragniesz spędzić pogodną jesień życia we dwoje, w uczciwej relacji zbudowanej na wzajemnej miłości i szacunku, jeśli jesteś mężczyzną odpowiedzialnym, wolnym i bez nałogów - napisz, czas ucieka. Czekam na listy z numerem telefonu.

Samotna1

Wdowa lat 69, uczciwa, opiekuńcza, szczerza katoliczka, pozna wdowca bez nałogów, katolika, zmotoryzowanego, niezależnego finansowo, w celu wspólnego spędzania czasu. Cóż warto jest życie w samotności, we dwoje różnie, a miłość nie liczy lat. Tel. 609 891 791.

Samotna2

Jestem osobą rozwiedzioną, średniego wzrostu, lekko puszczystą, bez nałogów, domatorką, pochodzę z Jeleniej Góry i mam 73 lata. Poznam miłego Pana do lat 75, bez nałogów, z dobrym charakterem. Mam już dosyć samotności - we dwoje byłoby nam łatwiej. Tel. 519 819 018.

Ryba

Wolny, lat 70, wzrost 168, wykształcenie średnie techniczne, bez nałogów, materialnie niezależny, o dobrym charakterze. Lubię stabilizowany tryb życia. Poznam Panią z wykształceniem minimum średnim, posiadającą dobre cechy charakteru. Tel. 75-76-130-39.

Waldek

Samotny kawaler, 46 lat, bez nałogów i zobowiązań, lubiący rowerowe wycieczki

i spacer. Poznam Panią szczupłą, z Jeleniej Góry i okolic. Tel. 663-865-393.

Arek

Jestem wysokim (185/95) mężczyzną 40+, bez zobowiązań i nałogów. Poznam dziewczynę, która jest sama i czuje się samotna w te krótkie i chłodne dni. Na początek kontakt e-mail: zipu2013@o2.pl

Masażysta

Poznam skromną, wrażliwą Panią. Mam 40 lat i 179 wzrostu, lubię romantyczne spacer. kino, muzykę, góry i morze. Tel. 518 125 337.

Dariusz

Emeryt, 173/63, bez nałogów, kulturalny, młodego wyglądu, miłej aparycji, uczuciowy, wrażliwy. Poznam Panią uczciwą, zgodną, wolnomyślicielką, chętną żyć bez trosk w pełniejszej wersji, doznając szacunku i czułości. Wiek Pani nie jest ważniejszy od innych cech. Tel. 669 832 264.

Samotnik

Pora pomyśleć o świętach. Może nie warto spędzać ich samotnie? Czasami wystarczy do kogoś napisać lub zadzwonić, aby choć trochę odmienić swoje życie. Jeśli czujesz się samotny, napisz anons do naszego kąciaka lub zadzwoń i daj sobie szansę na poznanie osoby, która podobnie jak Ty walczy z pustką w swoim życiu. Wystarczy kilka słów o sobie i o swoich oczekiwaniach wobec ewentualnego partnera. List trzeba dostarczyć do redakcji NJ (ul. M. Curie-Skłodowskiej 13, 58-500 Jelenia Góra), można też wysłać mailem. Powtórzenie anonsu wymaga jedynie kontaktu telefonicznego. Kto pragnie odpowiedzieć na ogłoszenie (jeśli nie ma numeru telefonu), pisze list do wybranej osoby, zaznaczając jej imię i numer Nowin, w którym anons się ukazał, oraz załącza w kopercie znaczek pocztowy. Tel. 76 764 63 66, e-mail: ela@nj24.pl

Pomogę, oddam za darmo

Do oddania:

Wersalka; namiot 4-os., odzież damska (r.48-50/165 cm); robot kuchenny; książki encyklopedyczne.

Ofiarodawcy i potrzebujący mogą dzwonić pod nr 75 764 63 66 w godz. 9-15.

(ep)

Potrzeby:

Kuchinka gazowa z piekarnikiem, duża lodówka; odzież dla niemowlaka (chłopiec); dywan (ciemny), odkurzacz, odzież damska (160 cm r. 40); pudełko po butach; rower miejski (damka).

Wspomnienie

o Bożenie Mikulicz (1932-2018)

Kobieta z klasą

*Żeby tak jeszcze raz ujrzyć ojczysty las, pola, łąki.
I do matczynych rąk przynieść z zielonych łąk rozkwitnięte pąki.
Tam właśnie teraz rozkwitły kwiaty
- stokrotki, fiołki, kaczeńce i maki.
Pod polskim niebem, w szczerym polu wyrosły ojczyste kwiaty
i w nich urodzie jest Polska.*

„Polskie kwiaty”

- Kiedy Bożenka zbliżała się do kresu swojej 86-letniej drogi życiowej, zadzwoniła do mnie z niecodziennym życzeniem - wspomina Irena Barska. Poprosiła, bym Jej zaśpiewała ulubioną piosenkę o ogromnym ładunku emocjonalnym i patriotycznym „Polskie kwiaty”. Z mężem byłem wtedy na spacerze. Przystanęłam z boku i spełniłam życzenie koleżanki. Choć Bożenka sama nie pisała wierszy, została członkiem Jeleniogórskiego Klubu Literackiego, aby prezentować poezję nieżyjącego od stycznia 2000 roku męża, nauczyciela polonisty z zawodu, Lesława. Brała udział w wyjazdowych plenerach, m. in. w Zakopanem, organizowanych przez nasz klub. Bożenka dbała o poprawną polszczyznę i piękno języka, nie znosiła wulgarności. Jej rodzinnym miastem był Brześć nad Bugiem. Podczas wojennej zawieruchy los rzucił ją do Kazimierza Wielkiej, niewielkiego miasteczka nad Nidzią (Świętokrzyskie).

Bożena Mikulicz, z domu Stanisławska - żona, matka, babcia, koleżanka, przyjaciółka, sąsiadka, znajoma. Lekarz stomatolog po studiach medycznych w Krakowie. Jeleniogórzanka od 42 lat, głęboko zaangażowana w działalność tutejszych stowarzyszeń. Słynęła z taktu, wrażliwości, tolerancji, pogody ducha i wielkiej życzliwości dla otoczenia. Emanowała niezwykłą kulturą osobistą, spokojem, przyjaznym usposobieniem, a przede wszystkim dobrocią, którą obdarowywała bliskich

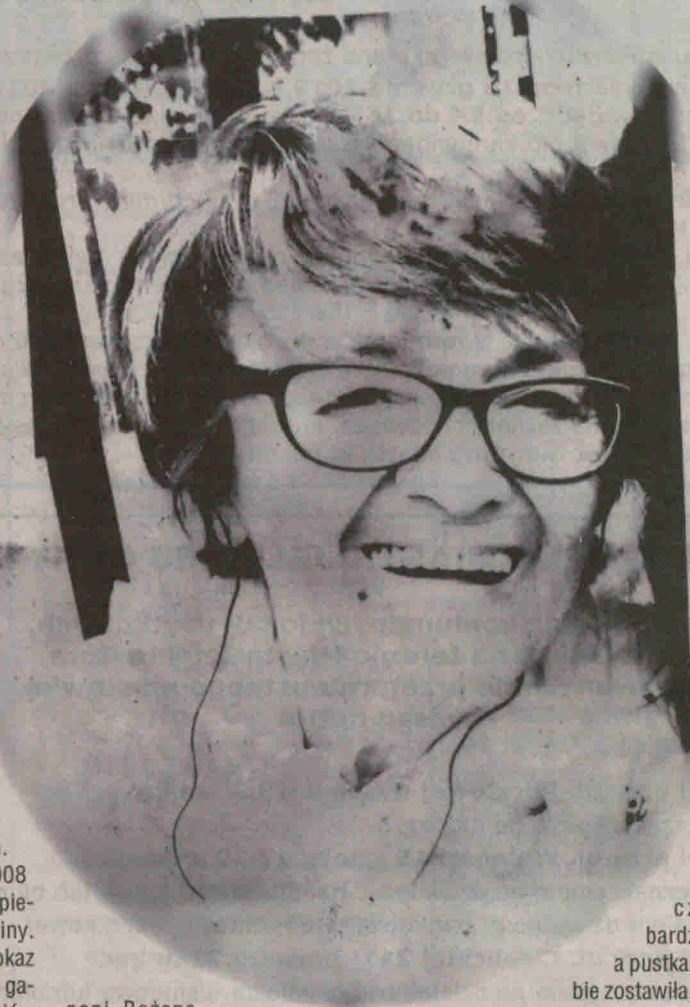
i znajomych. W wielu sercach i pamięci zajęła wyjątkowe miejsce.

- Po okresie zatrudnienia, w latach 1962-1976, w przychodni w Jastrowiu koło Piły, Bożena pracowała w Jeleniogórskiej „Celwisko” i w Zespole Szkół Mechanicznych. Dbała o zdrowie załogi i młodzieży, leczenie i profilaktyka były bezpłatne. Aktywnie uczestniczyła w działalności samorządu lekarskiego. Po przejściu na emeryturę pomagała w wychowywaniu wnuków. Jednocześnie aktywnie angażowała się w życie społeczne, kulturalne i towarzyskie. Rozwijala swoje pasje i zainteresowania, dzieliła się doświadczeniami. Życiowa optymistka Bezkonfliktowa, lubiła wszystkich ludzi, cieszyło ją szczęście innych, była wrażliwa na krzywdę i ułomność drugiej osoby. Na pomoc Bożeny, w szczególności w kłopotach finansowych i przeciwnościach losowych, każdy mógł liczyć. Mimo podeszłego wieku emerytalnego lekarka bezinteresownie opiekowała się osobą niepełnosprawną. Potrafiła rozmawiać z osobami o różnych poglądach i z różnych środowisk, mającymi odmienne od Niej spojrzenie na rzeczywistość - wspomina wieloletni przyjaciel Bogdan Łabenda.

Janusz Swatowski z Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich Bożenę Mikulicz i jej męża poznał w latach osiemdziesiątych. - Częste spotkania towarzyskie niewielkiej grupy z okazji

imienin, urodzin i rocznic spowodowały, że nasza znajomość przerodziła się w koleżeństwo, a następnie w przyjaźń i prawdziwą zażyłość. O swoich znajomych zawsze wypowiadała się pozytywnie. Bożenka inspirowała większość towarzyskich spotkań. Do Towarzystwa wstąpiła w 2008 roku. Pamiętamy Jej pyszne wypieki - babki ziemniaczane i cepeliny. Zadeklarowała, że na kulinarny pokaz w Jeleniej Górze, z okazji konkursu gastronomicznego TMLIKPW dla uczniów dolnośląskich szkół „Smaki kresowe w tradycji kuchni polskiej”, przygotuje specjalną potrawę lwowską.

- Muzyka odgrywała ważną rolę w ciekawym życiu pani Bożeny. Preferowała muzykę klasyczną i romantyczną. O swoich gustach publicznie wypowiadała się rzadko. Często przychodziła na koncerty, lubiła osobiście porozmawiać z wybitnymi postaciami świata muzyki, które gościliśmy w Jeleniogórskiej Filharmonii Dolnośląskiej. Przez trzynaście lat była członkiem Klubu Melomana. Bezinteresownie pomagała w organizacji przedkoncertowych spotkań, systematycznie w nich uczestniczyła. Pani Bożena zainicjowała prezentację domowych wypieków. Pomysł z czasem podchwyciły pozostałe członkinie Towarzystwa Miłośników Muzyki. Dzięki temu teraz muzycznym spotkaniom towarzyszy niemal rodzinny nastrój. Bardzo czynna towarzysko



wiek, którego stratę odczuwa się bardzo boleśnie, a pustka, którą po sobie zostawiła, uświadamia nam, jak dotkliwie jest odejście kogoś bliskiego.

pani Bożena działała w kilku organizacjach społecznych, z którymi wyjeżdżała na koncerty operowe i operetkowe oraz wycieczki. Słuchała artystycznych popisów absolwentów Szkoły Muzycznej I i II stopnia w Jeleniej Górze. Wszędzie była „duszą towarzystwa”. Zawsze elegancka, uśmiechnięta i życzliwa. Lubiła sprawiać przyjemność przez drobne prezenciki i pamięć o imieninach - wspomina prezes Klubu Melomana Józef Sukniewicz.

Bogdan Łabenda i Janusz Swatowski wspominają Bożenę jako entuzjastkę turystyki pieszej i zagranicznej. Spośród wielu Jej pasji na szczególną uwagę zasługuje chęć poznania nowych krajów, ich mieszkańców, zwyczajów i obyczajów. Początkowo podróżowała z mężem Lesławem, potem z przyjaciółmi. Pokochała Włochy i Francję. Na kilkanaście miesięcy przed śmiercią podróż życia Bożena odbyła do Afryki. Po powrocie o niezapomnianych przeżyciach opowiadała niezwykle barwnie i z wielką ekscytacją. W Jej domu zawsze było zielono od kwiatów i roślinności.

- Trudno mi wspominać osobę, z którą prawdziwa przyjaźń i wzajemna sympatia w sposób szczególny łączyły mnie aż przez czterdzieści lat - mówi Iga Majda. - W moje życie Bożenka wносиła ogromny optymizm i wiarę w ludzi. Emanowała radością życia i ciekawością świata. Nie potrafiła obojętnie przejść obok problemów innych ludzi. Zawsze można było liczyć na Jej współczucie, pomocną radę czy zrozumienie. Pod pojęciem empatii należy rozumieć umiejętność współodczuwania. Bożenka może stanowić prawdziwy wzór empatii. Okazywała ludziom zainteresowanie nie po to, aby ich oceniać, ale po to, żeby okazywać im życzliwość, szukać rozwiązań kłopotów, radzić lub bezinteresownie pomagać. Ogólne uznanie i szacunek budziły Jej inteligencja i kultura osobista. Bożenka potrafiła zachować prawdziwą skromność, za co szczególnie Ją ceniłam. W mojej pamięci pozostanie jako czło-

- Bożenka, kobieta z wielką klasą, melomanka, nieznosząca nudy, kochająca obcowanie z przyrodą, to właśnie moja przyjaciółka - wspomina Krystyna Malicka-Młeczak. - Poznałyśmy się przed prawie dwudziestoma laty w Klubie „Amazonki” i od pierwszej chwili przypadłyśmy sobie do serca. Nasza serdeczna przyjaźń nieprzerwanie trwała, można powiedzieć, „do grobowej deski”. Dzisiaj bardzo mi brakuje wspólnych niedzielnych wycieczek do Doliny Pałaców i Ogrodów, niekończących się rozmów podczas spacerów w romantycznych parkach, herbatki przy kominku w Pałacu Łomnica. Nie było dla nas złej pogody. W każdą niedzielę Bożenka wyciągała mnie z domu na spotkanie z cudowną przyrodą. Była również stałym gościem w filharmonii i na koncertach w obu pałacach w Stanisławowie. Prawdziwa przyjaźń to wielka rzecz. Życzę wszystkim, by na swojej drodze spotkali taką wierną i wspaniałą przyjaciółkę, jaką była dla mnie Bożenka Mikulicz.

- Pani Bożena nigdy na nic nie skarżyła się. Dzielnie walczyła o swoje zdrowie. Zmarła 31 października, w przededniu swoich urodzin. Choć teraz mamy ją tylko we wspomnieniach, nadal do nas uśmiecha się z wizerunku na swojej mogile, na cmentarzu w Jeleniej Górze - dodaje Józef Sukniewicz.

Sześć osób, których już nie ma wśród nas, a które poprzez swą pracę zawodową, działalność społeczną lub artystyczną oraz talent organizatorski trwale zaznaczyły się w historii oraz współczesności Jeleniej Góry, wspomniano niedawno na wieczorze „Żyli wśród nas...” w Osiedlowym Domu Kultury na Zabobrze. Po podkreśleniu zalet i niezwyklej osobowości Bożeny Mikulicz Jej ukochaną piosenkę „Kwiaty polskie” a capella wykonał zespół „Sybiraczki i Kresowianie”.

Henryk Stobiecki

Zakład Usług Pogrzebowych „ANUBIS”

Dom Pogrzebowy KREMATORIUM

Jelenia Góra ul. Sudecka 68A
(parking nowego cmentarza)
Jelenia Góra ul. Wiejska 4B
Cieplice ul. Jagiellońska 26
(wjazd od ul. Sobieszewskiej)
tel. 075 752 25 82
kom. 0601 74 84 41
www.anubis-pogrzeby.pl

Zapraszamy Czytelników do wspominania swoich bliskich, telefon 75 64 244 20

USŁUGI POGRZEBOWE

BEZPŁATNY TELEFON
CAŁODOBOWO

800 700 880

BIURO:

Stary Cmentarz, Jelenia Góra, ul. Sudecka 44
tel. 75 64 20 160



MPGK sp. z o.o.



BURMISTRZ MIASTA KAMIENNA GÓRA

zawiadamia o ponownym wyłożeniu do publicznego wglądu



projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w rejonie ulic Legnickiej i Wałbrzyskiej w Kamiennej Górze w dniach **od 10 grudnia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.** w siedzibie Urzędu Miasta przy Pl. Grunwaldzkim 1 w Kamiennej Górze, w godz. **od 8⁰⁰ do 15⁰⁰** (Biuro Architekta Miasta, pok. 310) oraz na stronie internetowej Urzędu Miasta pod adresem: <http://www.bip.kamiennagora.pl/>, w zakładce Gospodarka Przestrzenna / Opracowania planistyczne w toku. Obwieszczenia.

Dyskusja publiczna nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie zmiany planu odbędzie się w dniu **17 grudnia 2019 r. o godz. 12⁰⁰** w sali witrażowej Urzędu Miasta.

Osoby prawne i fizyczne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej mogą zapoznać się z wyłożonymi do publicznego wglądu dokumentami oraz uzyskanymi w toku prac nad projektem planu uzgodnieniami. Każdy kto kwestionuje ustalenia projektu planu ma prawo do złożenia uwag.

Uwagi należy składać w formie pisemnej, ustnie do protokołu oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej, tj.:

- 1) opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu, lub
- 3) za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej, na adres: architekt@kamiennagora.pl w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 14 stycznia 2020 roku**.

Uwaga powinna zawierać nazwisko, imię, nazwę i adres wnioskodawcy, zakres sprawy i oznaczenie nieruchomości, której dotyczy. Właściwym do rozpatrzenia uwag jest Burmistrz Miasta Kamienna Góra.

PREZYDENT MIASTA JELENIEJ GÓRY



ogłasza wykaz komunalnych lokali użytkowych, usytuowanych na terenie Miasta Jelenia Góra, wytypowanych do przetargu ustnego na stawkę czynszu netto.

1. Lokal przy ul. Pocztowej 6 - pow. 13,20 m kw.
z przeznaczeniem na magazyn.
2. Lokal przy ul. Wolności 15 - pow. 12,30 m kw.
z przeznaczeniem na działalność handlową, usługową lub biurową z wyłączeniem działalności bankowej, kredytowej i pożyczkowej.
3. Lokal przy ul. Cieplickiej 211 - pow. 29,71 m kw.
z przeznaczeniem na działalność handlową, usługową lub biurową z wyłączeniem działalności bankowej, kredytowej i pożyczkowej.
4. Lokal przy al. Wojska Polskiego 39 U2 - pow. 32,00 m kw.
z przeznaczeniem na działalność handlową, usługową lub biurową z wyłączeniem działalności bankowej, kredytowej i pożyczkowej.
5. Lokal przy ul. Długiej 6 of. - pow. 11,40 m kw.
z przeznaczeniem na magazyn.
6. Lokal przy al. Wojska Polskiego 39 U1 - pow. 35,78 m kw.
z przeznaczeniem na działalność handlową, usługową lub biurową z wyłączeniem działalności bankowej, kredytowej i pożyczkowej.
7. Lokal przy ul. Jasnej 11 - pow. 31,00 m kw.
z przeznaczeniem na działalność handlową, usługową lub biurową z wyłączeniem działalności bankowej, kredytowej i pożyczkowej.
8. Lokal przy ul. M. Konopnickiej 23/4uż - pow. 53,94 m kw.
z przeznaczeniem na działalność handlową, usługową lub biurową z wyłączeniem działalności bankowej, kredytowej i pożyczkowej.
9. Lokal przy ul. Cieplickiej 152 - pow. 34,38 m kw.
z przeznaczeniem na działalność handlową, usługową lub biurową z wyłączeniem działalności bankowej, kredytowej i pożyczkowej.
10. Lokal przy ul. Jasnej 4 - pow. 17,80 m kw.
z przeznaczeniem na działalność handlową, usługową lub biurową z wyłączeniem działalności bankowej, kredytowej i pożyczkowej.
11. Lokal przy ul. M. Konopnickiej 23/6uż - pow. 24,80 m kw.
z przeznaczeniem na działalność handlową, usługową lub biurową z wyłączeniem działalności bankowej, kredytowej i pożyczkowej.
12. Lokal przy ul. Lipowej 7 - pow. 38,36 m kw.
z przeznaczeniem na działalność handlową, usługową lub biurową z wyłączeniem działalności bankowej, kredytowej i pożyczkowej.
13. Lokal przy ul. Jagiellońskiej 20 - pow. 11,30 m kw.
z przeznaczeniem na działalność handlową, usługową lub biurową z wyłączeniem działalności bankowej, kredytowej i pożyczkowej.
14. Lokal przy ul. Groszowej 49 - pow. 24,40 m kw.
z przeznaczeniem na działalność handlową, usługową lub biurową z wyłączeniem działalności bankowej, kredytowej i pożyczkowej.
15. Lokal przy ul. Długiej 6 of. - pow. 15,40 m kw.
z przeznaczeniem na magazyn.
16. Lokal przy ul. 1 Maja 46 of. - pow. 33,81 m kw.
z przeznaczeniem na działalność handlową, usługową lub biurową z wyłączeniem działalności bankowej, kredytowej i pożyczkowej.
17. Lokal przy ul. Kasprowicza 23 of. - pow. 40,90 m kw.
z przeznaczeniem na działalność handlową, usługową lub biurową z wyłączeniem działalności bankowej, kredytowej i pożyczkowej.

Umowy najmu zostaną zawarte na czas oznaczony, tj. 3 lata. Ustala się 14-sto dniowy termin od dnia przetargu, w którym winna być zawarta umowa najmu na wylicytowany lokal. **UWAGA** - lokale użytkowe położone przy ul. Marii Konopnickiej nr 23 w Jeleniej Górze - **bez możliwości wykupu na własność**.

Przetarg odbędzie się 20 grudnia (piątek) 2019 roku o godz. 10⁰⁰ w Urzędzie Miasta Jelenia Góra przy ul. Sudeckiej 29, sala nr 12 (I piętro).

Wadium, z dopiskiem „Przetarg na najem lokalu użytkowego przy ul. ...” należy wpłacić do dnia 20 grudnia 2019 roku (data dokonania wpłaty) przelewem na konto Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Jeleniej Górze **Bank Milenium S.A. nr 94 1160 2202 0000 0001 8963 6052**.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest terminowe wniesienie wadium w pieniądzu przelewem na podany powyżej numer rachunku bankowego (decyduje data dokonania wpłaty środków na konto ZGKiM, tj. do dnia 20 grudnia 2019 roku). Oferenci zainteresowani najmem lokalu zobowiązani są przed przystąpieniem do przetargu okazać się dowodem osobistym, potwierdzeniem wpłaty wadium na konkretny lokal użytkowy oraz do złożenia oświadczenia, iż jest im znany stan techniczny i faktyczny lokalu.

Wadium zwraca się wszystkim oferentom w terminie 7 dni roboczych od daty przetargu, z wyjątkiem oferenta, który wylicytował najwyższą stawkę czynszu na lokal. Wadium zwraca się, wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku bankowego oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek podany przez oferenta.

Wadium wniesione przez oferenta, który wylicytował najwyższą stawkę czynszu na lokal, nie podlega zwrotowi i zaliczane jest na poczet czynszu. Wadium ulega przepadkowi, gdy oferent, który wylicytował najwyższą stawkę czynszu na lokal odstąpił od podpisania umowy lub zawarcie umowy stało się niemożliwe z przyczyn leżących po stronie oferenta.

W przypadku, gdy oferent lub współnik oferenta, jak również małżonek oferenta pozostający we wspólnym gospodarstwie domowym, zalegają z opłatami lub podatkami wobec Miasta lub miejskich jednostek organizacyjnych, a do dnia podpisania umowy nie uregulowali zobowiązań, nie zostanie z oferentem zawarta umowa najmu. W takim przypadku wniesione wadium ulega przepadkowi.

Przetarg odbywa się w formie ustnej licytacji na ustalenie wysokości stawki czynszu netto. Przetarg uznaje się za ważny bez względu na liczbę oferentów, jeżeli chociaż jeden oferent proponuje co najmniej jedno postąpienie powyżej kwoty wywoławczej stawki czynszu netto.

Oferentom zainteresowanym najmem lokalu przysługuje prawo uzyskania informacji dotyczących lokalu, a także do dokonania wizji w lokalu przed przetargiem.

Informacje o lokalach wytypowanych do przetargu, wraz ze szczegółowymi danymi o ich stanie technicznym, można uzyskać: pod numerami telefonu 75-64-95-860, 888 na stronie internetowej bip.jeleniagora.pl na tablicach ogłoszeń w budynku Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Jeleniej Górze - przy ul. Podgórznej 9, a także w Urzędzie Miasta - budynek przy ul. Ptasiej 2/3.

Dodatkowe informacje na temat organizowanego przetargu pod numerem telefonu 75-75-46-267.

BIURO OGŁOSZEŃ

tel. 75/75-247-81; e-mail: bo@nj24.pl

OGŁOSZENIA PRZYJMUJEMY DO CZWARTKU DO GODZ. 14.00

ZARZĄD SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ „GRYF” W GRYFOWIE ŚLĄSKIM OGŁASZA PRZETARG

Na wolne lokale mieszkalne
w następujących miejscowościach:

Gryfów Śląski, Giebułtów, Lubomierz

Rozstrzygnięcie przetargu odbędzie się w dniu **18.12.2019 roku o godzinie 10.00** w siedzibie Spółdzielni przy ulicy Kolejowej 64 w Gryfowie Śląskim.
Należy wnieść wadium w wysokości **10 proc.** ceny wywoławczej lokalu.
W przypadku umowy najmu najemca zobowiązany będzie wnieść kaucję zabezpieczającą.

Wadium należy wpłacić na konto Spółdzielni

PKO BP o Gryfów Śląski nr 76 1020 2124 0000 8202 0007 4138

w terminie do dnia **17.12.2019 roku do godziny 15.00.**

Lokale można oglądać od **03.12.2019 roku do 17.12.2019 roku.**

Szczegółowe informacje można uzyskać na stronie internetowej **www.smgrzyf.pl**
lub pod nr telefonu **75 7813411, tel./fax 75 7813526.**

Prezydent Miasta Jeleniej Góry Ogłoszeniem nr 103/2019 ogłasza przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowych niezabudowanych położonych w Jeleniej Górze przy:

1. ulicy ZJEDNOCZENIA NARODOWEGO.

Nieruchomość gruntowa niezabudowana położona w granicach działek numer: nr 66/2 i 66/5 o łącznej powierzchni 0,1216 ha, obręb Cieplice IV, AM 3, księga wieczysta nr JG1J/00060181/8.

Przeznaczenie i sposób zagospodarowania nieruchomości: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej; przeznaczeniem uzupełniającym są usługi wbudowane; dopuszcza się lokalizację garaży.

Cena wywoławcza: 64 800,00 zł

Wadium: 6 480,00 zł.

2. ulicy CIEPLICKIEJ.

Nieruchomość gruntowa niezabudowana położona w granicach działki nr 49/3 o powierzchni 0,5466 ha, obręb Sobieszów II, AM 4, księga wieczysta nr JG1J/00092870/8.

Przeznaczenie i sposób zagospodarowania nieruchomości: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i tereny usług turystycznych; przeznaczeniem uzupełniającym są tereny zabudowy usługowej (łącznie nie więcej niż 50 proc. powierzchni całkowitej budynków zlokalizowanych na działce) i infrastruktury technicznej.

Cena wywoławcza: 224 000,00 zł

Wadium: 22 400,00 zł.

3. ulicy ZAMKOWEJ.

Nieruchomość gruntowa niezabudowana położona w granicach działki nr 113/7 i 113/11 o łącznej powierzchni 0,2926 ha, obręb Sobieszów I, AM 2, księga wieczysta nr JG1J/00067283/2.

Przeznaczenie i sposób zagospodarowania nieruchomości: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, tereny usług turystycznych; przeznaczeniem uzupełniającym są tereny zabudowy usługowej.

Cena wywoławcza: 110 400,00 zł

Wadium: 11 040,00 zł.

Sprzedaż prawa własności nieruchomości opisanych w pkt 1-3 podlega opodatkowaniu podatkiem VAT według stawki 23 proc. na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług. Podatek VAT doliczony zostanie do ceny ustalonej w przetargu.

Wadium w pieniądzu w wyżej określonej wysokości winno wpłynąć na konto depozytowe Miasto Jelenia Góra

- Bank MILLENNIUM S. A. I Oddział w Jeleniej Górze

nr 97 1160 2202 0000 0000 6011 5681

najpóźniej do dnia 28 stycznia 2020 roku.

WPŁATA WADIUM WINNA ZAWIERAĆ OZNACZENIE NUMERU GEODEZYJNEGO DZIAŁKI (DZIAŁEK), KTÓREJ WPŁATA DOTYCZY ORAZ OZNACZENIE UCZESTNIKA PRZETARGU.

Przetarg odbędzie się w dniu 3 lutego 2020 roku o godz. 11.00 w siedzibie Urzędu Miasta Jelenia Góra przy ul. Sudeckiej nr 29 - I piętro, sala nr 13.

Ogłoszenie nr 103/2019 Prezydenta Miasta z dnia 26 listopada 2019 roku zamieszczone jest w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej bip.jeleniagora.pl w zakładce „oferty nieruchomości” oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Wydziału Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Jelenia Góra przy ulicy Ptasiej 2-3, I piętro. Dodatkowych informacji dotyczących nieruchomości można uzyskać w pokoju nr 101 w siedzibie Wydziału Rozwoju Miasta lub telefonicznie pod numerami **75-75-46-304** lub **75-75-46-303**.

Oferta nieruchomości prezentowana jest również na stronie internetowej Miasta Jelenia Góra www.nieruchomosci.jeleniagora.pl

LOKALE

SPRZEDAM mieszkanie 2 pokojowe do remontu (53,5 m) w kamienicy, 725-208-408. M1074-G

POKÓJ do wynajęcia dla pracującego od dn. 01.12.2019r. Cieplice, tel. 518-116-316. M1096-G

KUPIĘ mieszkanie, 573-181-121.

KUPIĘ, zamienię mieszkanie 55m kw, Zabobrze, 513-345-184. M1131-G

MIESZKANIE kupię 792-485-189. L1016-K

NIERUCHOMOŚCI

SPRZEDAM działkę budowlaną 22ary, pod Karpaczem, tel. 695-714-672. M1104-G

JEŻÓW Sudecki, sprzedam 2 działki budowlane. Tel. 601-910-804. M1121-G

MOTORYZACYJNE

KUPIĘ każde auto, całe, po-wypadkowe, 693-82-82-83. L910-G

AKUMULATORY, oleje, płyny TANIO!, AGROMASZ Cieplice, tel. 756-466-610, 757-559-290, 607-345-516. M847-G

KUPIĘ każde auto zdecydowanie. Tel. 785-524-378.

AUTO złomowanie, auto skup. Tel. 785-524-378. M873-G

NAPRAWA, sprzedaż skutów, 518-125-337. M1071-G

KUPIĘ każdy ciągnik i sprzęt rolniczy, 535-135-507. M1090-G

SPRZEDAM części do Malucha, 726-042-520. M1093-G

KUPIĘ auto klasy premium dwu, trzy letnie, 573-181-121. M1134-G

SKUP aut. Placę najlepiej! Kupię każde auto osobowe dostawcze ciężarowe motocykle, ciągniki rolnicze wszystkie od 1 do 50 tys. zł całe i uszkodzone legalnie umowa, najlepsze ceny na rynku gotówka w 20 min konkretnie 788-345-470; dawgoz@interia.pl M1005-K

**URZĘDOWA
KASACJA POJAZDÓW**
Jeżów sudecki, Długa 17
75/713-74-12

KUPNO

KUPIĘ każde auto, całe, po-wypadkowe, 693-82-82-83. L911-G

SPRZEDAŻ

DREWNO kominkowe bukowe, sezonowane, 781-832-104, 603-781-271. L987-G

NIERUCHOMOŚCI



www.stepien.org.pl

Sprzedajemy Najwięcej Nieruchomości

JESTEŚMY SKUTECZNI!!!

Jelenia Góra, Mostowa 6, tel/fax: 75 64 94 684

PRZYJMUJEMY NIERUCHOMOŚCI NA SPRZEDAŻ

Prezydent Miasta Jeleniej Góry
informuje, że

Obwieszczeniem Nr 170.2019.VIII z dnia 26 listopada 2019 r. podał do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości gruntowych przeznaczonych do wydzierżawienia.

Obwieszczenia podlegają wywieszeniu na okres 21 dni na tablicy ogłoszeń w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Jelenia Góra przy ul. Ptasiej 2-3.

Prezydent Miasta Jeleniej Góry



Ogłoszeniem nr 100/2019 z dnia 20 listopada 2019r. ogłasza w dniu 20 stycznia 2020 r. o godz. 11.00, w siedzibie Urzędu Miasta Jelenia Góra przy ul. Sudeckiej nr 29 - I piętro, sala nr 13, I przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż niezabudowanej nieruchomości gruntowej położonej w Jeleniej Górze przy ul. Wojewódzkiej dz. nr 107 o pow. 0.9302ha, obręb Cieplice VI, AM-2, KW JG11/00103487/7. Podstawowe przeznaczenie nieruchomości w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego - tereny zabudowy produkcyjnej. Cena wywoławcza netto: 280 000 zł (+23 proc. VAT); Wadium: 28 000 zł

Wadium w pieniądzu winno wpłynąć na konto depozytowe: Miasto Jelenia Góra - Bank MILLENNIUM S.A. I Oddział w Jeleniej Górze nr 97 1160 2202 0000 0000 6011 5681, najpóźniej do dnia 14 stycznia 2020 roku.

Wpłata wadium powinna zawierać oznaczenie numeru geodezyjnego działki, której wpłata dotyczy oraz oznaczenie uczestnika przetargu.

Ogłoszenie nr 100/2019 z dnia 20.11.2019 roku zamieszczone zostało w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Miasta bip.jeleniagora.pl w zakładce „oferty nieruchomości” oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Jelenia Góra przy ul. Ptasiej nr 2-3, I piętro. Dodatkowych informacji dotyczących przedmiotowej nieruchomości można uzyskać w Wydziale Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Jelenia Góra przy ul. Ptasiej nr 2-3, I piętro, pokój nr 101 lub telefonicznie pod numerami: 75-75-46-303 lub 75-75-46-304 lub na stronie internetowej www.nieruchomosci.jeleniagora.pl

URZĄD MIASTA JELENIA GÓRA

Prezydent Miasta Jeleniej Góry



ogłoszeniem nr 101/2019 ogłasza przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowej niezabudowanej położonej w Jeleniej Górze przy ul. Walerego Wróblewskiego w granicach działki nr 84/15 o powierzchni 0,4703 ha, obręb 0007, Cieplice VII, AM 3, księga wieczysta nr JG11/00079653/4.

Przeznaczenie nieruchomości: tereny mieszkaniowe zorganizowanych form realizacji budownictwa mieszkaniowego. Cena wywoławcza: 390 000,00 zł

Wadium: 39 000,00 zł.

Sprzedaż prawa własności działki nr 84/15 podlega opodatkowaniu podatkiem VAT w wysokości 23 proc. Podatek VAT doliczony będzie do ceny ustalonej w przetargu.

Wadium w pieniądzu w wyżej określonej wysokości winno wpłynąć na konto depozytowe Miasto Jelenia Góra - Bank MILLENNIUM S. A. I Oddział w Jeleniej Górze nr 97 1160 2202 0000 0000 6011 5681 najpóźniej do dnia 21 stycznia 2019 roku.

WPLATA WADIUM WINNA ZAWIERAĆ OZNACZENIE NUMERU GEODEZYJNEGO DZIAŁKI, KTÓREJ WPLATA DOTYCZY ORAZ OZNACZENIE UCZESTNIKA PRZETARGU

Przetarg odbędzie się w dniu 27 stycznia 2020 roku o godz. 11.00, w siedzibie Urzędu Miasta Jelenia Góra przy ul. Sudeckiej nr 29 - I piętro, s. nr 13.

Ogłoszenie nr 101/2019 Prezydenta Miasta z dnia 25 listopada 2019 roku zamieszczone jest w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej bip.jeleniagora.pl w zakładce „oferty nieruchomości” oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Wydziału Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Jelenia Góra przy ulicy Ptasiej 2-3, I piętro. Dodatkowych informacji dotyczących nieruchomości można uzyskać w pokoju nr 101 w siedzibie Wydziału Rozwoju Miasta lub telefonicznie pod numerami 75-75-46-304 lub 75-75-46-303. Oferta nieruchomości prezentowana jest również na stronie internetowej Miasta Jelenia Góra www.nieruchomosci.jeleniagora.pl

URZĄD MIASTA JELENIA GÓRA

Prezydent Miasta Jeleniej Góry



informuje, że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Wydziału Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Jelenia Góra przy ul. Ptasiej 2-3 w Jeleniej Górze wywieszony został wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia:

Obwieszczenie nr 169.2019.VIII z dnia 26 listopada 2019 roku w sprawie podania do publicznej wiadomości wykazu przeznaczonych do sprzedaży w drodze przetargu nieograniczonego nieruchomości gruntowych niezabudowanych położonych w Jeleniej Górze przy ulicy Wrocławskiej.

URZĄD MIASTA JELENIA GÓRA

SPRZEDAŻ C.D.

DREWNO kominkowe- sezonowane, różne wymiary, 601-799-452.

PODŁOGI tradycyjne z drewna, parkiety, podbitki, boazerie, 601-799-452. M7-G

DREWNO opałowe, kominkowe- dowóz Jelenia Góra, okolice, 607-604-558. M1051-G

DREWNO opałowo- rozpałkowe oflisy okorki 90 zł/m długie; pocięte, porąbane na 25 cm po 110 zł/m, darmowy transport, 727-235-168. M1079-G

DREWNO kominkowe opałowe, 757-125-026. M37-K

FIRMA prowadzi sprzedaż złota i srebra inwestycyjnego (sztabki, monety) oraz udziela korzystnych pożyczek pod zastaw w/w produktów. Tel. 535-860-355, 530-836-416. M60-K

USŁUGI

DOMOFONY - montaż, naprawa, serwis, tel. 601-76-57-35. L955-G

PRZEPROWADZKI kompleksowe z ekipą do załadunku, 6 94-559-227. L1072-G

CYKLINOWANIE, układanie, profesjonalnie, 601-313-541. L1100-G

ROLETY, roletki, żaluzje, markizy, moskitiery, daszki. Producent, 76/870-53-48; 608-289-703. L1116-G

PIECE gazowe - przeglądy i naprawy, 604-569-785. L1126-G

PODCIŚNIENIOWE dogłębne czyszczenie dywanów, wykładzin, tapicerki meblowej. Profesjonalnie- Karcher, 792-216-960. L1154-G

PRZEPROWADZKI, TRANSPORT, kompleksowo od A do Z, trzy samochody, różne gabaryty, miasto - kraj - za granicą. Wyce-na gratis. tel.880-044-951. L1162-G

OGÓLNOREMONTOWE, 579-258-419. L1201-G

ELEKTRYK, 579-258-419. L1202-G

HYDRAULIK, 739-692-774. L1203-G

ANTENY zbiorcze, RTV/SAT, Antemon, 75/644-50-80. L1210-G

TELEWIZJA hotelowa, pensjonaty. Antemon, 75/644-50-80. L1211-G

VIDEOFILMOWANIE 792-546-054. M79-G

MALOWANIE, tapetowanie, czyszczenie, starannie, gwarancje, 514-904-993. M548-G

HYDRAULICZNE, elektryczne, 794-098-737. M562-G

REMONTY mieszkań, 691-631-082. M607-G

PRAŁKONAPRAWY, 603-83-54-83. M647-G

POSADZKARSTWO, WYLEW-KI betonowe tel. 728-299-544. M704-G

PRZEPROWADZKI, transport, 535-197-611.

REMONTY mieszkań, usługi hydrauliczne, elektryczne, 535-197-611. M852-G

ZARZĄDZANIE nieruchomości. Tel. 732-640-519. M861-G

PRZEPROWADZKI z ekipą tel. 736-627-869.

PRZEPROWADZKI, tel. 733-299-117.

PRZEPROWADZKI, tel. 694-559-229. M886-G

BAGĄŻÓWKA - 533-232-637. M887-G

DACHY, 602-884-480. M895-G

DACHY, 601-872-363. M914-G

AUTORYZOWANY Serwis RTV naprawa telewizorów LCD, Plazma, dekodery, monitory TV/ SAT montaż instalacji TV cyfrowej monitoring- dojazd do klienta, 75/642-11-93; 790-379-788; 797-379-788. M958-G

BAGĄŻÓWKA transport przeprowadzki, 533-232-637. M983-G

PRANIE dywanów, 602-440-007. M997-G

MALOWANIE panele, 602-440-007. M998-G

MONTAŻ mebli, 602-440-007. M999-G

ŚCINKA drzew z podnośnika, telefon 517-799-703. M1006-G

ŁAZIENKI kompleksowo: kafelki, hydraulika, panele, malowanie, gładzie, ogólnobudowlane, 601-148-406. M1012-G

FIRMA Seba świadczy usługi: remonty mieszkań, łazienki, kompleksowo, 792-563-643. M1015-G

ELEKTRYK, 664-475-323. M1025-G

PRZEPROWADZKI. Tel. 660-468-908. M1043-G

CYKLINOWANIE bezpyłowe, 601-910-613. M1049-G

HYDRAULIKA - solidnie, fachowo. 503-319-676. M1052-G

REMONTY tanio gwarancja, 509-924-523.

REMONTY, 604-992-041. M1062-G

ŚLUSARSTWO, 881-731-064. M1066-G

NAPRAWA pralek, kuchenek, AGD- dojazd, 783-616-565. M1069-G

OGÓLNOBUDOWLANE- remonty, prace zewnętrzne, roboty ziemne, 530-397-645.

BRAMY, ogrodzenia, murki oporowe, 724-521-470. M1084-G

STOLARSTWO, okna, drzwi, schody, meble, tel. 501-762-958.

ARCHITEKTURA wnętrz, projekt, wykonanie, tel. 509-458-886. M1089-G

MALOWANIE, gładzie bezpyłowe, czysto, bez nałogów, 660-854-939. M1102-G

NAPRAWA maszyn do szycia, tel. 603-324-921. M1113-G

KOMPLEKSOWE remonty domów, mieszkań, 602-689-981. M1118-G

HYDRAULIKA kanalizacja, gaz-tanio, solidnie, 604-922-815. M1124-G

HYDRAULIK, 575-064-436. M1125-G

ROLETY, plisy, moskitiery, montaż, naprawa, 604-460-139. L1369-K

WKŁADY kominowe, 608-49-55-34. M136-K

USŁUGI koparkoładowarką- młot- tanio, 886-666-896. M639-K

SPRZĄTANIE, pranie dywanów, mycie okien; 792-036-065. M765-K

SPRZĄTANIE pobudowlane, domów, obiektów, 792-036-065. M768-K

MALOWANIE mieszkań, drobne remonty, 601-33-59-57. M856-K

PRANIE dywanów, Tel. 792-351-763. M950-K

TELEWIZJA Cyfrowa, instalacje DVB-T/SAT, LCD, Plasma, naprawy domowe RTV Hi-Fi SAT serwis. Tel. 602-373-343. M952-K

TECHNIKA grzewcza, pellet, podłogówka, Wolności 208, 797-252-379. M953-K

KOMINKI, piecyki, ul. Wolności 208, 797-252-379. M954-K

KOTŁY gazowe, pompy ciepła, ul. Wolności 208, 797-252-379. M955-K

PODNOŚNIK koszykowy 27m. Wynajem. Tel. 608-404-760. M1001-K

MEBLE na wymiar, meble kuchenne, szafy, garderoby. Tel. 733-101-353; www.stolwir.pl

CYKLINOWANIE bezpyłowe, profesjonalne układanie parkietów, podłóg, paneli. www.stolwir.pl Tel. 733-101-353. M1003-K

DEZYNFEKCJA dezynsekcja deratyzacja. Monitoring obecności szkodników sanitarnych. Odstraszanie kun. www.dezder.jgora.pl, 692-061-312. M1004-K

TAXI JELENIA GÓRA

TEL.
602 139 071

z tego ogłoszenia
RABAT 20%
do



MERCEDES

LEKARSKIE

PSYCHIATRA - Ryszarda Czerniawska, specjalistyczna terapia nerwic i zaburzeń psychicznych. Jelenia Góra, pl. Piastowski 30, ul. Cieplicka 223/1. Rejestracja telefoniczna: 693-583-915. M600-G

PSYCHIATRA Bogusław Zasepa, nerwice, depresje, zaburzenia psychiczne, odtrucie, wizyty domowe. Tel. 602-804-195. M603-G

WSZYWKI przeciwalkoholowe, 601-83-50-12.

WSZYWKI przeciwalkoholowe. Tel. 603-78-57-80. M609-G

GABINET Rehabilitacji, Eryk Olszak, 697-855-631, www.erykolszak.jgora.pl M770-G

PRAKTYKA lekarska lekarz Andrzej ZIEZIULA - internista, pulmonolog. Jelenia Góra, ul. Ogińskiego 1B (budynek przychodni) wejście E, pokój 28, 2 piętro (windy). Wtorki 16.00-17.30. Wizyty domowe, EKG. Tel. 601-758-160 M798-G

CENTRUM ANGIOLOGII I REHABILITACJI Ogińskiego 1b/7 POZIOM -1 Jelenia Góra ANGIOLOG Lek. med. Joanna Olszewska-Rocznik rejestracja tel. 516815337 Sklep z wyrobami przeciwozrętkowymi i przeciwzłykowymi. Rehabilitacja stacjonarna i domowa tel. 531607899. M1024-G

PSYCHIATRA Czesława Gierczak, zmiana adresu praktyki lekarskiej: Henryka Wieniawskiego 4, 58-500 Jelenia Góra, rej. tel. 502-591-364. M1041-G

SPECJALISTA protetyki stomatologicznej stomatologii ogólnej Wojciech Z. Kulig. Wszystkie rodzaje odbudowy, leczenia zębów, wszystkie rodzaje koron, protez, mostów protetycznych, mikroskop zabiegowy, implanty, ceramika adhezyjna, piaskowanie, naprawy, wybielanie zębów, rentgen. Jelenia Góra, 1 Maja 28/2, I piętro, pon.-pt. 10.00-19.00. Tel. 75-76-75-473; 601-773-396. M1002-K

VIAGRA, cialis, 601-960-615; 605-405-855. M1014-G

GINEKOLOG NFZ Kowary, Zamkowa 5 Andrzej Drabarek, rejestracja 8.00-12.00. Tel. 603-13-99-22 lub 75-718-20-99. Pełny zakres usług NFZ. M978-K

USG

stawów biodrowych dziecięcych

SPECJALISTA ORTOPEDII i CHIRURGII URAZOWEJ

UPRAWNIONY DO BADAŃ NURKÓW

Zbigniew Rudnicki

przyjmuje:
poniedziałek 17.00-18.00
środa 17.00-18.00
sobota 9.30-11.00
pl. Piastowski 30 - obok apteki
Jelenia Góra - CIEPLICE
Tel. kom. 601-75-14-74

Wizyty domowe: poniedziałek, środa, czwartek, sobota.

Chirurgia plastyczna, pełny zakres zabiegów

Jakub Kratochwil
rejestracja
75 6424558

specjalista chirurgii plastycznej dr med.

Prywatny Gabinet Dermatologiczny

wtorki i czwartki 17.30-19.00. Inne terminy przyjęć i wizyty domowe - po uzgodnieniu. Bez rejestracji 601-898-289

Specjalista dermatolog Alicja Lecheta-Prawdzik
Jelenia Góra ul. Marcinko 1 (mała poczta przy aptece)

PRYWATNE POGOTOWIE DERMATOLOGICZNE
601-898-289

Specjalista chirurgii ogólnej

Dr n.med. **Marek Kaźmierczyk**

• diagnostyka i leczenie chorób przewodu pokarmowego
• choroby odbytu /hemoroidy i inne/
• kwalifikacja do zabiegów operacyjnych
• inne schorzenia chirurgiczne-żyłki kończyn dolnych i inne

Jelenia Góra ul. Ogińskiego 4 "KLINIKA"
Poniedziałek 16-17.
Lwówek Śl. pl. Wolności 28 Wtorek 16-17
obok apteki w Ryńku kom. 602635191

GABINET OKULISTYCZNY LEK. MED. OKULISTA

KRYSTYNA WIĄCEK-MIERZWA
ul. Letnia 2 (budynek "Klinika") - przychodnia lekarzy specjalistów

Przyjmuje od pon. do pt. 9.00 do 17.00
Rejestracja telefoniczna
75/645-76-50/51
tel. kom. 502-612-616
75/649-50-25

KRZYSZTOF CZERKASOW

specjalista chirurg ortopeda

przyjmuje poniedziałek od godz. 16.00
Jelenia Góra, Letnia 2

Rejestracja telefoniczna 75 64 57 651

Okulista Małgorzata MARKIEWICZ specjalista chorób oczu

USG-oka
Leczenie chorób oczu
komputerowe badanie wad wzroku
dobór okularów pole widzenia
pachymetria bezdotykowy
pomiar ciśnienia śródgałkowego
płukanie dróg łzowych
Przyjmuje od pon. do pt. 10.00-17.00
Jelenia Góra, 1 Maja 15/17 "Optyk"
(vis a vis hotelu Europa)
Rejestracja telefoniczna 603-613-058

PRACA

AGENCJA pracy Sachse Personal Dienstleistungen GmbH Poszukuje do pracy w Austrii oraz Niemczech: hydraulików, elektryków, spawaczy, ślusarzy, dekarzy, stolarzy, lakierników i mechaników. Atutem byłaby znajomość języka niemieckiego oraz prawo jazdy kat. B. Bardzo dobre warunki! Zakwaterowanie zapewnione! Kontakt: filia Zgorzelec/Görlitz, tel: +48-532-093 696, praca@sachse.pl, mailto: praca@sachse.pl M94-G

AVON-AMBASADORKA (konsultantka), dołącz do nas. Tel. 692-494-164; avonowinki@wp.pl M155-G

FIRMA zatrudni pracownika ogólnobudowlanego wykończenia wnętrz, 792-563-643. M939-G

SKLEP z kawą i herbatą zatrudni, panie 50+, emerytki, rencistki niepełny wymiar czasu, na stałe, 602-101-096. M1128-G

WYNAJME firmę, kierownika budowy. Przebudowa lokalu, budowy domu, 573-181-121. M1133-G

OPIEKA Niemcy Legalnie, 725-248-935. M926-K

LBF Sp. z o.o. w Starej Kamienicy zatrudni na stanowisko Brygadzysty z umiejętnością organizowania i kierowania pracą w dziale spawalni (mle widziane doświadczenie w zakresie spawania). Oferujemy umowę o pracę. Informację pod numerem telefonu 75-75-283-17 lub lbf@lbf.home.pl. Proszę o przesłanie oferty na meila. M968-K

NAUKA

ANGIELSKI, 516-125-237. M778-G

ANGIELSKI/niemiecki nauczyciel, 537-111-140. M1080-G

TŁUMACZ przysięgły języka niemieckiego, 501-648-318. M1081-G

ANGIELSKI, 503 819 327. M1085-G

MATRYMONIALNE

"AMOR" Jelenia Góra, 600-983-771. M158-G

HOTEL ***
Tango
www.hotel-tango.pl
Wesela marzeń
tel. 601 834 644
kontakt@hotel-tango.pl

DUET- Lubań, 604-361-418. M153-K

RÓŻNE

DOMOFONY, tel. 601-765-735. L954-G

SZUKAM oferty, Bal Sylwestrowy, 573-181-121. M1132-G

TOWARZYSKIE

ZAPRASZAM Panie do współpracy, 797-171-046.

NOWA Asia w centrum, 509-644-864.

NOWA Ola, 511-603-693. M1123-G

SARA 40-latką zaprasza na miłą zabawę, 691-943-975. M1129-G

VANESSA nowy numer, 796-691-135.

DOJRZAŁA od 9.00, 885-319-656.

LENA, 782-115-982.

SEKSOŃNA trzydziestolatka, 796-691-134

NIEPIĘKNE lecz umiejętne, 697-577-650.

22 - LATKA puszysta zaprasza, 781-363-127 M1130-G

GRZESIEK dla Pań tel, 791-726-844. M979-K

TURYSTYCZNE

LOTNISKA - PRZEWOZY. Tel. 607-763-204 M1040-G

PRZEWOZY okazjonalne busami, krajowe, zagraniczne 601-556-495. M913-K

PRZEWOZY do Berlina MS-TRANS, bez przesiadek z adresu na adres, www.mstrans.pl, 513-427-912. M980-K

BIZNES

POŻYCZKI, szybko tanio, tel. 500-320-777. M792-G

PRAWNIK porady, sporządzanie pism, windykacja, 606-245-298. M1070-G

BEZPŁATNE porady prawne- dla wszystkich osób zainteresowanych- każdy wtorek w Jeleniej Górze od 11.00- 15.00 po wcześniejszej rejestracji telefonicznej 602-46-78-12, ul. Teatralna 1 pok. 101. M1126-G

SERWIS księgowo-podatkowy, wszystkie podmioty. Księgowość zdalnie lub stacjonarna, Tel. 603-642-283. M951-K

BALBINA księgowość PIT, CIT, VAT, ZUS Jelenia Góra, Kilińskiego 20/1u, tel. 75-76-57-434. M1006-K

SPRZEDAŻ

SPRZEDAŻ

Teraz taniej nawet do 30 %**

Hörmann
Drzwi Roku
"3950 zł"
Brama Roku
"2690 zł"
ul. Wincentego Pola 8
58-500 Jelenia Góra
tel./fax 75/75-333-65
e-mail: biuro@bramydrzwi.pl tel. 75/75-357-46

Hörmann - Fan Jelenia Góra
Autoryzowany Partner Hörmann Polska

JELENI SALONOWY

- Spotkał się młody, przystojny muzyk ze starszym poetą - tak **Kazimierz Pichlak**, znany jeleniogórski lekarz, ale także poeta, autor limeryków i znakomity fotograf, rozpoczął w Zdrojowym Teatrze Animacji wieczór promujący autorską płytę „Dopóki w tobie jestem”. Ten młody muzyk to Jacek Szreniawa, autor muzyki i wykonawca. Słowa piosenek napisał Kazimierz Pichlak. Zauważyliśmy, że o ile określenie o muzyku publiczność tyknęła łatwo, to zwrot „starszy poeta” spotkało się z dezaprobatą. Kaziu? Stary poeta? No nie. Uroczy, dowcipny, szarmancki - wylaczać można by długo. I na pewno bardzo liryczny, czego dał dowód w swoich piosenkach o miłości. Wszechstronności talentów można dr. Pichlakowi tylko pozazdrościć. I jesteśmy pewni, że zaskoczy nas jeszcze niejednemu raz. A do metryki nikomu nie zaglądamy. (19)



Gdy słuchaliśmy laudacji **Filipa Springera**, laureata nagrody głównej Karkonoskiej Nagrody Literackiej, doszliśmy do wniosku, że warto się go trzymać, bo czego się nie dotknie, zamienia się w sukces. Zauważył to dr **Józef Zaprucki** z Karkonoskiej Państwowej Szkoły Wyższej, który co rusz powtarzał: - Springer to ma dobrą rękę. Zaczynał od fotografii i jego prace od razu zdobywały nagrody. Debiutował książką „Miedziarka. Historia znikania” i posypały się wyróżnienia, nominacja do Nagrody Nike i inne związane z powieścią wydarzenia - wystawy fotografii, spektakle teatralne. Na koniec wymyślił Festiwal Reportażu Miedziarka Fest i co roku gości w tej niewielkiej wsi znakomitych autorów oraz setki czytelników. Także jego kolejne książki zdobyły uznanie. Taki znajomy zatem to skarb. Mamy nadzieję, że nie zapomni o Kotlinie Jeleniogórskiej i zaskoczy nas kolejnym pomysłem. A ponieważ „ma dobrą rękę”, wierzymy w sukces. (19/5)



Lisa Palmes, tłumaczka literatury polskiej na język niemiecki, która w Karkonoskiej Państwowej Szkole Wyższej odebrała w niedzielę nagrodę specjalną Karkonoskiej Nagrody Literackiej, równie dobrze jak tłumaczy, robi znakomite fryzury. Jej droga bowiem do zawodu była wyboista i miała przystanek w zakładzie fryzjerskim. Podczas strzyżenia i układania fryzur Lisa poznała koleżankę z Polski i przez nią pokochała literaturę z naszego kraju. Tak ją to wciągnęło, że ukończyła potem polonistykę na berlińskim uniwersytecie i zajęła się tłumaczeniami. Robi to od 10 lat. Ma na swoim koncie między innymi tłumaczenia reportaży Filipa Springera. Ostatnie dwa lata zajęło jej tłumaczenie (wraz z kolegą) „Ksiąg Jakubowych” Olgi Tokarczuk. - Jak dobrze, że Pani porzuciła to fryzjerstwo - żartował podczas laudacji dr **Józef Zaprucki** z Karkonoskiej Państwowej Szkoły Wyższej. Patrząc na modną i świetnie ułożoną fryzurę pani Lisy, stwierdzamy, że dryg do fryzjerstwa ma nadal. No i zawsze to dobrze mieć drugi fach w ręku. (19/5)

Jacek Szreniawa podczas wieczoru promującego płytę „Dopóki w tobie jestem” zasugerował publiczności, by wsłuchała się dokładnie, bowiem w jednej z piosenek słychać... głosy ptaków. To ptaki sobieszowskie, które śpiewały pod oknem studia nagrań i załapały się na płytę. - To taki bonus dla państwa - żartował muzyk. Skoro artyści zaczęli sięgać twórczo po zwierzęta, to przypominamy, że za oknami są jeszcze choćby psy, koty i kury... A wiersz o kurach **Kazimierz Pichlak** też już przecież napisał. (19)



Nie byłoby Rajdu na Raty, gdyby jego nieżyjący już twórca - Teofil Ligeza vel Ozimek - nie dochował się godnego następcy, **Wiktora Gumprechta**. Przewodnik sudecki i przodownik turystyki, komandor Rajdu na Raty od 2002 r., słynie nie tylko jako świetny organizator. Powszechne uznanie budzi także jego opiekuńczość i troska o rajdowiczów, wśród których jest sporo seniorów. Troskliwym przewodnikiem pan komandor okazał się i na zakończeniu tegorocznej imprezy - zamiast zasiąść za biesiadnym stołem, na co sobie w pełni zasłużył, stanął przy drzwiach do Domu Harcerza i czekał, aż wszyscy wycieczkowicze bezpiecznie ukończą trasę. A jak już wszyscy dotarli na miejsce, to rozpalili emocje zebranych zjawiskową listą o długości dwóch metrów, co zostało komisyjnie zmierzone. Okazały dokument z wielką estymą przechodził z rąk do rąk. Cóż zawierał? Każdy wycieczkowicz mógł znaleźć tam swoje nazwisko, a przy nim - liczbę oraz daty wycieczek, w których wziął udział. Sprawdzali więc ludziska pilnie owe dane, czy aby wszystko solidnie policzono. Nikt się błędnie nie dopatrzył, bo **Wiktora Gumprechta** - komandora rajdu, na błędach w jego pracy przylapać



się nie da. A efekty jego pracy bywają też smakowite. Bo komandor nie tylko rajd organizuje i wycieczki prowadzi, ale też i samodzielnie piecze ciasta na podsumowanie imprezy! No i ciast rajdowicze mieli na finał wybór oraz dostatek. Były wśród nich i serniczki przepyszne, i jabłeczники z jabłek ogrodowych, rozpyływające się w ustach, i ciasto czekoladowe, po które ręce same się wyciągały. Nejedno postanowienie odchudzania się i cholesterolu ograniczania w proch i pył się rozsypało przy tak zastawionym stole... a był na nim też i specjalny, „rajdowy” tort z cyfrą 49. To jednak dzieło już nie samego komandora, ale jego małżonki **Marii Gumprecht** - ducha opiekuńczego imprezy, który prozy życiowej dopilnuje - maile wyśle, stron internetową poprowadzi, dokuczliwych drobiazgów dopilnuje, a w czas uroczystości do kuchni pójdzie, zupę podgrzeje, kawę zrobi, ciasto pokroi. Nic dziwnego, że pani Maria oficjalnie i jak najbardziej słusznie tytułowana jest sekretarzem rajdu. To także dzięki niej „49” smakował wybornie. (18)



Horoskop

BARAN

21 III - 20 IV

Chwilowe niepowodzenia powinny wpłynąć na decyzję, jaką będziesz zmuszony niebawem podjąć. Rozważ całą sytuację i pamiętaj, że kłamstwo ma krótkie nogi.

BYK

21 IV - 21 V

Dokładnie się zastanów, czy nie kręcisz się dokoła własnej osi? Warto poświęcić weekend, podjąć nowe postanowienia i zakreślić nowy plan działania.

BLIŹNIĘTA

22 V - 21 VI

Skoro nie osiągnąłeś zamierzonego efektu, powinieneś na razie odpuścić. Tworzenie na siłę sytuacji, w której sam nie będziesz czuł się wygodnie, nie ma sensu.

RAK

22 VI - 22 VII

Problemy i konflikty, których będziesz aktywnym uczestnikiem, potraktuj z całą powagą i zaangażuj się. Od przyszłego tygodnia dużo zmian.

LEW

23 VII - 22 VIII

Komuś uda się posłać ziarno niezgody w Twój związek. W pokonywaniu przeszkód zdecydowanie stawiaj na swój instynkt niż życiową mądrość partnera.

PANNA

23 VIII - 22 IX

Udało Ci się uwolnić od dość krępującej sytuacji, co w znacznym stopniu poprawi Twoje samopoczucie. Pamiętaj jednak, że ktoś w dalszym ciągu czeka na szczerą rozmowę.

WAGA

23 IX - 22 X

To dobrze, że jesteś w swoich działaniach konsekwentny. Szkoda jednak, że nie zauważasz, jak wokół Ciebie tworzy się sztuczna atmosfera. Dużo dobrych wiadomości dla domu.

SKORPION

23 X - 22 XI

Jak zwykle okaże się, że Twoje wydatki i potrzeby są znacznie wyższe od Twoich możliwości finansowych. Oczywiście poradzisz sobie z tym problemem, ale postaraj się o dodatkowe źródło.

STRZELEC

23 XI - 21 XII

Nie wprowadzaj do gry drugiego konia, jeśli nie panujesz nad jednym. W sytuacji podbramkowej pamiętaj, że zawsze możesz posłuchać dobrej rady, musisz jednak być do niej przekonany.

KOZIOROŻEC

22 XII - 20 I

Niepotrzebnie popadasz w pesymizm. Nadchodzące dni będą zdominowane przez sprawy związane z kimś bliskim, a to oznacza całkowity odpyły czarnych chmur z horyzontu.

WODNIK

20 I - 20 II

Twoje obawy mogą być uzasadnione, pamiętaj jednak, że nie ma sytuacji bez wyjścia. Możesz liczyć na nieoczekiwany przyływ pieniędzy i więcej ciepła ze strony bliskich.

RYBY

20 II - 20 III

Wyznacz sobie nowe, bardziej konkretne i trudniejsze zadania - zwycięstwo bez walki nie daje żadnej satysfakcji. Przed Tobą perspektywa awansu.

(ep)

Uzdrowisko Cieplice zaprasza



UZDROWISKO
CIEPLICE

Polska Grupa Uzdrowisk

Wyjątkowy **BAL SYLWESTROWY**

muzyka na żywo • bogate menu • konkursy z nagrodami

Liczba miejsc ograniczona!



cena
320zł
od osoby

Wigilia firmowa w Cieplicach

Bogate, tradycyjne menu i dwa obiekty do wyboru: Długi Dom oraz Restauracja Edward

95zł
od osoby



Nie masz jeszcze pomysłu
na świąteczny prezent?

Podaruj bliskim zdrowie!

Kup voucher na zabiegi, kosmetyki
lub pobyt uzdrowski

Zapraszamy do recepcji
Uzdrowiska Cieplice
oraz sklepu uzdrowskiego
w Pawilonie Lalka

Uzdrowisko Cieplice Sp. z o.o. - Grupa PGU

e-mail: marketing@uzdrowisko-cieplice.pl, tel. 75 75 33 143, 75 75 510 03

www.uzdrowisko-cieplice.pl

 Polska Grupa
Uzdrowisk